

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 23 (1166) 1972 BIRŽELIO - JUNE 8 • LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONTARIO, CANADA • Tel. 368-6813

Naujas projektas

Išėjams niekad projektų netrūko. Senieji Lietuvos išeiviai, pasiekę S. Ameriką ir kitus žemynus, pradėjo kurti įvairiausių savo ateities projektus. Nekitaip buvo ir su naujaisiais. Jie taip pat ėmėsi didelių, kartais net grandiozių, projektų. Vieni jų buvo realizuoti, kiti gi mirė dar negimę. O mirė jie pirmiausiai dėlto, kad buvo per daug geri ir per daug gražūs. Konkretus gyvenimas — tai ne literatūra. Jame kurti sugeba tik realistai, kurių atkaklumas lygiai kietas, kaip ir pati gyvenimo tikrovė. Dėlto praktinėje srityje prasišverė tie asmenys ir tie kolektyvai, kurie įstengė apvaldyti kietąją tikrovę ir net ją praturtinti. Prie tokių pirmiausiai priklauso lietuviškosios vienuolijos, pajėgusios įsteigti gimnazijas, laikraščius, bendrabučius, jaunimo centrus, kultūros židinius, spaustuves, vienuolynus, stovyklavietes. Gana stambiais projektais reikėsi parapijos, steigdamos lietuviškas kapines, pradžios mokyklas, prieglaudas. Nestokojo projektų šiaipjau organizacijos ir pavieniai asmenys. Tokių tarpe pvz. yra Lietuvių Enciklopedijos leidėjas J. Kapočius, Alkos muzėjaus steigėjas prel. Pr. Juras, Čikagos lietuvių kultūros muzėjaus iniciatorius Balzekas, koplyčių statytojas vyskupas V. Brizgys. Jei prie jų pridėsime įvairių sričių veikėjų su jų įvykdytais projektais, turėsime gana turtingą lietuviškosios išeivijos panteoną. Jame betgi prasikiša individai. Net ir tuose kolektyvuose, kur projektai vykdomi organizuoto vietoje, vyrauja asmuo kaip pagrindinis judintojas.

Pastaruoju metu Kanadoje išryškėjo naujas specialaus dėmesio vertas projektas, pavadintas Lietuvių Sodyba Anapolis. Šis projektas apima kapines, salę, poilsio namus, spaustuve, kleboniją ir šventovę. Pagal numatytą teisinį statutą, visas projektas priklausys lietuvių korporacijai — Lithuanian Foundation Anapolis, išskyrus kleboniją ir šventovę, kurie, pagal vietos įstatymus, turi priklausyti arkivyskupijos korporacijai. Praktiškai betgi visas bus lietuvių rankose ir sudarys koncentruotą tvirtovę-pilį. Žiūrint iš Lietuvos, tai tolimas, tolimas žemės kampelis, kuriame telksis tautiečiai savo religinei, tautinei, kultūrinei veiklai ir sudarys tvirtą atramą-pilį, pasiryžusią ginti bei išlaikyti savąsias jėgas ir vertybes. Pradžią jau padaryta — kapinės įsteigtos prieš keletą metų, pastatytas Laisvės paminklas, Lietuvos kankinių koplyčia su atitinkamu forumu iškilimams. Netoli kapinių parinkta vieta Sv. Jono Kr. šventovei ir kitiem Anapolio pastatams. Čia persikels iš Toronto miesto Sv. Jono Kr. parapija ir palengva kursis kitos institucijos. Visi reikalingi leidimai jau gauti ir ruošiamasi pradėti statybą nuo salės. Finansinis pagrindas, su vyskupijos kūrijos pagalba, taip pat sudarytas. Reikia manyti, kad projektas pamažėl ims judėti iš architektų V. Liačo planų ir įgaus konkrečias formas, juoba, kad už tų planų stovi iniciatoriai kun. P. Ažubalis, pajėgias apvaldyti ir labai kietą tikrovę. Tai faktas, kuris dar kartą patvirtina, kad dideli projektai yra daugiau individų kūriniai.

Kaip kiekviena nauja, pozityvia iniciatyva, taip ir šia tenka tik džiaugtis. Kai tokiose vietovėse, kaip Lawrence, kur ilgai klebonavo prel. Pr. Juras, nebeliko net lietuvių kalbos, steigiasi naujos lietuviškos tvirtovės, kaip Anapolis, kur toji kalba ryžtasi ilgai laikytis. Galimas dalykas, kad tokioje sutelktinėje tvirtovėje lengviau bus išlaikyti lietuviškąją dvasią. Šio projekto kūrėjai, atrodo, žvelgia ateitin ir atitinkamai jau ruošiasi. Jei lydės sėkmė, Anapolis atliks reikšmingą misiją — religinę ir tautinę. Pastarosios svarbą, atrodo, jaučia ne tik Anapolio steigėjai, bet ir Toronto Lietuvių Namų organizatoriai, kurie ryžosi parduoti senąjį pastatą, nupirkti protestantinę šventovę ir joje įrengti erdvius Lietuvių Namus. Į tą veiklos srovę jungiasi ir Toronto Prisiikėlimo parapija su naujaisiais pastatais, kuriuose vyksta gyvas lietuvių judėjimas. Žvelgiant betgi iš tolimesnės perspektyvos, reikia pasakyti, kad naujieji projektai ateina 20 metų pavėlavę. Taip, jie reikalingi ir dabar, bet prieš 20 metų jie buvo daug reikalingesni. Idealu būtų, jei Toronto lietuvių pajėgų susitelktų į tokį projektą, kuriame visi tilptų. Deja, istorija nutiesė trišakį kelią, kurio pakeisti dabartis negali. Dėlto belieka džiaugtis tuo, kas yra, ir linkėti, kad esamieji centrai lietuvių gydytų bei ją stiprintų. Nieko nebūtų liūdnesnio, jei idėtos milžiniškos pastangos imtų tarnauti savikvai. Naujieji projektai teatnauja ir bendros atsakomybės jausmą.

KANADOS ĮVYKIAI

PAVOJINGA SLAPTOJI VEIKLA

Toronto lietuvių kapinėse pasakytą P. Hellyer kalbą apie Kanadai gresiantį marksistų ir maoistų pavojų susilaukė nemažos dėmesio federaciniame parlamente. P. Hellyer jau 20 metų yra parlamento narys, kandidatas į liberalų vadus ir pralaimėjęs dabartiniam premjerui P. E. Trudeau, buvęs susisiekimo ministeriu pastarojo kabinete iki 1969 m. balandžio. Jam teko matyti karališkosios komisijos krašto saugumo reikalų paruoštą pilną pranešimą, kuris nesulaukė premjero P. E. Trudeau didesnio dėmesio. P. Hellyer reikalauja, kad būtų sudaryta nauja komisija saugumui patikrinti. Tokiu atveju jis galėtų pateikti naujų duomenų, ypač apie marksistų ir maoistų gaunamą valdžios paramą "Local Initiatives Program" ir "Opportunities for Youth" rėmimuose. Pirmąją programą tvarko ir pinigų skiria darbo min. B. Mackasey, antrąją — valstybės sekr. G. Pelletier. Remiantis spaudos pranešimais, kartais patvirtinimo susilaukia iš tikrųjų labai naivūs ir beverčiai projektai, kurių autoriai priklauso kairiųjų radikalų eilėms. Liūdniausia, kad dešimties milijonų išmetamų dolerių laikinį darbą paripina tik nedideliam jaunimo ir bedarbių skaičiui. Už tuos pinigus vyriausybė, pati planuo-

dama bei juos atitinkamai investuodama, galėtų parūpinti nuolatinių darbų. P. Hellyer reikalaujamas sudaryti naują komisiją saugumo reikalams susilaukė konservatorių pritarimo federaciniame parlamente. Premjeras P. E. Trudeau betgi reikalauja atmetė ir netgi ėmė įtaigoti, kad savo prasiškimais P. Hellyer laužo ministerių kabinete duotą priesaiką. Konservatorių vadui R. Stanfieldui jis pasiūlė parūpinti pirmosios komisijos pranešimą, kurį yra skaitęs ministerių kabinete P. Hellyer. Tuo, atrodo, siekiama nutildyti P. Hellyer ir nesudaryti jam sąlygų grėsmę krašto saugumui papildyti naujais faktais.

Kanados laisvės kovos ir pašto tarnautojų unijos atmetė vyriausybės pasiūlymą padidinti atlyginimus 3-5% į metus, vadovaujantis vietinėmis atskirų Kanados sričių sąlygomis. Toronto laisvės kovos unija pareikalavo, kad tuojau pat būtų balsuojamas streiko klausimas. Sutartys su pašto unijomis yra pasibaigusios š.m. kovo 26 d. Derybos tęsiasi, bet jos ir vėl gali baigtis nauju paštinių streiku. Kanados pašto ministeris J. P. Cote, viešėdamas Vankuveryje, apkalino paštininkus, kad jų produktyvumas nuo 1965 m. sumažėjo net 12,5%, nors buvo

Nukelta į 9-tą psl.

Kalbėtojai lietuvių laisvės manifestacijoj Toronto, kuri išreiškė protestą prieš religinę ir tautinę priepaundą sovietų okupuotoje Lietuvoje. Iš kairės: Paul Hellyer, Kanados parlamento narys, buvęs krašto apsaugos ir transporto ministeris; gen. konsulas dr. J. Zmuidzinaitis; KLB krašto valdybos pirm. inž. E. Čuplinskas. Visi jie reikė solidarumą Romo Kalantos tragiškam protestui ir reikalavo okupuotai Lietuvai laisvės. Nuotr. S. Dabkaus

PRANEŠIMAS IŠ ŠVEDIJOS

Jėga nenuslopins laisvės troškimo

Paskutiniai įvykiai Lietuvoje privertė švedų spaudo atsižvelgti patogaus tyrimo ir aiškiai pasisakyti už Baltijos tautų vedamą laisvės kovą.

Gegužės 19, vykstant studentų kovoms Kaune, "Svenska Dagbladet" dienraščio publicistas Sagittarius aštriai kritikavo Švedijos vyriausybės vienašališką laikyseną. "Ar Baltijos kraštai visiškai užmiršti?" klausė jis. "Bet ten juk nevyksta tik karas, gali būti atsakoma. Jis kaip tik vyksta. Jau daugiau kaip 20 metų ten vyksta tylos karas, psichologinė tautų žudystė, kuri siekia sunaikinti trijų buvusių nepriklausomų tautų politinę laisvę, kultūrinį savitumą, etninę individualybę ir siekia suldyti jas su Sovietų Sąjunga. Ir tati vyksta — tęsia "Svenska Dagbladet" — ne kitoje žemės rutulio pusėje, bet mūsų betarpiškoje artumoje; kraštuose, kurie mums nėra tolimesni už Suomiją; tati liečia žmones, kurie arčiau mūsų stovi, negu kiti ne šiaurės gyventojai".

Po poros dienų, plačiai pasklidus žiniui apie Romo Kalantos susidėginimą, tas pats didysis Stockholm dienraštis paskelbė vedamąjį "Laisvės liepsna". Ten rašoma:

"Praėjusios savaitės sunkūs susirėmimai Lietuvoje, sprendžiant iš visko, yra išdava smarkiai pakilusio tautiško, kuris taip pat reikišias ir kitose Baltijos respublikose, Ukrainoje, Gudijoje ir Gruzijoje. Iš ten pastaruoju metu gaunama vis daugiau pranešimų apie įvairiai reikišiamus protestus, tarp kitko ir prieš vykstančią rusifikaciją, nors tie protestai taip smarkiai neprasiveržė, kaip Lietuvoje... Oficialūs sovietų sluogsniai mėgino sudaryti vaizdą, kad viskas šiose srityse buvo ir yra normalu". Kaip pavyzdį švedų laikraštis nurodo neperseniausiai išspausdintą straipsnį sovietų rašytojų organe "Literaturnaja Gazeta", kur Lietuvos padėtis piešiama šviesiomis spalvomis. Toliau "Svenska Dagbladet" nurodo, kad dvidešimtameio kataliko Romo Kalantos susidėginimas dėl politinių priežasčių buvo toji ugnies kibirkštis, kuri sukėlė neramumus Lietuvoje. Kauno demonstrantų šauksmą "Laisvė Lietuvai!" sovietų kariuomenė nutildė tokiu pačiu būdu, kaip Rytų Vokietijoje 1953, Vengrijoje 1956 ir Čekoslovakijoje 1968 m.

Baigdamas vedamąjį, Stockholm dienraštis pastebi: "Sovietų partinė vadovybė, aišku, turi savo rankose jėgą nuslopinti tokioms demonstracijoms tiek dabar, tiek ateityje. Bet nei Baltijos kraštuose, nei kitose Sovietų Sąjungos dalyse ji aiškiai negali sutruškinti tiek politinės, tiek religinės laisvės troškimo. Kremliu turi slėgti dar ir tai, kad demonstrantų dauguma Kaune buvo jaunuoliai, kurie, nors grynai sovietinėse sąlygose išauklėti, neapsi-

prato su Lietuvos ir kitų Baltijos valstybių okupacija ir reikalauja laisvės."

Švedų spauda atmetė sovietų mėginimus suniektinti Romo Kalantos asmenį ir Kauno įvykių reikšmę. Ryšium su tuo žymiausias Stockholm dienraštis "Dagens Nyheter" gegužės 29 d. paskelbė vedamąjį, kuriame rašoma:

"Pamišimas ir neblaivumas, anot oficialaus sovietų APN biuletenio, buvo tikrieji sukėlėjai to, ką biuletenis vadina pastarųjų dienų įvykiais Lietuvoje." "Tai liečia — tęsia laikraštis — tautinės protesto demonstracijos, kurios truko porą dienų iš eilės. Jose, kaip pranešama, dalyvavo keli tūkstančiai jaunuolių, kurie reikalavo laisvės Lietuvai. Demonstracijos iš pradžių buvo jausmo išsiliėjimas, laidojant dvidešimtamejį Romą Kalantą, kuris dėl politinių priežasčių nusizūdė susidėginamas. Reikėjo didelio skaičiaus saugumo policijos ir net parašutinin-

kų dalinių neva tvarkai sugrąžinti... Yra žinoma, kad daug asmenų už nepatogias pažiūras Sovietijoje laikomi beprotnimuose. Tai yra aiškiai įrodyta. Todėl nieko nestebina, kad Romas Kalanta APN biuletenyje paskelbtas psichiniu ligoniu."

Stockholm dienraštis toliau tęsia: "Prisiminus, kaip, pavyzdžiui, žydų demonstrantai Sovietijoje buvo vadinami vagimis ir banditais, atrodo irgi natūralu, kad protestuojantys lietuviai pravaržiuojami "triukšmadariais". Tarp kitko, jie kaltinami trukdę susisiekti bei "neblaiviai" stovyje įžeidinėję viešosios tvarkos saugotojus." Jeigu net kaltinimai būtų teisingi, tai dėl tokių nusikaltimų sunku jausti pasipiktinimą — ironiškai baidžia savo vedamąjį "Dagens Nyheter", pasiepdamas sovietų nevykusį mėginimą nuvertinti Lietuvos jaunimo demonstracijų reikšmę.

A. Lembergas

Jaunuolis, sujaudinęs visus

Romo Kalantos žygį iškelia pasaulio spaudo, o sovietiniai pareigūnai bando jį suniektinti

Didžiųjų spaudos agentūrų žinia iš Maskvos apie Romo Kalantos susidėginimą Kauno muzikinio teatro sodyboje gegužės 14 d. pasiekė viso laisvojo pasaulio spaudo. Ji buvo pateiktas ir "T. Ziburiose". Po to gauta papildomų žinių iš įvairių šaltinių.

Sveikas ir religingas

Pirmiausiai reikia konstatuoti, kad paties fakto neneigia nė sovietiniai šaltiniai. Jie tiktiat visą įvykį apverčia augstyn kojom ir aiškina, kad tai psichopatų, chuliganų, padaužų darbas. Žinios, atėjusios iš nesovietinių šaltinių, aiškiai sako, kad Romas Kalanta buvo sveikutė-

lis, gabus mokynys ir religingas (nors oficialiai buvo įsirašęs ir komjaunuolis). Dar daugiau — jis svajojo tapti kunigu ir ruošėsi stoti į kunigų seminariją. Tai buvo žinoma ne tik jo draugams, bet ir mokytojams. Kad Romas nepasuktų svajojamų kelių, istorijos mokytojas pasistengė jį sukirsti. Visi kiti dalykai jam pavyko gerai, suklupo tik istorijoj, kur yra bene daugiausia komunistinės propagandos bei falsifikacijos. Šis susikupimas Romui buvo vienas motyvų, pastūmėjusių į viešą susidėginimą. Iš aplinkybių matyti, kad buvo ir kitų motyvų.

(Nukelta į 8-tą puslapį)

Laisvės manifestacijoj gegužės 28 d. Kanados lietuviai protestavo prieš religijos persekiojimą sovietų okupuotoje Lietuvoje ryšium su Romo Kalantos atveju. Iš kairės: kalba Toronto arkivyskupo atstovas kun. dr. L. Wall ir KLB Centro pirm. dr. J. Sungaila

Nuotr. S. Dabkaus

Pasaulio įvykiai

PREZ. R. NIKSONAS KELIONĖ Į AUSTRIJĄ, SOVIETŲ SĄJUNGĄ, Iraną ir Lenkiją užbaigė specialiu pranešimu JAV senato ir atstovų rūmų jungtiniame posėdyje, kurin jis buvo nuskradintas tiesiai iš aerodromo. Pagrindinė pranešimo tema — nauji santykiai su sovietais ir kiniečiais, prklausantys nuo Amerikos prisimintų įsipareigojimų įgyvendinimo. Prez. R. Niksonui, matyt, labiausiai rūpi su L. Brežnevu pasirašytos atominis ginklus ribojančios sutarties ratifikavimas kongrese. Jis taipgi prasiarė, kad pasitarimuose su L. Brežnevu daug vietos buvo skirta Vietnamo karui, tačiau detalių neatskleidė, nenorėdamas pakenkti taikos siekiams. Pasak prez. R. Niksono, Maskva ir Vašingtonas Vietnamo klausimu užima skirtingas pozicijas, bet abi pusės nuosirdžiai siekia taikos pasulyje. Prez. R. Niksono pokalbius su L. Brežnevu užbaigė bendras 12 punktų pranešimas, pritariantis raketinių bei atominų ginklų apribojimui, Europos saugumo konferencijai, Varšuvos Sąjungos ir Atlanto Sąjungos kariuomenių sumažinimui centrinėje Europoje, taikos atstatymui Artimuosiuose Rytuose pagal Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos priimtą rezoliuciją, kuri reikalauja Izraelio kariuomenės pasitraukimo į prieškarines 1967 m. sienas. Kompartijos vadui L. Brežneviui prez. R. Niksonas padovanojo liuksusinį "Cadillac" automobilį. Silto sutikimo prez. R. Niksonas susilaukė Irane, bet nuotaiką drūmstė kairiųjų radikalų pradėtos sprogdinti bombos. Galimas dalykas, prez. R. Niksono atmintyje ilgiausią išlikęs lenkų jam keltos oviacijos, tradicinis šios tautos linkėjimas sulaukti šimto metų. Prez. R. Niksono sutikime dalyvavo apie 250.000 Varšuvos bei jos apylinkių gyventojų, ketlę kartų pralaužusių milicijos barikadas ir apsupusių svečią iš JAV. Tokie proveržiai baigėdavo spontaniškų rankų paspaudimu. Su kompartijos vadu E. Gieriku prez. R. Niksonas nutarė sudaryti lenkų ir amerikiečių jungtinę komisiją technikos ir prekybos reikalams.

POSĖDZIAI BONNOJE
Prez. R. Niksoną Maskvon lydėjęs valstybės sekr. W. Rogers iš ten atvyko į Bonną kur buvo susirinkę Atlanto Sąjungos kraštų užsienio reikalų ministrai. Specialiuose posėdžiuose buvo aptarti du prez. R. Niksono įsipareigojimai, liečiantys Atlanto Sąjungą: Europos saugumo konferencija ir abipusis kariuomenės sumažinimas centrinėje Europoje. Pradiniai pokalbiai šiais dviem klausimais bus pradėti lapkričio mėnesį Helsinkyje. Tai reikiška, kad Europos saugumo konferenciją bus galima suaukti tik sekančiais metais, nors Maskva jos norėjo šiemet. Atrodo, prez. R. Niksonas, ruošdamasis rinkimams, nenorėjo šiemet įsivelti į kompliktuotas Europos saugumo problemas, nes jų sprendimas gali sumenkinti jo populiarumą iš Europos kilusių amerikiečių eilėse.

PSICHOLOGINIS KARAS
Amerikiečių lėktuvai virš didžiųjų S. Vietnamo miestų išmetė milijonus prez. R. Niksono nuotraukų su besišypsančiu L. Brežnevu. Iš jų S. Vietnamo gyventojai pirmą kartą sužinojo, kad jų propagandistų nuolat keikiamas ir nepataisomus "žuliku" laikomas prez. R. Niksonas Kremliuje geria šampaną su L. Brežnevu. Anksčiau S. Vietnamo buvo paskleisti prez. R. Niksono ir Kinijos kompartijos vado Mao susitikimo nuotraukos. Tokios nuotraukos eiliniam S. Vietnamo piliečiui sukelia itarimą, kad galbūt prez. R. Niksonas nėra jau toks juodas, kaip jį piešia propaganda, jeigu su juo bičiuliaujasi Mao ir L. Brežnevas. Iš lėktuvų taip pat mėtomos ir subombarduotų tiltų nuotraukos. Beveik visus pagrindinius S. Vietnamo tiltus nušlavė amerikiečių pradėtos naudoti "gudrios" bombos, taikinį penkių pėdų tikslumu surandančios televizijos ir laserio spindulių dėka. Tokius bombardavimus paprastai vykdo du lėktuvai: vienas jų paleidžia laserio spindulius į taikinį, antrasis išmeta didžiulę bombą, kuri pati susiranda kelią į laserio spinduliais paženklinatą taikinio dalį. Zvalgybos duomenimis, S. Vietnamas ne nebando atstatyti subombarduotų tiltų, nes žino, kad jie ir vėl bus išmesti į vandanges vienos ar pusantros tonos svorio "gudriųjų" bombų. Seniau, bombarduojant tiltus,

priešlėktuvinė artilerija numušdavo daug amerikiečių lėktuvų, o dabar bombardavimai atliekami beveik be nuostolių — "gudriosios" bombos išmetamos tolokai nuo taikinio.

SKERDVYNĖS AERODROME

Trys japonų jaunuoliai, atskridę "Air France" bendrovės lėktuvu iš Romos į tarptautinį Tel Avivio Lod aerodromą, lagaminuose atsivežėtais automatiniais sovietų gamybos ginklais nušovė 24 keleivius ir jų sutikti atėjusius asmenis, sužeidė apie 80. Du teroristai nusizūdė, o trečiasis pateko į Izraelio milicijos rankas net nesužeistas. Šių skerdynių organizatoriumi paskelbė Libane veikiantis arabų partizanų marksistinis Palestinos Išlaisvinimo Frontas, išpėdamas turistus vengti kelionių Izraelin. Premjerė G. Meir pareikalavo, kad Libanas tuojau pat imtųsi veiksmų prieš partizanų. Priešingu atveju bus atsilyginta Izraelio kariuomenės išveržimu Libanui. Sumistas teroristas K. Okamoto paneigė betkokių ryšių su Palestinos Išlaisvinimo Frontu, bet neišduoda skerdynės planavusios organizacijos ir reikalauja teisės nusizudyti. Policija spėja, jog teroristai yra Raudonoji Armija vadinamos japonų kairiųjų grupės nariai. Suimto teroristo K. Okamoto brolis prieš porą metų su kitais aštuoniolais jaunuoliais pagrobė japonų keleivinį lėktuvą ir pabėgo į S. Korėją.

BOMBOS AIRIJOJE

S. Airijos miestų gatvėse beveik kasdien sproginėja IRA (Irish Republican Army) teroristų bombos ir aidi šūviai susidūrimuose su britų kariuomene. Aukų skaičius didėja, o galimybę taikai vis dar nematyti. Siek tiek vilties teikia IRA oficialiojo sparno pažadas sustabdyti teroristų veiksmus, bet IRA provizorinis sparnas juos ketina tęsti. IRA pagrindininkai 1969 m. suskilo į oficialų ir provizorinį sparną. Oficialusis sparnas remiasi Marksu ir siekia socialistinės sujungtos Airijos respublikos. Provizorinį sparną sudaro tautininkai, kuriem nerūpi socializmo įgyvendinimas. IRA oficialiojo sparno siūlomos paliaubos neturės didesnės reikšmės, jeigu jo pavyzdžiui nepasėks ir provizorinis sparnas, atsisakęs už 75% visų teroro veiksmų S. Airijoje. Provizorininkai ginklus sutiktų padėti tik tada, jeigu būtų sustabdytas įtariamų asmenų internavimas, paskelbta amnestija politiniams kaliniams ir atitaukta britų kariuomenė iš S. Airijos.

ISIGALIOJO SUTARTYS

V. Vokietijai užbaigus Bonnos ir Maskvos sutarties ratifikavimą, keturių didžiųjų kraštų užsienio reikalų ministrai savo parašais V. Berlyne patvirtino 1971 m. pasiektą susitarimą, palengvinantį V. Berlyno susisiekimą su V. Vokietija. Siuos istorinius žingsnius iš laikraščių pirmųjų puslapių išstūmė įvykiai Frankfurte prie Maino, kur į policijos rankas pateko bankus plėšusios ir bombas sprogdinusios Baader-Meinhof kairiųjų revoliucininkų gaujos vadas Andreas Baader su trim savo kolegom. Dabar belieka suimti jo sėbrę Ulrike Meinhof, kuri 1970 m. A. Baaderį išlaisvino iš kalėjimo.

DINGO ERDVĖLAIVIS

Sovietų Sąjunga savo parodai Svedijoje geležinkelio pasijuntė kosmonauto J. Gagarino pirmojo skrydžio erdvėlaivio "Vostok" modelį ir mėnulių dulkių. Si siunta dingio pakeliui į Svediją. Paskutini kartą ji buvo pastebėta Lenkijoje. Erdvėlaivio ir mėnulių dulkių dabar jieško keturių kraštų policija.

Tėviškos Ziburiai – lietuvių savaitraštis

Uždėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Ziburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata \$7, pusmetinė — \$4. Rėmėjo prenumerata \$10
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisykloms redakcijos nuošūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Ziburiai", Inc.
Subscription rates: \$7 per year, \$4 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.
941 Dundas Street West, Toronto 3, Ont., Canada
Tel. 368-6813

RELIGINIAME GYVENIME

*** Krikščionys turi būti tvirti** ir "nusižeminusiai išsidūs", išpažindami tikėjimą į Kristų, kai tikėjimas yra nemadingas. Tai pabrėžė popiežius Paulius VI, kalbėdamas apie daugelio siūlymus, kad Katalikų Bendrija su pasaulėtu, priimdama ideologijas bei papročius dabartinių pasaulio bendruomenių. Jis sutiko, kad reikia laikytis tam tikrų taisyklių, diktuojamų to laikų gyvenimo aplinkybių, bet dargi priminė, kad reikia visuomet nepamiršti nesikeičiančių Kristaus reikalavimų, kurie yra svarbesni už viską. Popiežius taipgi priminė gresiantį III pasaulinio karo pavojų, kuris visada yra arti, kai didžiosios jėgos bando viena kitos stiprumą. Šiuo metu esą ypatingai baugūs Artimųjų bei Tolimųjų Rytų įvykiai.

*** Popiežiškoji Teologijos Akademi** griežtai pasisakė prieš 34 katalikų teologų pasirašytą manifestą, kuriame kaltinama Katalikų Bendrijos vadovybę. Akademią pabrėžė, kad tas manifestas esąs nepagrįstas, patatęs Katalikų Bendrijai vieną plotmę su pasaulietinėmis bendruomenėmis ir patarnaujančias bedieviams. Prieš tą manifestą taipgi šiomis dienomis pasisakė ir Italijos vyskupų konferencija.

*** Caritas Internationalis**, katalikiškoji šalpos organizacija, turėjo savo susirinkimą Romoje, kuriame dalyvavo 90 kraštų organizacijos padalinių atstovai. Buvo tartasi, kaip padėti kraštams įvairių nelaimių atvejais ir kaip prisidėti prie jų vystymosi.

*** Katalikiškieji universitetai** turi užtikrinti, kad juose dėstomi tikėjimo dalykai pilnai atitiktų katalikų doktriną — pareiškė popiežius Paulius VI, kalbėdamas Gregorias universitetams Romoje. Tas universitetas buvo įsteigtas popiežiaus Gregoriaus XIII 1582 m. Šiais metais universitetas švenčia 400 metų sukaktį nuo savo steigėjo išrinkimo popiežiumi. Paulius VI susirinkusiems profesoriams bei studentams priminė, esą kaip tada po Tridento, taip dabar po Vatikano santarybos turime panašias užduotis bei aplinkybes. Tikėjimas esąs dažnai statomas pavojun. Kunigystė yra viena pirmiausių vertybių, kuri dabar turi būti palaikoma ir puoselėjama. Labai svarbu priminti ne tik teologines kultūras, bet ir dvasinio ugdymo reikala kunigams. Reikia aiškiai gairių ir ypatingo paklusnumo K. Bendrijos ir popiežiaus mokymui, nes jis rūpinasi autentišką Apreiškimo perdavimu ir yra matomas vienybės pagrindas tikėjime.

*** Popiežiškasis biblinis institutas** Romoje paskelbė, kad pavyko išskaityti vieną rankraštį iš VI šimtmečio, kuriame rasta šv. Morkaus evangelijos dalis.

*** Naujos pastangos dedamos** kanonizuoti Anglijos karalių Henriką IV, kuris gyveno XV šimtmetyje. Jis buvęs labai mokyta ir kultūringas žmogus, bet sykiu labai paprastas ir pamaldus. Įsteigė garsiąją Eton kolegiją berašikams, norintiems siekti mokslo. Ta kolegija tačiau po reformacijos tapo turtuolių mokykla. Karalius vėliau buvo nužudytas žmogaus, kuris tapo Anglijos karalium Ričardu III. Pirmą kartą kanonizacijos byla

Vokietija patvirtino vergijos politiką

Tai padarė ji, ratifikuodama su Maskva ir Varšuva sudarytas sutartis. Maskvos pavergtos tautinio komunizmo tirtonijai atiduotos tautos laikys gegužės 17 juodžiausia diena į laisvės atgavimo lūkesčiuose. V. Vokietija buvo joms visą laiką didžiausia viltis Europoje, siekiant išsilaisvinimo iš komunizmo vergijos. Dabar V. Vokietijai bei kitoms laisvoms Europos valstybėms, o gal net ir visam laisvam pasauliui šis įvykis gali atnešti tragiškesnį pasekmę nei Molotovo-Ribentropo sutartis.

Koalicija ir opozicija
Opozicijos nepasisekimas nuverstį dabartinę koalicinę vyriausybę ir kanclieriui sukeltos ovacijos sudarė keistą būklę. Sekančią dieną koalicija nepajėgė surinkti tiek balsų, kad galėtų priimti tada svarstytą biudžeto dalį. Pasirodė, net kaikiurie koalicijai priklausę parlamentarai balsavo prieš vyriausybės paruoštą projektą. Šitie du įvykiai parodė, kad koalicija nesudaro jau net paprastos daugumos. Bet nesudarė jos ir opozicija. Todėl buvo imta kalbėti apie parlamento paleidimą. Vis dėlto, kol nebuvo išspręstas Bonnos-Maskvos ir Varšuvos sutarčių ratifikavimo klausimas, partijos suabejojo būsimais rezultatais ir pradėjo galvoti apie susitarimą.

Rastoji formulė
Nuo sutarčių pasirašymo dienos koalicija populiarino jas visuomenėje ir stengėsi ratifikuoti. Bet į galą ji pamatė, kad savo įėjomis negalės to padaryti, jei opozicija balsuos prieš jas. Gi opozicija kritikavo visą laiką vyriausybės užsienio politiką, kartų, žinoma, ir šias sutartis, tvirtindama, kad ratifikavimo metu ji balsuos už jų atmetimą. Bet bendradarbiavimui su koalicija ji pasiūlė pastarajai priimti bendrą rezoliuciją, pareiškiančią, kad tos sutartys neliečia keturių didžiųjų teisės ir at-

J. KAIRYS
Mūsų bendradarbis Vokietijoje

sakomybės visos Vokietijos ir Berlyno atžvilgiu; jos nėra taikos sutartys ir nesudaro teisinio pagrindo dabartinėm sienom įteisiinti; jos negali būti naudojamos V. Vokietijos politikai blokuoti Europoje; jos negali kludyti laisvo vokiečių apsišprendimo eventualiai sujungti kraštą; jos turi palengvinti laisvą susisiekimą tarp abiejų Vokietijų, sustabdyti bėglių šaudymus ir t.t. Be to, opozicija reikalavo, kad tokio turinio rezoliucija būtų ir sutarčių šalims privaloma. Deja, sutarčių korektūros nebuvo koalicijai priimtinos, nes jos būtų parodžiusios, jog derybose su Maskva tikrai būta neapdairumo. Nebuvo jos priimtinos ir Maskvai, nes pastaroji laikė ir tebeilaiko sutartis pirmoje eilėje galutinių sienų pripažinimu iš V. Vokietijos pusės. Po ilgų derybų opozicijos su koalicija sutarta dėl minėto turinio rezoliucijos, nes koalicijai nebuvo kito kelio sutarčių ratifikavimui. Turėjo sutikti ir Maskva, nes kitaip grėsė pavojus sutarčių priėmimui. Be to, koalicija ir Maskva norėjo, kad sutartys būtų ratifikuotos kiek galint didesne balsų dauguma. Tai padaryti galima buvo tik opozicijos parlamentarams už jas balsuojant.

Susikilo opozicija
Po susitarimo dėl rezoliucijos opozicija pradėjo skilti. Pasirodė, kaikiurie jos parlamentarai manė balsuoti už sutarčių ratifikavimą. Tokių buvo ypač CDU tarpe. Prie jų priklausė ir šios sąjungos pirmininkas bei kandidatas į kanclerius dr. Barzelis. Tik Strauss vadovaujama CSU buvo ir tobera nusistatčius prieš sutartis. Kad išvengtų visiškio suskilimo, beveik pačiu paskutiniu momentu opozicija nutarė nuo balsavimo susilaikyti. Motyvas — pervėlai koalicija pakvietė bendradarbiauti. Šis mo-

tyvas buvo rimtas. Jei koalicija būtų pakvietusi opoziciją bendradarbiauti pradžioje, vedant derybas dėl sutarčių, tai greičiausiai sutartys būtų kitokios ir būtų išvengta tiek daug erzelio, trukusio virš pusantų metų.

Opozicija išgelbėjo

Pradžioje buvo balsuota už opozicijos su koalicija bendrai suredaguotą rezoliuciją. Už ją pasisakė 491 atstovas, susilaikė 5. Taigi, už rezoliuciją balsavo beveik visi parlamentarai. Kitaip balsai pasiskirstė balsuojant sutartis. Čia už Bonnos-Maskvos sutartį pasisakė visa koalicija, susidedanti iš 248 atstovų. Iš opozicijos parlamentarų 238 susilaikė ir 10 balsavo prieš, nors turėjo visi susilaikyti. Už Bonnos-Varšuvos sutartį irgi pasisakė visa koalicija. Iš opozicijos — 230 parlamentarų susilaikė ir 17 balsavo prieš, nors ir čia turėjo visi susilaikyti. Balsuojant šią sutartį, vienas atstovas nedalyvavo.

Taigi, sutartys ratifikuotos tik opozicijos susilaikymo dėka. Kitaip jos būtų nepraėjusios, nes koalicija neturėjo nė vieno balsų persvarai. Antra, vyriausybė išvengė ir krizės, į kurią ji būtų patekusi, jei sutartys nebūtų buvusios ratifikuotos.

Koalicija už naujus rinkimus

Jei parlamento ir jo tarybos (Bundesrato) atlikto sutarčių ratifikavimo niekas neapskųs konstituciniam teismui (arba pastarasis atmes skundus), tai sutartys įsigalios ir bus privalomos visai V. Vokietijai, nors ir yra priimtos tik pusės parlamentarų balsais.

Vyriausybės padėtis nesustiprėjo — ji ir toliau pasiliko su puse balsų parlamente. Šitaip dalykams suskilijus, dabartinę koaliciją negalės priimti jokio įstatymo, padaryti jokios svarbesnės reformos. Todėl jau pats kancleris kalba apie parlamento paleidimą ir rinkimus.

Augščiausiajam pašaukus amžinybėn
A + A
O n a N a r u š i e n e,
mūsų mielas "Varpo" choristas — dukrą RITĄ ir JUOŽĄ KARASIEJUS, sūnų VIKTORĄ bei artimuosius jų skausmo valandose nuoširdžiai užjaučiame —
Toronto Lietuvių Choras "Varpas"

A + A
O n a N a r u š i e n e
pašaukus amžinybėn, gilią užuojautą reiškiamo Toronto Lietuvių Bendruomenės tautinių šokių vadovui VIKTORUI NARUŠIUI, jo giminėms bei artimiesiems —
T. B-nės tautinių šokių jaunimas ir tėvai

A + A
O n a i N a r u š i e n e i
mirus, dukrą RITĄ KARASIEJENĘ ir jos vyrą JUOŽĄ, sūnų VIKTORĄ bei kitus artimuosius giliai užjaučiame —
Irena ir Ron Cox

A. A. dail. VIKTORUI BRIČKUI
staigai mirus Meksikoje, jo šeimą ir mielus lenkimiškius — brolių ALOYŽĄ, JUOŽĄ ir seserį IRENĄ nuoširdžiai užjaučiame —
D. P. Stuokai
Hamilton Ont.
Br. J. Staniai
St. K. Mileriai

A + A
Viktorui Bričkui
mirus, liūdesio valandoje jo broliui ALOYŽUI ir šeimai reiškiamo gilią užuojautą —
P. ir L. Griškonis

A + A
Viktorui Bričkui
staigai mirus, jo šeimą, brolių ALOYŽĄ ir gimines liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučia —
Juozas Zadeikis

A + A
Viktorui Bričkui
staigai mirus, jo šeimą, brolių ALOYŽĄ ir gimines liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučia —
J. Šakinis
O. K. Kudukiai
J. P. Butkai

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ
IV-toji Tautinių šokių šventė
įvyks 1972 m., liepos 2 d., 2 v.p.p.,
Čikagos International Amphitheatre
42-ji ir SOUTH HALSTED GATVĖ.
Bilietai jau platinami MARGINIUOSE. Bilietų kainos: 8, 7, 6, 5, 4 ir 3 dol. Ložės — po 12, 10, 9, 8, 6 ir 4 vietas. Paštu bilietus galima užsisakyti atsiunčiant čekį ar pašto perlaidą, išrašytą **Lithuanian Folk Dance Festival** vardu su sau adresuotu vardu ir pašto ženklų sekančios adresu: **MARGINIAI, 2511 W. 69th Street, Chicago, Ill. 60629, U.S.A.**

KANADOS LIETUVIŲ FONDAS
Nauji nariai ir įnašai:
477. Mažeika, Antanas, Elena \$300
478. Mockienė, Genovaitė 100
479. Mockutė, Dalia 100
480. Visockio, Juozo atm. 220
Įnašus papildė:
231. Adomaitis, Jonas iki 200
A. E. Mažeikos gyvena Simcoe, augina tabaką ir yra susipratę lietuviai patriotai. G. Mockienė ir D. Mockutė iš Toronto — mokytojos. Dalia čia baigusi pedagoginius mokslus ir dirba kanadiečių mokykloje. Tai pavyzdina ir gražiai lietuvišką reikala klausiniu sutarianti šeima. Artimieji ir draugai prasmingai pagerbė velionį Juozą Visockį jo varda savo įnašais jam žinomi Lietuvių Fonde. Auksio jo \$75: Jonas Visockis; po \$20: Petras Lingė ir Mikas Mikšys; po \$10: A. Urnavičiai, J. V. Barzilauskai, S. M. Sibilsčiai, R. A. Klemkos, A. V. Kerauskai, N. V. Mickevičiai, Z. J. Didžbaliai, A. J. Karpiai; po \$5: B. J. Vaidotai, A. P. Dranginiai, A. B. Petkevičiai, A. Endzelis ir P. Matulevičius. Šiuo metu velionis J. Visockio vardu bendra suma LF yra \$245. Gražiu žodžiu minėtinas J. Adomaitis, kuris su papildoma šimtaine praturtino ir sustiprino Fondo pozicijas. Visiems nuoširdi padėka.
S.m. gegužės 27 d. įvyko KLF tarybos posėdis, kuriame buvo priimtas ir patvirtintas pelno paskirstymas. Jaunimo kongresui — \$2,000; KLB švietimo komisijai ir lituanistinėms mokykloms — \$2,100; kultūriniam sambūriams ir organizacijoms — \$675. Iš viso \$4,755.
Visi, kuriems rūpi mūsų jaunimo lietuviška ateitis, nepasilikime nušaliai ir junkimės į Lietuvų Fondo narių eiles. Lietuvų Fondas jūsų laukia. Įnašai priimami Lietuvių kredito kooperatyvose Montrealyje, Hamiltone ir Toronte. Taip pat galima siųsti išdėtininkui šiuo adresu: 140 Glendale Ave, Toronto 3, Ont.
P. BASTYS, išd.

LIETUVIAI LAUKIA KARO
ALBINAS GRAŽIŪNAS

(Tęsinys iš praėjusio numerio)
SUKILIMO VYKDYMAS
Signalu sukilimui reikia skaičiuoti momentą, kai vokiečių kariuomenė žengs per sieną ir pradės rusus pulsti.

Jei apie tą momentą Aktyvistų Fronto vadovybei pavyktų sužinoti nors kiek iš anksto, tai tuojau būtų pasistengta duoti apie tai žinių per slapтус agentus ir ryšininkus, dirbančius vienoje ir kitoje sienos pusėje, kad skubiai perduotų toliau per tarpinius centrus į Kauną ir Vilnių.

Be to, ruošiamasi paskutiniu momentu arba vokiečių puolimui jau prasidėjus, nusodinti Lietuvoje iš lėktuvų parašiutininkus, kurie atneštų paskutines instrukcijas.

Be to, kaip ten bebūtų, tikruoju signalu sukilimui turi būti skaitoma vokiečių peržengimas Lietuvos sienos. Kol to nėra įvykis, jokiems kieno nors nurodymams terminams netikėti, kad nepateks ir provokacija.

Kadangi vokiečiams skubiai žygiuojant pirmyn, planingas sukilimo vadovavimas būtų neįmanomas, nes visi ryšiai tarp centrų ir periferijos būtų nutrukę, tai negalima tikėtis jokių nurodymų iš viršaus. Sukilimas tokiomis sąlygomis turi įvykti automatiškai ir spontaniškai visame krašte. Todėl kiekvienas padalinys turi gaudyti radio žinias ar kaip kitaip sekti, kada vokiečiai pereis sieną. Tokią žinią pagavę ir pranešę apie tai savo kaimyniniams padaliniams bei augštesniai vadui ir tuo būdu gautą žinią patikrinę, tuojau imasi paskutinių pasiruošimų. Ištikinus, kad gauta žinia yra tikra, kad ne kieno paleista provokaciniai tikslais, ryžtasi vykdyti iš anksto duotą uždavinį.

Jei pavyks susitarti

Jei pavyks susitarti su vokiečiais iš anksto dėl sudarymo Lietuvos vyriausybės, tai numatoma — tuo metu, kai vokiečių kariuomenė žengs per sieną ir pradės puolimą — išplatinti Lietuvoje iš lėktuvų tos vyriausybės viešą atsišaukimą — plakatą į tautą su parašais visų ministrų kabineto narių, raginantį visus, kas tik gali, stvertis ginklu vyti rusus okupantus iš Lietuvos. Šis atsišaukimas būtų oficialus ir visiems krašto gyventojams privalomas vykdyti.

Tuo pat metu naujai susidariusi vyriausybė ir Aktyvistų Fronto vadovybė — suorganizuotus iš esančių Vokietijoje lietuvių ir atbėgusių atitinkamą gink-

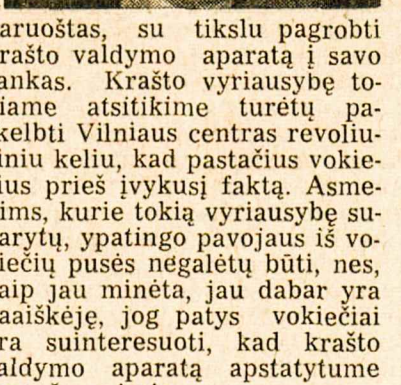
luotą smūgio padalinį — pasiųstų jėga užgrobti kurį nors punktą Lietuvos pusėje ir iš čia perimtų bendrą sukilimo vadovavimą bei jo derinimą su vokiečių kariuomenės žygiavimu pirmyn.

Lygiagrečiai būtų Lietuvių Aktyvistų Fronto vardu išplatinta po visą Lietuvą iš lėktuvų įvairių, kurstančių gyventojus sukilti, atsišaukimų, būtent, į lietuvių aktyvistus, atsargos karininkus ir šaulius, į buvusius Lietuvos kariuomenės kūrėjus-savanorius, į lietuvių inteligentiją, į kultūrininkus ir valdininkus, į moksleiviją ir kaimo jaunomėn, į ūkininkus, į darbininkus, į verslininkus, į rusų raudonosios armijos karius ir t. t.

Galima tikėtis, jog tokiu būdu visa tauta būtų ūmai išjudinta ir susidarytų krašte tokia įkaitinta prieš okupantus ir mūsikius komunistus atmosfera, kad jų tarpe kiltų baimės panika, kuri palaistų betkurią iš jų pusės rimtesnę pasipriešinimą. Be to, žymiai numuštų pas raudonuosius ūpą, kas prisidėtų prie raudonosios armijos demoralizavimo.

Tokiomis aplinkybėmis galima tikėtis, jog sukilimo vykdymas visame krašte praeitų sklandžiai. Tik reikalinga parodyti daugiau ryžtumą, drąsą ir revoliucinio aktyvumo, kai vokiečiams puolant, raudonoji armija ir visi mūsų tautos išdavikai, panikos perimti, bėgtų iš Lietuvos arba skubėtų slapstytis kur po urvus.

Iš anksto galima numatyti, kad ten, kur nėra sutelkta didesnių rusų raudonosios armijos jėgų, sukilimas galėtų greitai ir be sunkumų praeiti. Tuo tarpu gi ten, kur sutelkta daugiau rusų raudonosios armijos jėgų, partatinas būtų atsargumas: pradžioje kovoti su tikslu, kad laimėjus laiką, kol priartėtų vokiečių kariuomenės pagal-

ALBINAS GRAŽIŪNAS

MOHAWK
FURNITURE LTD.
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS
ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI
SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI
ĮVAIRIOS KILIMAI • ŠALDYTUVAI
VALGOMŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.
SIUVAMOS MAŠINOS • RAŠOMOS MAŠINĖLĖS
Nemokamas į namus pristatymas.
KRAUTUVĖS:
Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. O X 9 - 4 4 4 4
Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

MARKSISTŲ ĮTAKA KANADOJE

PAUL HELLYER, M.P.

Marksistų įtaka sparčiai didėja Kanados valdžioje ir jos institucijose. Ji pasireiškia daug kur užslėptai. Kaikurie mūsų įstatymai yra sudaromi taip, kad vis daugiau galios tektų vyriausybei. Daug pinigų paskiriama marksistų ir maoistų grupėms iš "Opportunity for Youth" ir "Local Initiative Program" fondų.

Kaip tikras demokratas aš manau, kad marksistai ir maoistai tiek pat turi teisių pareikšti savo nuomones, kaip ir kiti, tačiau, kaip Kanados mokesčių mokėtojas, aš nepakenčiu, kad šimtais tūkstančių dolerių, suteiktų mokesčiais, yra šelpiamos grupės, kurios siekia nuversti ir sunaikinti mūsų laisvę, demokratinę visuomenę.

Ateivių vaidmuo

Gaila, kad paprastai kanadiečiai nepažįsta tarptautinio komunizmo metodų ir jų taktikų. Dėlto jie net neįsivaizduoja, kad daromi tokie pakeitimai. Iš dalies taip yra dėlto, kad Kanados valdžia neduoda tinkamos informacijos žmonėms — jie negali suvokti jų griauančių veiksmų. Karališkoji saugumo komisija, kuri galėjo priėti prie atrinktos informacijos, nedviprasmiškai sugestionavo, kad yra rimtų priežasčių susirūpinti. Ji rado, kad komunistų veiklos formos Kanadoje yra įvairios. Viena jų — pridengtos organizacijos, siekiančios nuversti atskirus asmenis valdžioje. Kitos grupės veikia informacijos srityje, universitetuose, darbo unijose, imigrantuose, etninėse grupėse ir politinėse partijose.

Jūs, kurie žinote tą techniką iš patyrimo, esate įpareigoti pasidalinti savo turimomis žiniomis bei patirti su kitais kanadiečiais, kurie nepatyrė subversijos ir kurie daugeliu atvejų tiki, kad subversijos nėra. Prieš 1948 metus Čekoslovakijos žmonės taip pat kalbėjo, kad ten negali būti komunizmo, bet atėjo. Kanadoje žmonės sako tą patį, bet ir čia gali atsirasti komunizmas. Kartą praradus laisvę, beveik neįmanoma atgauti. Angelė Davis, pasižymėjusi komunistė, pareiškė, esą nėra atvejo, kad fašizmas būtų iš vidaus nuverstas. Tai yra pritaikoma ir komunizmo diktatoriams. Totalitarizmas iš kairės ar iš dešinės yra esmėje tas pats.

Kovojo už laisvę

Laisvės kovos bus laimėtos tik žmonių protuose ir širdyse. Jei norime savo laisvę išlaikyti, turime savo sistemoje veikti taip, kad visa dauguma būtų palenka šia kryptimi. Sistema turi veikti ne tik pakankamai, bet labai gerai, vyraujančiai. Tokiai veiklai reikia pagrindinių pakeitimų. Dabartinė Kanados valdžia yra labai silpna ir nepatenkina daugelio kanadiečių. Gausus bedarbių skaičius, infliacija, dideli mokesčiai gali sugriauti civilizaciją. Mes turime atkreipti dėmesį į karališkosios saugumo komisijos perspėjimą, kad komunistai pajėgia išnaudoti ir didinti esamus socialinius neramumus bei prieštarauti įvairiems pasiūlymams. Visa tai galima pataisyti, bet reikia pasidalinti priežastis.

Darbas, tinkamas atlyginimas, pastovios kainos, žemesni mokesčiai, tinkami butai, švarus oras kvėpavimui, švarus vanduo plaukiojimui yra frontai, kuriuose reikia kovoti. Dabartinis spyruokliškas atlyginimų ir kainų lenktyniavimas turi būti sustabdytas. Monopolijų jėga turi būti palenka visuomenės reikams. Atlyginimų ir prekių kainų dydis turi būti kontroliuojamas. Kai bus sustabdytos šios žurkų lenktynės, bus galima pilnai aprūpinti žmones darbas už tinkamus atlyginimus, sudaryti būklę, kurioje kiekvienas

norės imtis darbo už tinkamą atlyginimą. Tada išnyks ir infliacija.

Valdžios pakeitimas

Vadovybės pakeitimas yra esminis dalykas. Partija, kuri nekontroliuoja monopolijų veiksmingai ir leidžia neribotai kelti kainas, yra visiškai netinkama, nežiurint partijos vardo. "Action Canada" bando telkti žmones iš visų politinių partijų, kurie supranta rimtą būklę ir kurie mėgina ką nors daryti. Mūsų demokratinė sistema gali pakeisti, bet vadovai turi aiškiai suprasti ir imtis reikalingų veiksmų, neatsižvelgiant į aiškius sunkumus. Jei dabartinė būklė liks tokia ir toliau, gresia žlugimas.

Kai bus pasiektas pilnas darbingumas ir sulaukta infliacija, galėsime įveikti ir kitus sunkumus. Mes galėsime išvengti pašalpų sistemų, nes kiekvienas galintis ir norintis dirbti ras tinkamą darbą. Žinoma, neturintys darbo turėtų garantuotas metines pajamas, kurių užtektų maisto, buto, drabužių ir asmeninių išlaidų reikalam. Tada turėtų būti pakeistos bedarbių draudos įstatymo nesamones. 1972 m. sausio pabaigoje buvo išmokyta daugiau bedarbių pašalpų, negu buvo bedarbių. Tuo pasinaudojo daug sezoninių darbininkų, kurie jau buvo užsidirbę daugiau, negu vidutinis dirbantysis. Tie privilegijuotieji neturėtų būti remiami iš sunkiai dirbančiųjų mokesčių mokėtojų.

Daug valdžios biurokratijos būtų galima sumažinti. Gyvenimas darosi sudėtingesnis, ir daug žmonių, pvz. smulkūs verslininkai, baigia metus su nuostoliais.

Su pilnu įsadarbinimu galime papildomai pagaminti už 4—5 bilijonus dolerių naujų gaminių. Ši papildoma produkcija gali būti panaudota neturtui pašalinti, pakeisti apleistiem rajonams, miestų susisiekimui pagerinti, užtikrinti namų statybai, išvalyti upėms ir ežerams, kai visų galėtų naudotis poilsui. Tai reikia padaryti, kad atsirastų nauji šaltiniai norintiems dirbti. Mes net galime išplėsti savo pramonę savais pinigais.

Tai yra galimybės, kurių nori visi jauni kanadiečiai, daugiausia idealistai. Radikaliųjų skaičius kol kas yra labai nežymus. Tačiau nepasitenkinimas auga, nes ši sistema nėra vykdoma taip, kad sudarytų sąlygas visuomenės gerovei kelti.

Bedarbiai daktarai

Neseniai aš sutikau tris daktarus, baigusius fizikos mokslus Britų Kolumbijos universitete. Vienas jų atidaro krautuvę, kitas vairuoja taksi, o trečias — pas tėvą dirbtuvėje mokosi staliaus amato. Ir tai darosi tuo metu, kai mums būtinai reikia modernių miestų susisiekimo priemonių, srutų valymo sistemų, šiukšlių perdavimo įmonių, naujų jėgainių. Tad nenuostabu, kad jauni žmonės nusivilia, prieštarauja ir nustoja pasitikėti jimo politikais.

Mūsų, kaip kanadiečių, siekimas yra pakeisti ekonominį gyvenimą, išeiti iš blogiausiai tvarkomos sistemos ir geriausiai tvarkomą visame Vakarų pasaulyje. Tada bus galima panaudoti visas jėgas kūrybiniam darbui.

Tokia turi būti daugialypė visuomenė, toks turi būti demokratinis gyvenimas. Tik tokiu būdu galima užtikrinti laisvę. Jos kova nebus laimėta ar pralaimėta ginklų jėga, bet sutelkiant visą energiją, kuriančią naują sąmoningą visuomenę, paremtą sveikomis idėjomis.

Vertė M.

Lietuvos gen. konsulas Kanadoi dr. J. Zmuidzinas prakaša žemę Lietuvių Sodybai Anapilis gegužės 28 d. Mississauga vietovėje prie Toronto

Išdraskytos Lietuvos žemės

Profesorius Kostas Navickas—rusiškojo imperializmo gynėjas

B. RIMGAUDAS

Vilniuje leidžiamas "Gimtasys Kraštas" siuntinėjamas lietuviams, pabėgusiems nuo rusiškojo teroro ir Vakarų, bet nesuntinėjamas į Sibirą ištremtiems lietuviams. Jis kartas nuo karto papila tokias naivios ir skystos propagandos, kad ją skaitant net kokių darosi; dar kokčiau, kad tokią naivią propagandą rašo patys lietuviai. Kokčiausia, kad ta propaganda, sukurta pagal imperialistines Maskvos užmačias, randa pataikūnų bei rėmėjų pačių lietuvių tarpe. Pataikūnai bei išdavikai yra galbūt pati didžioji giltinė, šienaujanti lietuvių tautą nuo istorinių laikų ligi šių dienų.

Vienas toks pagal imperialistinį Maskvos kurdalį parašytas straipsnis pasirodė "Gimtajam Krašte" 2 (258) nr., 1972. 1. 6. Straipsnis pavadintas "Kaip sudarė Tarybų Lietuvos sienos?" ir pasirašytas Vilniaus universiteto profesoriaus, istorijos mokslų daktaro Kosto Navicko.

Pagal sovietinę tritome enciklopediją, Kostas Navickas yra gimęs Maskvoje 1917 m.; raudonosios armijos, vadinamos XVI "lietuviškos" divizijos karys; Maskvoje baigęs diplomatijos mokyklą ir visuomeninių mokslų akademiją. Vilniaus universitete dėstė marksizmą leninizmą. Daktaro laipsnį gavo už disertaciją: "Tarybų Sąjungos vaidmuo ginant lietuvių tautos gyvybinius nacionalinius interesus 1917—1940 m." Yra parašęs ir daugiau panašių dalykų, ginančių rusišką imperializmą ir pridengiančių lietuvių tautos rusinimą, kolonizavimą ir dvasinę priespaudą. K. Navickas nėra iš tų "praregėjusių" latvių komunistų, kurie visam pasauliui šaukia apie latvių tautos naikinimą. K. Navickui ligi to dar toli (sprendžiant iš jo straipsnių).

"Gimtojo Krašto" redakcija prieraše prie to straipsnio pastebi, esą kažkokia moteris R. Vembrė iš Lawrence, JAV, susidomėjusi "tarybinės" Lietuvos sienomis. Ta moteris, savo amžiuje galbūt neskaiciusi nesuklastotos Lietuvos istorijos, nematė rusų sukarpytų Lietuvos žemėlapių, — nei iš šio, nei iš to susirūpino Lietuvos sienomis. Teisybės įsiekdama, parašė į Vilnių laiška. Profesorius davė "autoritetingą" atsakymą.

Sutryptas principas

Prof. K. Navickas savo straipsnyje pakartotinai pabrėžia etnografinį principą, kurio, pasak jo, laikosi Maskva. Štai tas profesorius principas: "Praktiškai buvo laikomasi etnografinio principo: į kuriama Tarybų Lietuvos valstybę turėjo įeiti žemės, kuriose gyventojų daugumą sudarė lietuviai". Vos parašęs tą principą, profesorius jį sumala į nesulipdomus gabalus, nurodydamas, kad 1919 m. vasario mėn. bolševikai sujungė Lietuvą su Baltarusija ir į Lietuvos sudėtį įėjo "dabartinės Tarybų

Baltarusijos vakarinės sritys su Minsku ir Gardinu".

Štai tau etnografinis principas! Kur tur, bet jau Minske lietuviai daugumos niekad nesudarė ir jį niekas nepretenduoja. Lietuvai rūpinasi tiksliai savo etnografinėmis žemėmis, kurias savo laiku klastingai pagrobė lenkai, įvairiausiais barbariškais būdais naikino lietuviškumą, o šandien tą patį tose žemėse išdarinėja rusai, prisidengę gudų vardu. Žinoma, po ilgamečio teroro lietuvių skaičius tos srityse apnaikintas arba jau visai išnaikintas, bet tai nereiškia, kad tos sritys jau turi priklausti Gudijai. Fizinis naikinimas nereiškia teisės, teisingumo ar istorijos faktų laidotuvių. Siuo atveju tinka pakartoti Voldevaro žodžius, pasakytus lenkų delegacijos prie Tautų Sąjungos pirmininkui, kai šis emė tvirtinti, kad Vilnius yra Lenkijos miestas, nes jo gyvenotojų dauguma — lenkai. Voldevaras paklausė lenkų pirmininką: "Jeigu iš tavo barzdos į mano barzdą perbėgs tavo utelės, tai argi tu atveju mano barzda jau pasidarys tavo?"

Profesorius sau prieštarauja

Prof. K. Navickas rašo, kad 1920 m.,

Siekdama greičiau normalizuoti santykius su Lietuva, tarybinė vyriausybė sutiko pripažinti jai (Lietuvai) ir Ašmeną, Lydą, Gardiną... 1920 m. liepos 12 d. Maskvos sutartimi nustatyta Lietuvos valstybės rytų ir pietų rytų siena ejo nuo Danguvos upės į pietus per Pastovius, Naručio ežerą, Molodečną, pietryčiuose siekė Beržūną...

Reiškia tada Maskva sutiko, iškilmingai pasirašė ir talcos sutartį "visiems laikams" patvirtinti "neklaidančios", "visažinančios" partijos vardu. 1939 m. Maskva tą 1920 m. pasirašytą sutartį numetė į šiukšlyną ir tada Lietuvai pripažintas Gardino, Augustavo, Lydos, Smurgonių, Ašmenos, Brėslaujos sritis užgrobė ir prijungė prie Gudijos. Gal profesorius teiksis prisiminti, kad šios sritys nuo amžių buvo lietuviškos, kad šiose srityse yra lietuvių tautos lopšys ir kad jos niekada nepriklausė nei Rusijai, nei Gudijai. Net carinėse Rusijoje šių sričių kitaip neišdriso pavadinti, kaip lietuviškomis. Kad į šias sritis lenkai dvidešimt metų grūdo kolonistus, barbariškai persekiojo lietuvių, o rusai bolševikai iš tų sričių tūkstančius lietuvių ištremė į Sibirą ir jų vieton atsuntė kolonistus, tai čia galioja anuo barzdos posakis — prievarta atvežtas svetimas elementas dar nereiškia privertinio įjungimo į svetimą valstybę įteisinimo.

Profesorius aiškina, jog 1920 m. Maskvos bolševikai "negalėjo sutikti su tuo, kad būtų nustatomos Lietuvos sienos su Lenkija ir Latvija šioms valstybėms nedalyvaujant". Šioje vietoje profesorius pasirodė tikro profesorium, nes užmiršęs ką prieš pusę valandos rašė, ima pats save negailestingai plakti savo paties tvirtinimais. Jis rašo: "Kai dėl dabartinės Tarybų Lietuvos ir Lenkijos valstybės sienos, tai ji galutinai juridškai buvo įtvirtinta Tarybų Sąjungos — Lenkijos 1945 m. rugpjūčio 16 d. sutartimi..." Reiškia, pačiai Lietuvai derybose nedalyvaujant Maskva "geradarė" nustatė su Lenkija pietines Lietuvos sienas, palikdama ištisus lietuviškas sritis Lenkijos pusėje.

Etnografinis principas rausta iš gėdos

Dabar panagrėnėkime tą profesorius pakartotinai pabrėžtą etnografinį principą atskirais atvejais. Jis rašo, kad Lietuvos delegacija Maskvoje 1920 m. reikalavusi dalies Latvijos. Iš tikrųjų tada ejo klausimas ne apie dalį Latvijos, bet apie lietuvišką Alūkstos sritį. Jeigu, anot profesorius, sritis, kuriose gyventojų daugumą sudarė lietuviai, tu-

rėjo būti įjungtos į Lietuvos valstybę, tai tuomet tokia buvo Alūkstos sritis, kurią latviai, pasinaudoję lenkų žygiu į Vilnių, jėga prijungė prie Latvijos.

Kaip suprasti tą profesorius etnografinį principą, kai kiauurai lietuviškas Punsco - Seinų kraštas be jokių ceremonijų, net Lietuvai derybose nedalyvaujant, buvo priskirtas prie Lenkijos? Argi Lietuva prašė lietuviškas sritis atiduoti Lenkijai? Jeigu jau Maskva tokia "teisinga", tai galėjo lenkams pasakyti: "Ei, jūs, Varšuvos draugai, buržuazinės Lenkijos ponai užgrobė lietuviškas Suvalkų trikampio sritis. Atitaisykite smurto veiksmus ir gražinkite lietuviams, kas jiems etnografiškai, istoriškai ir teisiskai priklauso!" Deja, to nebuvo padaryta. Maskva prekiaavo su lenkais lietuviškomis žemėmis, kaip kad Suvalkų trikampiu prekiaavo Hitleris su Stalinu. Kažin ar prof. K. Navickui žinoma, jog Stalinas Hitleriui 1941 m. už lietuvišką Suvalkų trikampį sumokėjo 31.5 milijono reichsmarkų? Taigi ta prof. K. Navicko ginama "teisingoji" Maskva Lietuvos žemėmis prekiaavo su kitu tokiu pat grobiku kaip ir ji pati.

Kaip tas etnografinis principas kaista iš gėdos lenkinamų Punsco srities lietuvių atžvilgiu, taip jis iki kraujo gelmių rauduoja, kai lietuviams apgyventos Apsos, Gervėčių, Rodūnios, Pelėšos ir kitos sritys nesą aršesnį rusinimo jungą, negu tai buvo lenkų laikais. Juk tose šandien prie Gudijos prijungtose lietuviškos srityse nėra nei vienos lietuviškos mokyklos, nei vienos lietuviškos bibliotekos. Net jaunuoliai, kurie ryžtasi mokyti Vilniuje ar kitoje lietuviškoje mokykloje, būna gūdų įvairiais būdais persekiojami ir net grasinami.

Štai, profesoriau, kokiais keliais eina Tamstos ginama Maskva. Bet ir čia dar neviskas. Pažvelkim į Mažosios Lietuvos (Karaliaučiaus) sritį. Ta sritis, pačių vokiečių vadinta Litauen, šandien paversta "Kaliningradskaja oblast", prigrūsta rusų kolonistų, prijungta prie Rusijos. Vietovardžiai surusinti. To nedrįso padaryti net Maskvos sąjungininkas Hitleris. Jis tik vokiečių galūnes, kamienus palikdamas lietuviškus arba padarydavo pažindinį lietuviško vietovardžio vertimą; pvz. Karaliaučius — Koenigsberg.

Istoriniu ir etnografiniu požiūriu ta sritis turėjo būti prijungta prie Lietuvos, bet rusišką imperializmą bando ją pasiglemžti sau, nors ji tėra rusiškai tiek, kiek rusiškios yra smiltys mėnulyje.

Tarsi nematytų tikrovės

Nežiūrint pirštu paliečiamų faktų, tarsi pagal Maskvos fakiro dūdelės taktą, į šokių porą jungiasi ir J. Keliuotis, buvęs "Naujosios Romovos" redaktorius. Jis "Gimtojo Krašto" 5(216) nr. straipsnyje "Žodžiai apie gimtinę ir save" tarp kitko rašo:

Faktiškai pirmą kartą mes turime visą savo etnografinę teritoriją. Mūsų tėvynę sukurtą neklasine socialine visuomenė ir įgyvendinta tvirta draugystė su mūsų kaimynais.

Perskaicius šias eilutes, susidaro įspūdis, kad ir J. Keliuotis į senatvę pakliuvo smauglio hipnotizuoto paukštelio vieto n. Smauglys žiūri į jį baisyti akim, o paukštelis traukia savo giesmelę ligi jį praris. Nepaėjusiama maskvinio melo propaganda per porą dešimtmečių palaui ir šviesių asmenų protus. Carinėse Rusijoje buvo užgrobusi mūsų šalį, bet etnografinės Lietuvos žemės, administracinio požiūriu, išliko nepalietus. Carinėse Rusijoje pripažino "Lithuania propria" ribas, kurios yra dvigubai platesnės už šandieninę vadinamą "tarybinę" Lietuvą. Pirmą kartą istorijoje maskviniai imperialistai įvykdė tokio

Paminklas, atsparus rūdims ir laikui

AL. GIMANTAS

Turbūt ne atsitiktinumas lėmė, kad Kanados Midlando šventovės lietuviškojo paminklo kryžiaus užsakytojas — Kanados Lietuvių Katalikų Centras projekto vykdymo darbams pasirinko Cicero, Illinois valstijoje, gyvenantį rangovą Valių Sodeiką. Sis jaunas, bet pakankamai patyrimo turįs meistras savo įvykdytais darbais jau ne kartą parodė ne tik sąžiningą darbą, bet ir estetinį skonį. Juk meninio kūrinio galutinis išbaidymas ir bendrasis atlikimas reikalauja ne vien tik aklo pateiktų brėžinių sekimo, bet ir savosios širdies bei sielos žvilgsnio. Kitaip paminklas liktų šaltu, negyvu, neprakalbančiu objektu.

V. Sodeika, būdamas plačiai lietuviškoje muzikologijoje žinomas Sodeikų šeimos nariu, turi meninį skonį ir pajautimą, kuris yra būtinas realizuojant meninį kūrinį, šiuo atveju — lietuvišką kryžių Midlande. Neperseniausiai teko kalbėtis su juo jo namuose. Jis parodė kryžiaus projekto brėžinius (autorius dail. Teleforas Valius), aiškios detales, supažindino su naudotima medžiaga — plieniu ir atitinkama plastmasės kombinacija. Visa bus paruošta taip, kad nebus pavojingas nei laikas, nei kandys nei, pagaliau rūdys. Pats kryžius yra pakankamai imponantiško dydžio, ne iš atskirų gabalų sudurstyta. Tad bus sunkumų su jo nugabavimu iš Cikagos į Midlandą. Reikės ar tik ne dviejų atvirų (o gal ir dengtų) sunkvežimių. Be to, kryžiaus padarymui teks nuomoti specialias, objekto dydžiui proporcingas patalpas. Prie visų paruošiamųjų darbų reikia priskirti ir papildomų darbo brėžinių ruošimą. Kaikurioms detalėms turi būti normalaus, pilno dydžio, kitos — padidintos. Atseit, angažuota ir braižytojų talka.

Visas projektas nėra jau taip mažas, be to, žinant, kad tai ir lietuviškosios reprezentacijos bei prestižo reikalas, darosi aišku, kad darbas negali būti atskirtai paruoštas ir atliktas. Nėra nė mažiausios abejonės, kad ši momentą puikiai žino ir suprantą rangovas. Dėlto jis stengiasi atlikti darbą ne patenkinamai, gerai, bet geriausiai!

Kaip žinoma, projekto samata siekia \$5000 sumą. Šie pinigai jokiam biudžetui nenumatyti ir savaime, lyg anų laikų mana iš dangaus, neatsiras. KLK Centras tam tikslui yra paskelbęs at-

D. Razutytė, Los Angeles LB taut. šokių mokytoja, ruošiasi su savo grupe dalyvauti taut. šokių šventėje Cikagoje

masto fizinį ir dvasinį lietuvių tautos apipilėsimą. Lietuviškos sritys šandien išdalintos Gudijai, Lenkijai, Rusijai. Lietuvių tauta išblaškyta: šimtai tūkstančių tebėra Sibiro plotuose be teisės sugrįžti tėvų žemėn; dešimtys tūkstančių turėjo bėgti į vakarus nuo rusiškojo teroro; ištisi lietuvių plotai valdomi Lenkijos. Okupuotoji Lietuva vyksta sistemingas rusinimas, sąmoningas tautos istorijos iškreipimas, kuriam tarnauja Maskvai pardsdavę karjeristai arba rusišką propagandą parblokšti lietuviai.

Visi čia suminėti faktai (jų tik dalis čia paliesta) rodo, jog Maskva plečia rusiškąjį imperializmą, kurio tikslas — nušluoti nuo žemės lietuvių tautą ir jos vietoje, "socialistinės brolybės vardan", įtvirtinti Rusiją. Didele dalimi tai jau pasiekta dar šio amžiaus pradžioje Ašmenos, Lydos, Brėslaujos ir kitose srityse.

Nežinau ar prof. K. Navickas ta iškreiptų faktų bei prieštaravimų straipsnį rašė okupanto įsakymu, ar maskvinės erudiocijos paveiktas. Jeigu jis taip yra įsitikinęs, tai klauku, nes jame atsispindi tragiškas lietuvių tautos aspektas. Lietuviai, užuot visais galimais būdais tarnavę savai tautai, pasipuošę augštais titulais. Klastoja savos tautos kruviną dabartį ir tarnauja rusiškąjį imperializmą užmačioms, siekiančioms sunaikinti lietuvių tautą.

skirą rinkliavą ir atidares specialią sąskaitą. (Prisikėlimo papirijos bankelis, nr. 2605). Kvietiamis atsiliepti tautiečiai, laukiamos jų aukos. Visas projektas yra terminuotas. Rangovas reikalingas pinigų medžiagoms pirkti, patalpoms nuomoti. Užsakytojai jau padarė pirmuosius imokėjimus, tvirtai tikėdami, kad uolūs ir pareigingi lietuviai išgirs ir dar vieną kreipimąsi, nes tiesa yra toji, kad betkuri mūsų sumanymas tegali būti įvykdytas tik sukaupiant bent minimalų materialinį fondą.

TRANSPORTO BEI RYŠIŲ MINISTERIJOS PRANEŠIMAS

Pakeitimai pakeltų kelių (Skyway) mokesčių ir autovežimių bei vairuotojų leidimų kainų.

Ontario vyriausybė pranešė pakeitimus, liečiančius mokesčius už pravažiamą per Garden City ir Burlington Skyway ir automašinų bei vairuotojų leidimus bei kitus administracinius patarnavimus.

Istatymų pakeitimai liečia šias dvi sritis, ir jau yra gautas reikalingas patvirtinimas. Štai tie pakeitimai.

PAKELTŲ KELIŲ (SKYWAY) MOKESČIAI

Mokesčiai nekasdieniniams (non-commuter) keleiviniams autovežimiams pakeliami iš 10 iki 25 centų už kiekvieną pravažiamą; kasdieniniams (commuter) autovežimiams iš 5 iki 10 centų už kiekvieną pravažiamą.

Mokesčiai autovežimiams su priekabomis ir dviračiais sunkvežimiams bus pakelti iš 25 iki 40 centų nekasdieniniams pravažiamams, ir iš 10 iki 20 centų — kasdieniniams pravažiamams.

Nekasdieniam pravažiuojantiems sunkvežimiams, trintiems tris ar daugiau šių bus nustatyta 75 centai, o iki šiol buvo imama 45 centai, tačiau kasdien važiuojantiems sunkvežimiams bus pakelta iš 15 iki 30 centų už kiekvieną pravažiamą.

Vyriausybė mano, kad tokie pakeitimai yra gana menki, palyginus su imamomis kainomis už kitus tokios rūšies pravažiuojamus kelius. Vyriausybė taip pat nurodo, kad vietos gyventojai gali išvengti mokesčių, pasinaudodami kitais, keliais.

AUTOVEŽIMIŲ IR VAIRAVIMO LEIDIMŲ MOKESČIAI

Nuo sekančių metų pradžios registracijos mokesčiai keturių cilindrių autovežimiams bus pakelta iš 20 iki 23 dolerių; šešių cilindrių autovežimiams iš 27.50 iki 32 dolerių; aštuonių cilindrių automašinai iš 35 iki 40 dolerių; motociklams iš 10 iki 15 dolerių; motorinėms sniego rogėms iš 2 iki 10 dolerių ir metus.

Registracijos mokesčiai komerciniams autovežimiams, įskaitant sunkvežimius ir autobusus (išskyrus autobusus, esančius mokyklų ar savi-valdybių nuosavybėje), bus pakelti 10 nuosimėčių.

Mokesčiai už komercinius autovežimius yra nustatomi pagal maksimalų jų svorį, žymimą registracijoje. Nuo liepos 1 d. vairuotojų leidimų mokesčiai bus pakelti vienu doleriu — iki \$2. Tai pirmas pakėlimas nuo pat pirmojo tokio mokesčio įvedimo 1927 metais. Be to, nustatyta, kad dar po \$1 visi vairuotojai mokėtų ir "Motor Vehicle Accident Claims" fondą.

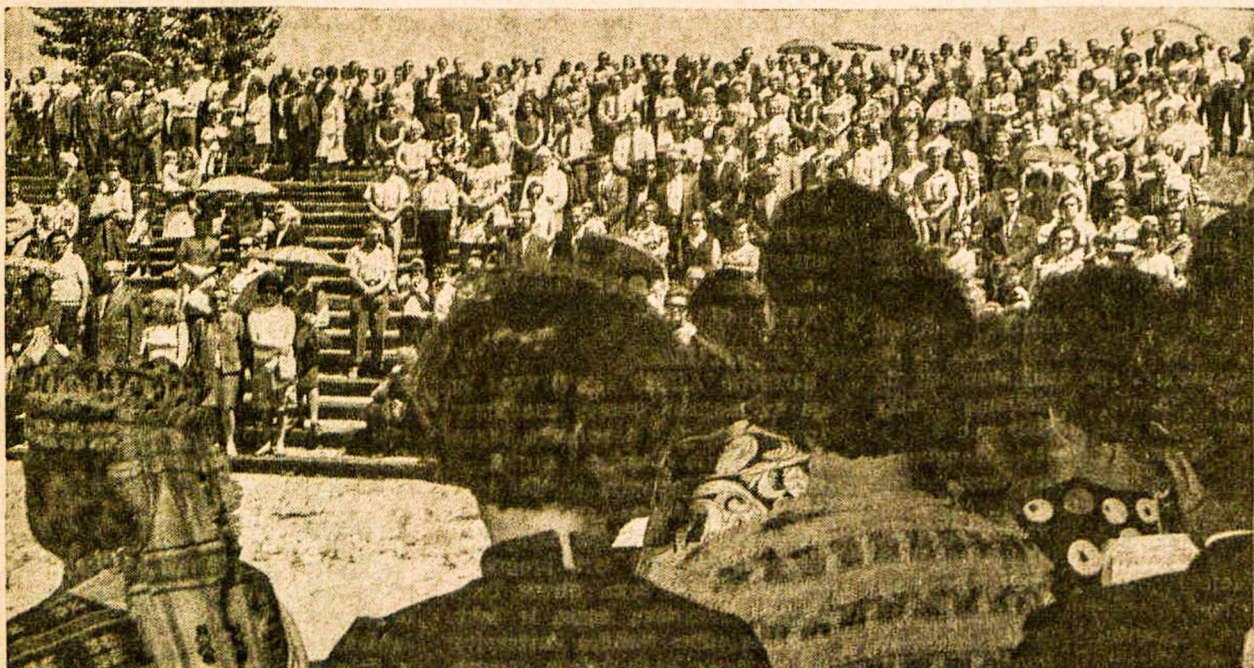
Iš tikrųjų tai reikš, kad mokeskis už vairuotojo leidimą bus pakeltas iš 6 iki 9 dolerių, nes dabar leidimai išduodami trejų metų laikotarpiui. Pradėjančiųjų mokesčio leidimo mokeskis lieka tas pats—\$2, bet jo galiojimo laikas bus pratęstas iš 120 dienų iki vienerių metų.

Kvalifikuoto vairuotojo leidimas kainuoja \$10. Siekiant išlyginti tarp tiesioginės išlaidų ir imamos kainos mokeskis už egzaminus vairuotojo leidimui gauti bus tuoju pakeliamas iš \$5 iki \$8.

Taip pat bus pakeliami iš \$1 iki \$2 arba \$3 (žiūrint kokios rūšies patarnavimas bus atliktas) mokesčiai už kopijų tvarkymą, už prašymus leidimų dublikatams, už išdavimą plokštelių komerciniams autovežimiams ir už pervedimą viešųjų komercinių autovežimių leidimų.

Mokesčiai už nelaimių pranešimus bus pakelti iš \$2 iki \$5 nuo liepos 1. Šis patarnavimas neseniai buvo centralizuotas ministerijoje ir manoma, kad visa tai bus sutvarkyta iki įsigaliojimo datos, t. y. liepos 1 dienos.

THE HON. WILLIAM G. DAVIS
PREMIER OF ONTARIO

Kanados lietuviai, susirinkę gegužės 28 d. lietuvių kapinių forume prie Toronto, išreiškė savo solidarumą su persekiojamais tikintaisiais Lietuvoje ir protestavo prieš religinę bei tautinę priespaudą. Tai daryti juos paskatino drąsus Romo Kalantos žygis

Nuotr. S. Dabkaus

PARDAVĖJOS ŠYPSENA

Spaudoje jau daug kartų buvo puolamas pardavėjų šiurkštumas, abjuojimas, suktumas. Antrąją medaliu pusę „Komjaunimo Tiesos“ 89 nr. atskleidžia šypotis klientams bandžiusi Vilniaus universalinės parduvotvės pardavėja Albina Vaitkevičiūtė: „Pirkėjas visada teisus“ — yra tokia nerašyta taisyklė. Ją žino pirkėjai ir tuo dažnai piktnaudžiauja. Reikia ar nereikia, o jau gąsdina.

— Irašysiu į skundų knygą, iš darbo bematant išleiskit. Vieną tokia jau pamokiau...

...Pardavėja. Ir patarėja, ir padėjėja. Bet dažnai jautiesi žaisliuku, kai:

— Na, pažūrėkit, gal atsiras? Man labai reikia. O gal po prekybos? Paieškokite...

Kiti dar gudresni.

— Sakykite, ar dirba pas jus toks... (sumini direktoriaus pavardę).

Atseit, galgi ir prekė atsiras.

— Aš neliksiu jums skolingas, tik sukombinuokite.

Taip, užuot kovoję prieš negetroves, patys skatiname ir stumiame į prasizengimus. Tikrasis prekybininkas nepasiduos jokiai pagundai. O blogybių dar pasitaiko. Todėl ti-lam ir vaidenasi, kad visi prekybininkai sukčiai, kad jų šypsena dvi-veidė.

— Prašom, kuo galiu jums padėti?

— maloniai kreipiuosi, pasirodžius lankytojui.

— Čia dabar... Negalima pasi-žiūrėti? — užsiplieskia sutiktasis.

— Prašom, prašom... — nusišyp-sau.

— Rado kam dantis rodyti, — burbelti ir apsisukęs nueina.

Ir vis dėlto tą dieną visiems šyp-sausi, visiems dėkoju už pirkinius ir visus kviečiu lankytis mūsų par-duotuvejė.

O tie „visi“ į mano paslaugas rea-guoja savaip. Vieni pečiaiats patrau-ko, nesuprasdami, kodėl man links-ma, kiti šyposi, nes aš šypsaus, tre-ti nervinasi...

Sako, kad su pirkėjais nereikia perdaug lelstis į kalbas. Bet šian-dien dirbu lyg informacijos biure. Konsultuojau lankytoja, o šalia sto-vinti motiutė kažko paklausia kar-tą, kita.

— Tai tu, panele, girdi ar negir-di? Ar nenori girdėti? Jei neprigir-di, tai ko čia stovi? Gydytis reikia, — išpyskina senoji.

— Aš negaliu vienu metu atsaky-ti į šios moters ir jūsų klausimus, — sutrikusi paaiškinu. — Kuo galiu pa-dėti?

Apmaudu. Tvardausi, nors ir pati tokia motiutė gydytis pasiųstum. Bet...

PAGERES SPALVOS?

Lig šiol labai liūdnai atrodėdavo Lietuvoje spausdinai spalvoti atvi-rukai ir spalvotos nuotraukos žur-naluose. Dėl nepakankamo ryškumo jos dažnai primindavo dailininko ranka tapytus peizažus ar vandeni-niais dažais atliktas akvareles. „Ties-os“ 109 nr. džiaugiamasi, kad vilniš-kės kompartijos ek laikraščių ir žurnalo leidykla iš R. Vokietijos gavo naują spausdinimo mašiną „Plamag“, kuria jau sumontavo lei-dyklos mechanikai J. Zaleckas, A. Vasiliauskas, elektrikai A. Barstei-ka, A. Sausrys. Net aštuonių spalvų dar-ną padės kontroliuoti šios maši-nos automatinis spalvų reguliavimas, fotoelementai ir elektronika. Ji pati-kėta 25 metų poligrafinio darbo sta-žą turinčiam A. Pinkevičiui, jo bend-radarbiam N. Raulickiui ir A. Glau-kiui. Šia mašina bus spausdinami žurnalai „Svityrus“, „Jaunimo Gre-tos“, „Šluota“, „Mūsų Gamta“ ir kt. Automatinis spalvų reguliavimas lei-džia tikėtis ryškesnių spalvotų ilust-racijų. Rezultatai, žinoma, būtų dar geresni, jei poligrafininkai galėtų to-bulintis užsienyje, kur gaminamos tokios mašinos.

WINDSOR, ONTARIO

BENDRA GEGUŽINĖ. Windsor-o Detroito L. B-nės birželio 17 d. ren-gia bendrą gegužinę-pikniką St. Mi-chael vokiečių parke, 5 mylios nuo Ambassador tilto. Pavažiavus į pie-tus Huron-Church keliu iki Malden Rd., sukiti į dešinę ir važiuoti iki Bouffard Rd. ir vėl sukiti į dešinę. Prie pasukimo yra ir užrašas. Gegu-žinės pradžia — 1 v. p. p. Windsor laiku ir 12 v. Detroito laiku. Vieta graži, puikiai įrengta pastogė, taip kad ir lietus nesutrukdys. Svečių malonumui bus pakankamai užkan-džių ir visokių troškulių raminančių išgėrimų. Jaunimui numatyta sporti-niniai žaidimai ir šokiai. Rengėjai kviečia visus detroitiečius ir wind-soriečius dalyvauti.

JAUNIMO ORGANIZUOJAMAI petičijai Jungtinių Tautų gen. sek-

Dr. ANDRES LAANSOO
Dr. NIJOLĖ ŠERNAS
praneša, kad atidarė
dantų gydymo kabinetą
ir priima pacientus pagal
susitarimą
120 Collier St., Barrie, Ont.
Tel. 705-726-3771

KAUNO AERODROMAS

Kauno aerodrome gegužės 20 d. buvo atidaryti naujieji orinio susi-siekimo stoties rūmai, suprojektuoti Kauno politechnikos instituto gru-pės architektai. Trijų aukštų pastatas turi 300 vietų laukiamąją salę, mo-tinos ir vaiko kambarius, medicinos punktą, restoraną ir viešbutį lakū-nams. Jį puošia du kauniečių skulp-torių darbai — B. Klovos mozaika „Skrudis“, K. Svažo sukurtas Da-riaus ir Girėno bareljefas. Juostelę perkirpo iš Maskvos atvykęs Sovietų Sąjungos civilinės aviacijos minis-terio pavaduotojas L. Svečnikovas, o svečius su naujuoju pastatu supa-žindino Kauno aerodromo viršinin-kas M. Afanasjevas.

AUTOMOBILIUS SKIRSTANT

Sovietų Sąjungon vėžio žingsniu ateinantis motorizuotų gyventojų am-žius palietė ir Lietuvą. „Valstiečių Laikraščio“ 50 nr. korespondentas G. Kretavičius svarsto automobilių skirstymo problemą. Pasirodo, Lie-tuvon parduoti atgabentus lengvuo-sius automobilius rajonų vykdomie-ji komitetai skiria organizacijoms, ūkiams ir įstaigoms, o profsąjungos vietiniai komitetai su administraci-ja juos paskirsto piliečiams. G. Kre-tavičius rašo: „Nors lengvųjų auto-mašinių gamyba didėja suoliais, kol kas patenkinti visų norinių jas iš-gyti nėra galimybių. Iškyla klauši-mas: kam duoti paskyrą? Geru, darbš-čių, nuspelniusių žmonių kiekviena kolektyve dešimtys. Nustatyk, jei gudrus, kuris vertčiausias! Skiria profsąjungos komitetas Juozui — Petras užsigauna. Arba atvirkščiai. Ne todėl, kad bei automobiliu gy-venti negali. Nepaskyrė, vadinasi, jį mažiau vertina. O tai jau užgana širdį...“ Pz. Biržų rajono „Raudo-nosios žvaigždės“ kolchozo zootech-nikas J. Pakausis, suminėjęs savo ir žmonos darbo stažą bei gautus medalius, kelia triukšmą, kad „Zi-gulis“ buvo paskirtas kolchoze nesė-niai dirbančiam agronomui. Plungės rajono „Pergalės“ kolchozo auto-mobilis teko ne daug metų dirbusiam mechanizatoriui R. Stalaučinskiui, o neseniai pareikšmia pirkti automobi-lį parasiūsiams vet. gydytojui A. Baltuoniui. Profesinių sąjungų tary-bos butų-buties skyriaus vedėjas A. Varžgalis teisinasi, kad automobilių skirstymo tvarka yra nustatyta vy-riausybės 1961 m. balandžio 25 d. pa-skelbtu nutarimu „Dėl papildomų priemonių kovojant su spekuliacija lengvaisiais automobiliais“ ir kad jos neverta keisti: „Ne už kalnų tas laikas, kai automobilius galėsimė pirkti taip, kaip šlandien išsigyja-mė dviračius ar motorolerius...“ Li-gi to laiko pirmenybė išsityti auto-mobilį, matyt, bus duodama esan-tiems viršūnėse arba geriau suge-bantiems įsisteikti atitinkamiem par-geičiams.

UŽMIRSTA PRAEITIS

Apsileidimą V. Krėvės išgarsinto-je Dainavos šalyje primena P. Cer-niauskas „Valstiečių Laikraščio“ ge-gužės 20 d. laidoje: „Reta vietovė gali pasigirti tokia gausybe gilios senovės paminklų, kaip Merkėnė. Kasmet ją aplanko daugybė organi-zuotų ir neorganizuotų turistų. Ir la-bai gaila, kad prie to paties Merkė-nės piliakalnio nesurasi netgi len-telės su parašu, jau nekalbant apie įdomesnę rodyklę. Lieptelis pr piliakalnį juosiančia upelytė apgrū-veys. Dažnai tenka matyti ant jo be-siganančius gyvulius. O gyvulys lie-ka gyvuliu — pagarbos paminklui iš jo nepareikalauši... Dar labiau aplėistas ir užmirstas gilios senovės paminklas — milžiniškas, kuris stūk-so ant aukšto Nemuno kranto kitoje Merkėnės pusėje. Didelį nusistebėji-mą kelia faktas, kad netgi Merkėnės moksleiviai nelabai daug žino apie garsius istorijos paminklus, nedaug ką tegali papasakoti atvykusiems sve-čiams.“

V. Kst.

Niujorke veikia baltiečių organizacija UBA-BATUN (United Baltic Appeal — Baltic Appeal to the United Nations), kuri nuolat informuoja JT narius apie įvykius Baltijos kraštuose. Nuotraukoje — organizacijos parei-gūnai susirinkime. Iš dešinės: Kestutis K. Miklas daro metinį pranešimą, susirinkimo pirm. prel. J. Balkūnas, išd. Rein Wirkmaa. Nematyti sekretorės Elenos Kulber

JONINĖS-JONINĖS!

Tradicinė JONINIŲ šventė įvyks St. CATHARINES, Ont., birželio 24, šeštadienį, Merriton Community Centre Hall, Park Ave.

• PROGRAMĄ atliks Montrealio jaunimo ansamblis „GINTARAS“

Svečių patogumui salė bus atidaryta nuo 2 v.p.p. Programos pradžia punktualiai 6 valandą vakaro.

• ŠOKIAMS gros: V. Vaičiaus lietuviškas orkestras iš Hamiltono

Skautų rėmėjų komitetas nuoširdžiai kviečia visus į šį gražų jaunimo ir senimo Joninių šąksrydį.

Skautų rėmėjų komitetas

HAMILTON

LINA VERBICKAITĖ sutiko būti pranešėja IV pasaulio lietuvių tau-tinių šokių šventėje.

„GYVATARAS“ gegužės 25 d. da-lyvavo „Life in Ontario“ parodos ati-daryme Hamiltono meno galerijoje, kur atliko to vakaro programą. Pa-rodą atidarė „Heritage Ontario“ kongreso rėmėjų pirm. min. J. Ya-remko. Atidarymo kalboje jis pabrė-žė, jog Ontario provincijoje jis žino esant 54 gausias etnines grupes, kal-bančias 72 kalbomis. Tai puikus įro-dymas, kad žmonės, susirinkę iš įvairių pasaulio kraštų, gali gyventi harmoniškai ir taikiai, neprasarda-mi savo identitškumo. Programą ste-bėjo virš 100 kvietinių hamiltonie-čių. Nors per spaudą ir radiją buvo skelbta, kad įėjimas laisvas ir visi kviečiami, lietuvių nesimatė. Pats būdamas ukrainietis, min. J. Yare-mko labai stebėjo mūsų jaunimą, ne-pagalėjo jam komplimentų ir pa-kietė Raimundą Kaminskaitę su jau nusifotografuoti. Vakaras praėjo jaukioje nuotaikoje, besivašinant vynu ir sūriu. Sekančią dieną vietos spauda tai aprašė kaip „Heritage Ontario“ prieškongresinį įvykį.

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖN Či-kagoje nuosiūsi vykti 55 „Gyvataro“ jaunuoliai dviem autobusais. Supras-dami numatytas dideles išlaidas, pi-niginėmis aukomis „Gyvatarą“ pa-rėmė — \$900 Ontario Folk Arts Council, \$200 — Lietuvių Kredito Kooperatyvas „Talka“, \$100 — Ha-miltono Lietuvių Namų valdyba. „Gyvataras“ yra visiems labai dėkin-gas ir žada gražiai atstovauti Ha-miltono lietuviams.

“GYVATARO“ AKORDEONISTO Kazio Deksnio pastangomis gautas Kanados premjero P. E. Trudeau sveikinimas Čikagoje įvyksiančią laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šo-kių šventei. D.

JAUNIMAS įsijungė į KLB Salpos Fondo paskelbtąjį vąjį Vasario 16 gimnazijos bendrabučio statybai. Komitetas prašo tautiečius, kai jau-nimas kreipsis su aukų lapais, neat-sisakyti paaukoti šiam tikslui. Gal pirmą kartą taip gausiai jaunimas įsijungė į aukų rinkimą. Tad įvertinkime jų pastangas, neatstumdime jaunimo nuo lietuviško darbo.

A. Paulius

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS „TALKA“			
830 Main St. East, tel. 544-7125			
Darbo valandos:		Mokame už:	
pirmadieniais	10 — 5 v.p.p.	dėpозитus	5%
antradieniais	10 — 5 v.p.p.	šėrus ir sutaupas	6%
trečiadieniais	10 — 5 v.p.p.	už vienu metų terminuotus indėlius	6½%
ketvirtadieniais	10 — 5 v.p.p.	ir virš \$10.0000 — 3 metams	7%
penktadieniais	10 — 7 v.vak.	Duodame:	
šeštadieniais	9 — 12 v.p.p.	asmenines paskolas iš	10%
Liepos ir rugpjūčio mėnesiais		nekiln. turto paskolas iš	8½%
šeštadieniais „Talka“ uždaryta.			

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame „American Travelers“ čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš \$2.800.000.

SVIEŽIA MĖSA — DESROS — SKANUMYNAI
R. Denninger Limited
284-288 King St. E. — 528-8468 — 740 Upper James St. — 389-4113
Hamilton — Ontario Guelph Line & Prospect, Burlington, Ont.

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Vaištybės

ATEITININKŲ FEDERACIJOS valdyba gegužės 20 d. posėdyje nu-tarė, kad kandidatų federacijos vadui ir kontrolės komisijai siūlymo laikas pratiesiamas iki 1972 m. liepos 1 d. Kandidatus siūlyti gali nema-žiau kaip penki balsuotojai. Pasiūly-ti galima tiek kandidatų, kiek yra renkamujų, t.y., federacijos vadui ir trims kontrolės komisijos nariams. Jie turi nurodyti kandidatų vardus, pavardes, amžių, adresą ir pridėti reikšmingą sutikimą kandidatuoti. Siū-lytojai turi pasirašyti, nurodydami savo adresus ir kuriam ateitininkų padalinii priklauso. Pasiūlymai siun-čiami rinkimų komisijos pirm. Ro-mualdui Kriauciūnui, 1816 Tecumseh River Drive, Lansing, Michigan 48906, USA.

LOS ANGELES lietuviai 1972. V. 22 d. demonstravo miesto centre, pa-gerbdami gegužės 14 d. Kaune su-sidėginusį 20 metų Romą Kalantą. Demonstracija buvo parodyta skirtin-gose televizijos stotyse.

NIUJORKO „LAISVĖS ŽIBURIO“ petičija Simui Kudirkai išlaisvinti su daugiau kaip 17.000 parašų į Bal-tuosius Rūmus prieš prez. R. Nikso-no kelioiė nuvežė delegacija — Dai-va ir Romas Kezai iš Niujorko, Bi-rutė Vaičiūnaitė ir Lawrence Kel-sey iš New Jersey. Gegužės 18 d. Daiva Kezienė per Niujorko televizi-jos V kanalą turėjo pasikalbėjimą su šios stoties atstovu apie 1971 m. spalio 21 d. S. Kudirkos rašytą laišką amerikiečiui Lawrence Kelsey iš New Jersey valstijos, kuris ga-vęs S. Kudirkos adresą iš tarptauti-nės organizacijos Amnesty Inter-national, per įvairias įstaigas sten-gėsi paslūsti lietuviui kalniniu ma-žai slūntineliu, nedidelės vertės čė-kių ir laiškų. Gautasis laiškas yra ra-šytas angliškai, ekspertų nuomone, S. Kudirkos ranka. Tokia išvada da-roma, palyginus laišką su S. Kudir-kos rašysena JAV likusiuose doku-mentuose ir jo pranešimu apie pla-nuojamą pabėgimą ant cigarečių dė-žutės. Laiškė rašoma (vertimas im-tas iš „Darbininko“): „Malonus Po-ne Kelsey, aš esu nepaprastai dėkin-gas už Jūsų liepos 9 d. laišką ir už mažą pakietėlį, kurį gavau kiek vė-liau. Gražu iš Jūsų pusės išreikšti užuojautą ir suteikti man moralinę paramą iš taip toll nepažįstamam, į vargą pakliuvusiam žiūreviui. Turiu pripažinti, tai džiugina mano širdį, žinant, kad Jūs šalyje yra bent vienas toks asmuo, kuris tikrai rūpi-na si manimi ir mano likimu. Man nes-magu, kad negalėjau Jums anks-čiau parašyti. Man neleidžia rašyti daugiau kaip 2 laiškus per mėnesį. Tikiuosi, kad šis laiškas Jūs pasiek-s laiku palinkėti Jums ir Jūsų šeimai linksmy Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų. Tuos pačius linkėjimus nuo manęs ir mano šeimos siunčiu kiek-vienam Jūsų didžiulios šalies gyven-tojui. Tikiuosi vėl iš Jūsų išgirsti netolimoj ateity. Nuosirdžiai Jūsų Simonas Janovič Kudirka“. Laiškas siųstas registruotu paštu, bet pašto antspaudu ant voko nėra.

KUN.—DR. TITAS NARBUTAS, Daytono Sv. Kryžiaus lietuvių para-pijos klebonas, mirė vėžiu gegužės 19 d. Velionis buvo gimęs 1913 m. Užneuvėžio kaime, Raguvos vlsč., Panevėžio apskr. Vytauto D. universi-teto teologijos fakultetą baigė 1937 m. ir kunigu buvo įšventintas gegu-žės 22 d. Po karo Romos Angelicum universitete gavo teologijos licencia-to laipsnį. Čilės Santiago katalikų universitete — teologijos daktaro laipsnį. Atvykęs į JAV 1950 m., buvo vikaru ir kapelionu, kol 1960 m. buvo paskirtas Daytono Sv. Kryžiaus parapijos klebonu. A.a. kun. dr. T. Narbutas taipgi yra buvęs Kunigu Vienybės centro valdybos išdininku ir žurnalo „Lux Christi“ redakto-rium bei administratium, lietuvių kunigų Elenchus sąrašo tvarkytoju, spaudos bendradarbiu. Yra parašęs knygų ir brošiūrų lietuvių, anglų ir ispanų kalbomis. Palaikotas gegužės 23 d. Daytono, Ohio. Laidotuvsė da-lyvavo visa parapija, vysk. V. Briz-gys, iš Europos atskirdes vysk. A. Deksnys, 11 lietuvių kunigų ir daug sveltimaučių.

LIETUVIŲ FRONTO BICIULIU JAV ir Kanados centro valdybos rin-kimais rūpinasi komisija: Stasys Džugas, Vitalija Baleyšytė ir dr. Juo-sas Kižys. Kandidatai turi būti pa-teikti rinkiminei komisijai iki bir-želio 10 d. pirmininko adresu: St. Džugas, 7240 So Mozart St., Chicago, Ill. 60629, USA.

TULZIES OPERACIJA Čikagos Sv. Kryžiaus ligoninėje gegužės 18 d. padaryta žurnalistas ir „Draugo“ red. kun. Juozui Prunskui, žurnalistinės premijos įsteigėjų.

Argentina
BUENOS AIRES LIETUVIAI tu-rėjo du Motinos Dienos minėjimus. Pirmąjį gegužės 7 d. surengė Argen-tinos Lietuvių Centras, antrąjį — Aušros Vartų parapija gegužės 14 d. AL Centro minėjimas buvo pradėtas pamaldomis Santo Cristo bažnyčioje. Salėje įvadinį žodį tarė programai vadovavusi ALC sekr. Birutė Dara-tėnienė. Lietuviškų dainų ir šokių programą atliko Nelidos Zavickaitės vadovaujamas ALC mažųjų ansam-blis, gitaristas G. Misiūnas, pianistas V. Preikša, deklamatovė A. M. Mo-sekaitė ir sol. M. Zavickienė, kuriai

akompanavo dukra N. Zavickaitė. A. L. C. pirm. V. Misiūnas, pagerbdam šios lietuvių kolonijos motinas, rožių puokštę įteikė Mariją Zavic-kienėi, išauginusiai dukrą Nelidą, kuri dabar taip aktyviai dirba su ALC mažaisiais lietuviukais, dalyva-vusiais Motinos Dienos minėjimo programoje.

MOTINOS DIENOS proga Aušros Vartų parapijos bažnyčioje Mišias atnasaavo ir pamokslą sakė kun. A. Steigvila. Giedojo muz. V. Rymavi-čiaus diriguojamas Sv. Cecilijos cho-ras. Prie Dievo Motinos statulos ir Laisvės paminklo kun. A. Steigvila su jaunimo atstovais padėjo puokš-tės gėlių mirusios motinoms pa-gerbti, sukalbėjo maldą ir kartu su visais pamaldų dalyviais sugiedojo „Viešpaties angelas“. Parapijos sa-lėje įvykusiame minėjime paskaitą skaitė Marija Mačernienė. Scenoje buvo pagerbtos dvi motinos — Ma-rija Mikūnienė ir Elena Runi-mienė. Pirmoji atstovavo senosios kartos motinoms, antrąjį — viduri-nės kartos. Koncertinę programą dalį atliko kanklininkė ir deklamato-rė Danutė Runimaitė, tautinių šokių grupė „Ateitis“.

Australija

PAVERGTUJŲ TAUTŲ KOMITE-TAS Brisbane mieste surengė de-monstracijas prie Festival Hall sa-lės, kurioje koncertą turėjo sovietų baletų grupė. Aktyviausi dalyviai bu-vo ukrainiečiai ir lietuviai. Einan-tiems į koncertą buvo priminti tau-tiniai ir religiniai varžai Sovietų Sąjungoje. Lietuvių plakatai ant tri-jų spalvų lapų — geltonos, žalios ir raudonos — skelbė: „17.000 drąsių lietuvių liudija tikrųjų persekio-jimus Sovietų Sąjungoje“, „Mes rei-kaujame laisvės Baltijos kraš-tams“, „Lietuvos katalikai reikalauja sąžinės laisvės“. Sovietų Sąjungos nusikaltimus atskleidė 3.000 atspaus-tų ir išdalinų atsisaukimų.

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS Melbourne buvo pradėtas kun. Pr. Bernerio atlaikytomis Mišiomis ir at-tinkamu pamokslu Sv. Jono Bažny-čioje. Minėjimą salėje surengė P. Baltučio vadovaujama sekmadieninė lietuvių mokykla. Ivarijų skyrių mo-kiniai deklamavo, dainavo, atliko trumpą montažą „Sveikinam tave, mamytė“. Porą kompozicijų gitara paskambino iš Kanberos atvykęs li-tuanistinės mokyklos mokinys V. Zi-linskas. H. Statkuvienės vadovauja-ma mokyklos tautinių šokių grupė pasoko Žiogelį, Suktinį ir Kalvelį. St. Čičausko diriguojamas mokinių choras padainavo „Lietuvos peizažą“, „Naktį“ ir „Marsą jaunystei“. Pro-gramos pranešėja buvo šeštokė Kris-tina Didelė. Minėjimas baigtas giesme „Marija, Marija“.

Vokietija

VLB JAUNIMO SEKCIJA Ham-burge surengė šiaurinės Vokietijos lietuvių jaunimo suvažiavimą, ku-riame dalyvavo sekcijos vadovybė, jaunimas iš artimesnių vietovių ir mokytojo V. Bartusevičiaus globoja-ma Vasario 16 gimnazijos V klasė. Suvažiavimas buvo pradėtas VLB Hamburgo apylinkės suorganizuo-tais bendrais šokiais jo dalyviams ir Hamburgo bei apylinkių lietuviams penktadienio vakarą. Šeštadienį il-gesni pranešima apie Vokietijos lie-tuvių bendruomenę ir jos problemas padarė studentas P. Veršelis. Sek-madienį pamaldas laikė ir pamokslą pasakė kun. V. Damijonaitis. Va-kariniame posėdyje savo įspūdžius iš-okup. Lietuvos pasakojo ten per Ve-lykas su jaunuolių grupe lankęsis Romas Sileris. Sis pranešimas susi-laukė gyvų diskusijų. Sekančią die-ną, gegužės 11, suvažiavimo dalyviai pasveikino lietuvių kapelioną kun. V. Sarką amžiaus penkiasdešimtme-čio proga. Tris dienas trukęs jauni-mo susibūrimas užbaigtas bendrais pietumais. Suvažiavimą rengusiai VLB jaunimo sekcijai daug talkino Hamburgo lietuviai su LB apylin-kės pirm. J. Valaičiu ir kapelionu kun. V. Sarka. Suvažiavimo daly-viams nakvynes parūpino Hamburgo lietuvių šeimos, o juos globojo ir su Hamburgu supažindinę vietinis ju-nimas.

V. EUROPOS LIETUVIŲ KATA-LIKŲ suvažiavimas įvyko gegužės 19-22 d. d. Braunsharte prie Darm-stadto, dalyvaujant vysk. A. Deks-niui. Rinkolekcinės konferencijas ska-itė iš JAV atvykęs kun. Stasys Yla, Putnamo seselių kapelionas. Euro-poje jis planuoja pasilikti porą mė-nesių, įieškodamas istorinės medžia-gos apie Lietuvos praeitį biblioteko-se ir archyvuose.

Lenkija

PUNSKO LIETUVIŲ GIMNAZIJA pirmą kartą savo istorijoje š. m. va-sario 5 d. suorganizavo daug palan-kių atsiliepiamų susilaukusį kaukių vakarą, o vasario 12 d. kartu su tė-vais ir mokytojais tradicinį šimta-dienį atšventė baiginėmis IV klasės mokiniai.

Italija

VYSK. A. DEKSNYS Sv. Kazimie-ro kolegijos koplyčioje subįjaukono-t šventimus suteikė dviem kolegijos auklėtiniam — Domininkui Valenti ir Pranui Jarskai. Mažesnieji šven-timai suteikti Juozui Volodak. Šie trys kolegijos auklėtiniai priklauso Kauno arkivyskupijai.

(Nukelta į 8-tą puslapį)

DR. MARIJA RAMŪNIENĖ

Kanados ministerio pirmininko P. E. Trudeau 1971 m. spalio 8 d. paskelbtas valdžios nutarimas remti dviejų kalbų ir kultūrų komisijos IV tomo pasiūlymus davė gražių vilčių. Tuo būdu oficialiai pripažinta, kad Kanada yra daugelio kultūrų kraštas.

Nušviesti valdžios pažiuroms į tautybių kultūros klausimą Otavos Folk Arts Council pirmininkė pakvietė vietinius tautybių atstovus ir valstybės sekretoriaus departamento pilietybės skyriaus pareigūną Stephen Javorsky. Jis kalbėjo tema: "Daugiakultūrinės programos valstybės sekretoriaus departamente". Federacinės valdžios daugiakultūriškumo pripažinimas iš esmės tebuvo kultūrinis laisvės paskelbimas visiems kanadiečiams. Asmuo bei piliečių grupė yra tikrai kanadiečiai ir kaip tokie yra lygiai traktuojami.

Daugiakultūrinės programos tikslas yra ugdyti Kanados visuomenėje kultūrinę laisvę, kūrybinį potencialą, skatinti grupių tarpusavio bendravimą, kad gilesnis vieni kitų pažinimas ir įvertinimas patarnautų krašto vienybei.

Vyriausybė nerems pastangų išlaikyti gyvenimo būdo, praeities kultūrą, kitų kraštų papročių. Tik gyva kultūra turi reikšmės, ir dėlto ji bus remiama.

Žodžio "ethnic" prasmė turi būti aptarta iš naujo. Folkloras neišsėmė jo turinio. Be to, primintina, kad Kanadoje nebėra etninės daugumos. Pagal 1961 m. statistiką, krašto gyventojų esama: britų kilmės 43.85%, prancūzų — 30.38%, kitokios kilmės — 25.77%. Kitoks vaizdas buvo 1871 m.: britų — 60.55%, prancūzų — 31.07%, kitų — 8.38%. Kadangi šiandieną ne viena tų grupių nesudaro daugumos — 51%, tai nėra ne etninės daugumos. Kanada šiandien yra mažumų, tautybių kraštas, kur įvairių tautybių ir kultūrų grupė paaugo — 17.35%, britų nukrito — 16.70%, prancūzų — 0.69%.

Valdžia remia visas Kanados kultūras. Piniginę paramą skirsto valstybės sekretoriato pilietybės skyrius. Ji duodama grupėms, kurios pateikia projektus pagal minėtus reikalavimus. Pirmajam paramos skirstymui projektai jau atrinkti ir pinigai išdalinti. Pareiškimai paramai gauti sprendžiami pagal šiuos kriterijus: pačios kultūrinės grupės parodytas noras ir pastangos savo kultūrą puoselėti, sugebėjimas augti, stiprėti ir savo įnašą Kanadai teikti, aiškus paramos reikalingumas. Pareiškia-

mas paduodamas tautybės vadu. Projekto sumanytojai ir vykdytojai turi būti tos grupės nariai. Svarbu įrodyti, kad grupė finansiskai šį projektą remia (turint pusę ar dalį numatytos sumos, yra daugiau vilties gauti likusius iš valdžios). Pilietybės skyrius patikrina projekto suplanavimą, išpareigojimus, pajėgumą įvykdyti ir tikisi ataskaitos jį užbaigus. Pirmenybė teikiama projektams, kuriuose grupės savo tautos kultūriniais kračiais dalinasi su kitais kanadiečiais arba kurie supažindina visuomenę su daugybe ir daugiaspalve Kanados kultūra. Bandoma nevaržyti projektų bereikalingom taisyklėm, stengiamasi palikti daugiau laisvės naujom idėjom. Tikimasi, kad Kanados kultūros sieks tradicinį, iš tėvų paveldėtą turinį įvilkti į naują 20 a. kanadišką formą.

Federacinė vyriausybė šiuo metu neteikia paramos etinei spaudai, radijo ir kitoms komunikacijos priemonėms, profesionalams artistams, muzikams, scenos darbuotojams, nes juos remia Canada Council. Ji nemėra šeštadieninių mokyklų bei trečios kalbos mokymo. Parama numatoma: trečios kalbos mokymo vadovėliams bei kitom priemonėm. Tikimasi, kad provincinės vyriausybės rūpinasis tautybių mokyklomis, kalbų mokymu ir etninių studijų centrų steigimu. Parama teikiama: vaizduojamojo, parodomąjo meno ir literatūros mėgėjų vienetams. Valstybinis muzėjus, biblioteka, archyvas ir filmų valdyba jau turi savo daugiakultūros programą. Joms paskirta parama. (Iš daugelio tautybių mes, lietuviai, pirmieji, dar prieš valdžiai paskelbus daugiakultūrę politiką, savo kultūrinės veiklos žingsnius pasukome valstybinio muzėjaus ir bibliotekos kryptimi).

Baigdamas kalbėtojas pažymėjo: jeigu daugiakultūrę politiką pasidarys tik naujo fondo veikla, tai ji nepasiekis savo tikslo. Tačiau jei tikime, kad kultūrų įvairumas yra vertingas Kanados lobis, tai ir mūsų veiklos programos bus paremtos žmogaus dvasinio paveldėjimo pažinimu, įvertinimu ir bendravimu.

Parama teikiama kelių rūšių: minėtai Citizenship Branch Cultures Programme Development teikiama etnokultūrinė grupė; Travel & Exchange Division for Voluntary Groups a. Agencies, kur pasikeičia vizitais; Opportunity for Youth Programme teikia paramą įvairiems studentų bei moksleivių projektams. Folk Arts Council organizuoja parodomąjo meno tarprovincines ir užsienio keliones. Turint stiprius meninius vienetus ir kūrybingus kultūrinis planuotojus, galima visomis tomis progomis pasinaudoti. Ukrainiečiai pateikė valdžiai 20 projektų ir 10 buvo patvirtinti. Paramos yra gavęs "Gyvataras", "Gintaras" ir kiti tautinių šokių vienetai.

• Nerūpestingu pareigų atlikimu garsėja ne tik Kanados, bet ir JAV parlamentariai. Tai įrodė Texas valstijos parlamento narys Tom Moore, pasiūles savo kolegoms rezoliuciją pareikšti viešą pagyrimą Albertui De Salvo už didelį pasišventimą ir nuopelnus gyventojų skaičiui kontroliuoti. Pirmajame balsavime visi atstovai pritarė rezoliucijai, bet ją vėliau atšaukė pats iniciatorius T. Moore, primingai kolegoms, kad A. De Salvo buvo psichopatinis žudikas, Bostono gatvės smaugęs moteris. T. Moore sakosi sustabdes rezoliuciją, nenorėdamas pažeisti parlamento orumo, kai buvo aiškiai įrodyta, kad jo kolegos neperskaito rezoliucijų ir neįsigilina į jų turinį.

Montrealio jaunimo ansamblis "Gintaras" 1972 metais. Jis ruošiasi dalyvauti tautinių šokių šventėje Čikagoje liepos 2 d. ir Joninių šventėje St. Catharines mieste birželio 24 d. Pirmoje eilėje iš dešinės — tautinių šokių mokytoja Hilda Lapinienė ir ansamblio meno vadovas Zigmas Lapinas

"Nepriklausoma Lietuva" be J. Kardelio

P. STRAVINSKAS

Montrealio "Nepriklausoma Lietuva", kol ji buvo redaguojama Jono Kardelio, buvo tolerantiška. Ji gerbė žmonių ištikimimus, ypač religinius. Joje nebuvo įžeidinėjami kitų religiniai jausmai. Pats kilęs iš labai religingos lietuvių šeimos, Jonas Kardelis religiją laikė tautos dorinimo veiksmu, net ir anksčiau, kai jis buvo dar kiek laisvesnių pažiūrų atskiras tikėjimo klausimais. Dėl to jis ir kvietė mus, katalikus, būti jo laikraščio bendradarbiais. Jis didžiavosi tuo, kad katalikai išjungdavo į jo "NL" bendradarbių eiles, kad jie sudarydavo tik bendradarbių didžiumą. Krikščionybė, ypač gi atstovaujama Katalikų Bažnyčios, kuriai priklausė didžiausia mūsų tautos dalis, jis laikė tampriai susijusia su lietuvių, neatjungiamą nuo jos.

Tiktai Jonui Kardeliui susirgus ir jo laikraštį pradėjus redaguoti dr. Henriukui Nagliui (1968), tas laikraštis tuojau pat pakeitė savo idėjinį veidą. Kone visi katalikai iš to laikraščio pasitraukė, palikdami naujajai redakcijai su jo pasiūlytais "naujais žmonėmis". Tuojau vienas jų pasisakė už okup. Lietuvoje vykdomą antireliginę propagandą. Jis ir pats "NL" prabilo tokia antireliginės propagandos kalba, kokia dar nekalba nei mūsų komunistinė "Laisvė" su "Vilnimi". Degdamas neapykanta Katalikų Bažnyčiai, jos kunigams ir visiems tikintiesiems, jis "NL" puslapiuose pranašavo, kad ateities Lietuvoje mūsų žmonės "nešliaužiosią" aplink bažnyčią (tai mašdos išjuokimas), kad jie nebeatiduosią kunigams rankų ir nebeatiduosią jiems savo kruvinu prakaitu uždirbtų pinigų (tai ateistinė demagogija kunigams suniekinti!).

Dar prie Jono Kardelio buvęs "NL" bendradarbis, aš pasiūčiau naujam to laikraščio redaktoriui savo griežtą protestą dėl tokių antireliginių propagandistų rašymų. H. Nagys to mano atsiliepimo, deja, į laikraštį nedėjo. Matyt, tai nesiderino su naujai nutiestąja "NL" idėja

linija...

Pamatęs, kad iš gražiai Jono Kardelio redaguoto Montrealio savaitraščio pasidarė antireliginės propagandos leidinys, įžeidinėjamas katalikų, jų tarpe ir mano, religinius jausmus, paprasčiau toliau man jo nesuinteretinti.

Kaip "NL" buvo redaguojama ir kaip ji laikėsi religijos ir Bažnyčios atžvilgiu prie R. E. Maziliausko, pakeitusio, dr. H. Nagi, nežinau, nes tada to laikraščio neskačiau.

S.m. kovo pabaigoje "NL" leidėjams sudarius iš kelių asmenų redakcinį kolektyvą, atrodė, kad tam Montrealio savaitraščiui bus grąžinti Jono Kardelio principai, kad jis toliau laikysis takto ir etikos, rašydamas apie kitų ištikimimų lietuvių, taip pat ir katalikus. Bet mums, katalikams, tuojau teko tuo apsilviti. Gavęs iš vieno "NL" redakcinio kolektyvo nario kelis ano laikraščio numerius, pirmiausia radau juose, manding, visai nereikalingų, netaktiškų, katalikus, ypač gi mūsų kunigus, įžeidinėjantių išsireiškimų, jokių įrodymais nepagrįstų kaltinimų, kad kunigai kėsinais "pasigrobtį" tą jų "Nepriklausomą Lietuvą" ir pan. "Pasigrobtį" gi reikiška kokiomis apgaulemis arba net jėga, smurtu iš kito ką sau neteisėtai pasiimti ar atimti. Toks niekuo nepagrįstas prieštartinis ir kaltinimas mūsų kunigams — tai neleistinas kunigo vardo ir jo garbės žeminimas. Kunigas doros lietuvių tautos buvo visais laikais gerbiamas, ir mes, lietuviai katalikai, turime kunigo vardo orumą saugoti. Žinoma, pasitaiso mūsų ir blogų kunigų, su kuriais ir aš kartais spaudoj pakojoju, bet tuos bloguosius bei ju neperus darbus reikia nurodyti aiškiai, isakmiai, kad, kaltinant kaltą, nebūtų paliestas nekaltų vardas ir garbė. Kai dėl tu kadaise turėt Kanados lietuvių nesuinteretimu ar varžybų dėl "NL", tai, mano nuomone, nereikėtų ju dabar kelti aiškinti ir draskyti senų žaizdų. Kiršinti lietuvių. Geriau gyvenkime vienybėje, kurios mums šiandien

daugiausia reikia.

Pasigirdus "N. Lietuvoje" tokiems nemaloniems balsams, įžeidinėjantiems mūsų kunigus, ana, tuojau pasirodė Montrealio laikraštyje ir kažkoks Stasys Mišulis, kuris "NL" 1972. V. 3 d. laidoje iškoneveikė mūsų kunigus, išvadino juos "nepakenciamais akiplėšomis" ir pan.; Lietuvoje didvyriškai kovojantiems su okupantu davė "rusų kunigų", tarnaujančių Vatikanui, vardą, o popiežiui metė dėmę, kad jis "didesnėse iškilmėse" sėdi su "Rusijos bolševikų-komunistų agentais", kad su bolševikais daras visokių "slaptus gišeftus" ir pan. Jis paskelbė, kad jau mums, visiems lietuviams, ateinanti "sūdna diena", nes Vatikanas visus mus "sugraus"... Štai jo žodžiai:

Simtmečiui Vatikanui bosai (visi pabraukimai mano — P. Str.) mus graužė ir tebegraužia, kaip vėžys, ir jeigu nieko mes nedarysime, jie mus sugraus, kad nei žymės neliks, kad čia mes gyvenome, dirbome ir kunigų šėrėme.

Ką sako šitie žodžiai apie patį autorių, rodos, aiškinti nereikia. Regėjimas, girdėjimas, užuodimas ar kitoks jautimas visai nesanačių dalykų medicinos moksle vadinamas haliucinacija. Toliau jis rašo:

Nieko nelaukiant reikia nutraukti visus santykius su Vatikanu, pasiimti jį savo rankas kapines, bažnyčias, ir visa kitą bažnytinę turta.

Cia, teisine terminologija sakant, yra kvalifikuotas plėšimas, vykdomas ne paskiro asmens, o visos nusikaltėlių gaujos. Nepriklausomos Lietuvos įstatymais (Baudžiamojo Statuto 589 str.) toks nusikaltimas baudžiamas sunkių darbų kalėjimu. Tiesa, Montrealio "pagerintos" "NL" idėjinis kovotojas (su Kat. Bažnyčia) nurodo to plėšimo "gerą tikslą", būtent, prisiplėšus bažnytinio turto, įsisteigti "lietuvių tautinę bažnyčią". Bet aš labai abejoju, ar Kanados policija, prokuratūra ir teismai tą

Montrealio "Gintaras" ruošiasi Čikagon

ALFONSAS NAKAS

Kiekvienas ansamblis, kiekvienas didesnis ar mažesnis meninis kolektyvas, kiekviena vaidintojų, muzikantų ar tautinių šokių šokėjų grupė dažniausiai pradžia gauna iš vieno energingo, talentingo asmens iniciatyvos. Kai kalbame apie Montrealio jaunimo ansamblių "Gintara" ir šiuo kartu ypatingai mums rūpimą to ansamblio tautinių šokių grupę, tai pirmiausiai turime nors keletą žodžių pasakyti apie "Gintaro" organizatorių, steigėją, meno vadovą Zigimą Lapiną. Kauniškis, gimnaziją baigęs, pasirinko muzikos mokslus (harmoniją ir instrumentaciją) Kauno konservatorijoje. Su Lietuvos laisvės žlugimu, su tautos ir kartu asmenine tragedija Z. Lapino gyvenimo keliai pasuko kitomis kryptimis. Po visiem mums žinomoms odisėjoms jis atsidūrė Kanadoje ir vietoj konservatorijos turėjo rinktis inžinerijos studijas. Tik po eilės metų, baigęs Sir Williams universitetą, jau projektuodamas spausminių lektuvų motorus ir sudaręs šeimai patogias gyvenimo sąlygas, Z. Lapinas vėl grįžo prie pirmosios meilės — muzikos. Jis davė keletą muzikos kūrinių Montrealio lietuvių dramos teatrui, pats ėmė gaminti skudučius bei kitokius lietuvių liaudies instrumentus ir mokytį jais groti iš pradžių visus muzikalius skautus, o paskui suorganizavo orkestrą. Liaudies instrumentų orkestras galutinai tapo realybe tik 1968 m. pavasarį. Netrukus buvo suorganizuota tautinių šokių šokėjų bei dainininkų grupė. Čia jau prasideda "Gintaro" istorija.

"Gintaro" krikštytos įvyko 1969 m. balandžio 26 d. Virš 50 jaunuolių meninis vienetas pasirodė stipriai ir įdomiai. Per paskutinius trejetą metų "Gintaras" džiugina Montrealio lietuvių kiekvieną įmanoma proga. Kai gintariečiai šokėjai tautinius šokius atlieka, tai liaudies instrumentų muzikantai juos padeda. Kartu praskamba ir lietuviška daina, ir lietuviškas žodis. Tokių ansamblių nėra daug. Jie turi didelį pasisekimą. Nenuostabu, kad Montrealio "Gintaras" per trejus metus su savo koncertais — spektakliais apilankė eilę Kanados ir JAV lietuviškų telkinių: Otavą, Vašingtoną, Torontą, Hamiltoną, Rochesterį, Filadelfiją, Londoną, Hartfordą, Bostoną, Vankuverį, Edmontoną, Winnipegą, Čikagą. Kuris gi kitas ansamblis tokiu trumpu laiku tiekoje vietų buvojo?

Šiuo metu Montrealio "Gintaras" ruošiasi į pasaulio lietuvių "gerą tikslą" laikyti pateisinamą pagrindą plėšimams vykdyti.

Kas galėjo tikėti, kad "NL" Kanados Montrealy taip atrodys be Kardelio?

vių IV-ją šokių šventę. Kai III-je tautinių šokių šventėje jau šoko kiti trys "Gintarai", montreališkis dar tik repetavo. Dabar, liepos 2 d., tarptautiniame Amfiteatre, tikime, Montrealio "Gintaras" žerės jaunystę, bus darnus ir pavyzdingas vienetas. Kad Čikagoje "Gintaras" gerai pasirodytų, šalia ansamblio meno vadovo tautinių šokių grupę ypatingai rūpinasi jos vadovė ir mokytoja nuo pat įsisteigimo ponija Hilda Lapinienė

UŽSAKYKITE DABAR

GERIAUSIA DOVANA

LIETUVA

SPECIALUS RUBLIŲ

PAŽYMĖJIMAI

INTERTRADE

EXPRESS CORPORATION

PIRMIAUSIAI JUMS TAI

PASAKE, O DABAR JŲSU

GIMINIS TAI SAKO.

Su specialiais rublių pažymėjimais jūs giminės galės gauti visko tik už dalį reguliarios kainos, nes specialaus rublio vertė yra 4 kartus ar daugiau didesnė už reguliaraus rublio. Tai lyg nueitum į krautuvę su \$100 ir gautum prekių už \$200 ar \$300 vertės ar net daugiau. Specialūs rublių pažymėjimai gali būti taip pat iškeičiami į pinigų didesnę jų vertę.

PILNAI GARANTUOTA IR

APDRAUSTA. TIK INTER-

TRADE EXPRESS CORP.

JUMS GREIČIAUSIAI

PATARNAUS

Sie pažymėjimai pristatomi

gavėjui ir namus maždaug per

3 savaites. Dabar specialaus

rublio kaina yra \$235.

TAI PILNA KAINA

JOKIŲ KITŲ MOKESČIŲ

Galite siųsti kokia tik norite

suma.

PRAŠYKITE MŲSŲ

NEMOKAMO ILLUSTRUOTO

KATALOGO

Užsakykite dabar tik per

Labai svarbu!

Automobiliai

gaunami tik per trumpą laiką

Greitas pristatymas

"ZIGULIAI" VAZ 2101

JAV \$3214.00

"MOSKVIC" 412 IZH

JAV \$3155.00

"MOSKVIC" 408 IE

JAV \$3033.00

"ZAPOROZEC" ZAZ 968

JAV \$2026.00

PRAŠYKITE SPECIALAUS

MŲSŲ BIULETENIO SU

AUTOMOBILIŲ

NUOTRAUKOMIS

APARTAMENTAI

Prašykite specialaus mūsų

biuletenio.

MES TURIME 23 METŲ

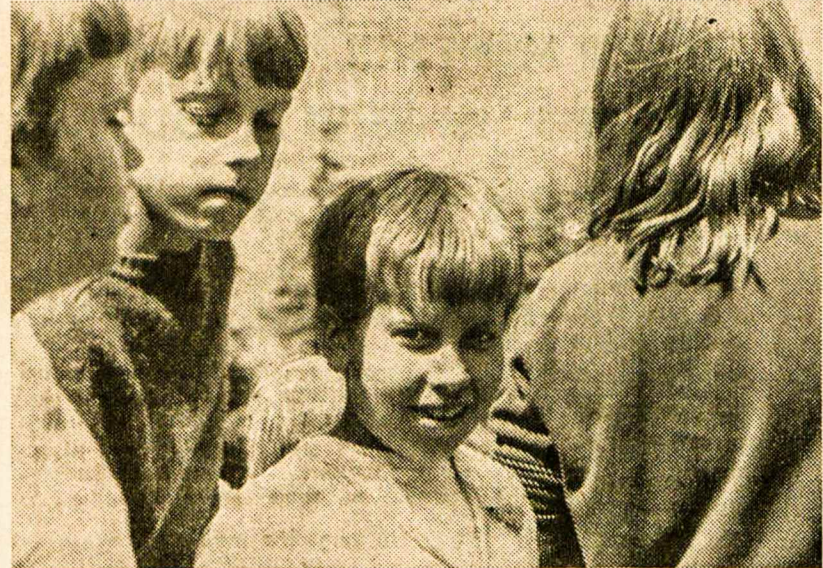
PATIRTĮ SIAME VERSLE

IR TUKSTANČIUS

PATENKINTŲ KLIENTŲ.

Dr. M. Ramūnienė, viena iš Folk Arts organizacijos steigėjų Otavoje (1966 m.) ir jos pirmininkė nuo antros kadencijos, savo pareigas perdavusi CBC advokatai R. Melnykui. Organizacijos ižde palikta \$1000 rudens koncertui, veiklos plane — Kanados etninių grupių tautinių drabužių paroda 1974 m. Šalia dr. M. Ramūnienės — Stephen Javorsky, valstybės sekretoriato kultūrinio skyriaus tarnautojas

Veidai Neringos stovyklavietėje. Šiais metais ten laukiami berniukai 7-14 metų amžiaus liepos 30 — rugpjūčio 12. Stovyklai vadovaus N. Pradėtosios Marijos seserys iš Putnamo. Suinteresuoti prašomi kreiptis šiuo adresu: 57 Sylvan Ave., Toronto 173, Ont. Tel. 534-5773

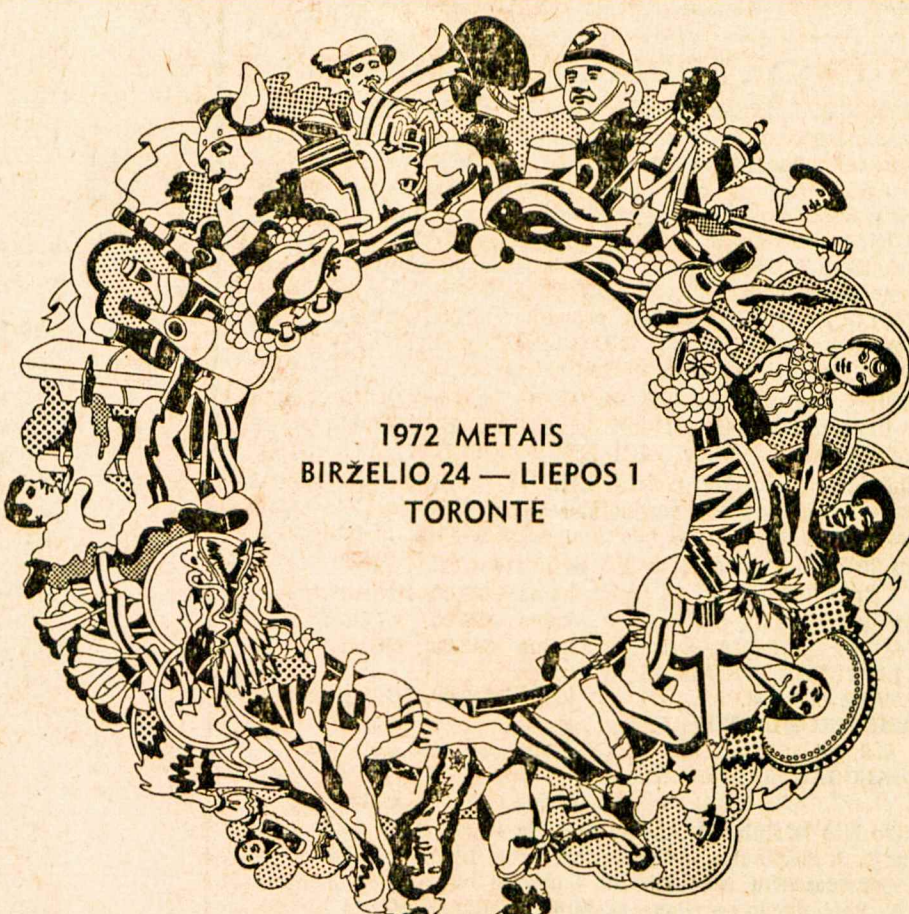
Dalyvaukime IV tautinių šokių šventės

BANKETE

ir linksmai praleiskime laiką!

Banketas įvyks AMPHITHEATRE patalpose, liepos 2 dieną Čikagoje, tik kitoje salėje tuoj po šokių šventės programos. Banketo metu bus pagerbti šokių grupių vadovai. Šokiai vyks dviejose salėse ir visus linksminis du garsūs orkestrai. Bilieto kaina — 12.50 dol. asmeniui. Bilietus užsisakant iš tolimesnių vietovių, siųsti pašto perlaides: LITH. FOLK DANCE-BANQUET, Sofija Džiugienė, 7240 S. Mozart Street, Chicago, Ill. 60629, USA, arba: Marginal, 2511 W. 69th Street, Chicago, Ill. 60629, USA., pridedant voką su savo adresu ir pašto ženklą. Norint gauti daugiau informacijos bilietų ar banketo reikalu, skambinti kom. pirm. S. Džiugienei tel. 312-925-3682 nuo 5 val. vakaro darbo dienomis ir šeštadieniais bei sekmadieniais.

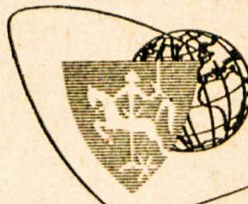
CARAVAN 72

1972 METAIS
BIRŽELIO 24 — LIEPOS 1
TORONTE

44 paviljonai — pasus perkant iš anksto
kaina — \$2.50

Nusipirkite pasą prieš birželio 15 d. už \$2.50. Vėliau kainuos \$3 už VILNIAUS ir kitų paviljonų lankymą įvairiose vietose.
VILNIAUS PAVILJONAS bus įrengtas Toronte
1573 BLOOR STREET WEST

II Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso PROGRAMA

- I. PARODOS — birželio 24 — liepos 4 d. d. Jaunimo Centre, Čikagoje
 - II. ATIDARYMAS — birželio 30 — liepos 4 d. d. Conrad Hilton viešbutyje ir Jaunimo Centre, Čikagoje
 - III. STUDIJŲ DIENOS — liepos 4 — 9 d. d. Kent valstybiniame universitete, Ohio
 - IV. STOVYKLA — liepos 9 — 15 d. d. Romuvoje, Kanadoje
 - V. UŽDARYMAS — liepos 15 — 16 d. d. Toronte, Kanadoje
- Smulkesnę programą prašom sekti spaudoje
II PLJK KOMITETAS

Čikagos lietuvių horizonte

Vladas Ramojus

TEATRINĖJE PADANGEJE

Gegužės 6 iankanti Vašingtone, D.C., atsirado netikėta proga išsklasyti vieną iš geriausių lietuvių literatūros vakarų, kurį rengė JAV sostinėje gyvenantieji ateitininkai. I vakarą susirinko visa Vašingtono lietuviškoji grietinė, nežiūrint pažiūrų skirtumo, kaip kad dera šiais ekuimeniniais laikais. Programoje dalyvavo: Jonas Aistis, Jurgis Blekaitis, Kazys Almenas, Antanas Vaičiūlaitis ir akt. Henrikas Kačinskis. Šalia jų pasirodė ir Vašingtono — Baltimorės liet. taut. šokių grupė. Porą valandų užtrukęs vakaras buvo viena svestiausių kultūrinų akimirų. Po programos draugiški pokalbiai užtruko iki nakties gilumos. Kun. A. Keziūnė reikėjo gerokai pasidaryti, gaudant "Dvylikos" filmo tęsinii poeto J. Aistio, akt. H. Kačinsko bei kitų pozas ir pokalbius.

Ta vakarą praleidom kelias malonias akimiras su režisoriu bei poetu J. Blekaitiu. Maždaug 1949-53 jis gyveno Čikagoje ir vadovavo iš Hanau atsivežtam dramos sambūriui "Atžalynas". Tais metais "Atžalynas", rež. J. Blekaitis ir jaunųjų aktorių dėka, išsvystė tokią teatrinę buklą, jog atrodė, kad laisvojo pasaulio lietuvių sostinė ilgai gyvens lietuvių teatro renesansu. Iškilio nauji ir daug žadą aktoriai: I. Nivinskaitė, J. Kelečius, jau Lietuvoje pradėjęs reikštis K. Gandrimas ir visa eilė kitų. Deja, intrigos ir kiti užkulisiai po kelių metų sugriovė šį teatrą. I Vašingtoną išvyko ir jo širdis — rež. J. Blekaitis. Taip ir gegužės 6 vakarą Vašingtone tiek rež. J. Blekaitis, tiek ir jūsų korespondentų mintys vėl nukrypo i Čikagą, i tuos gražius teatro laikus, kurie, nors ir neilgai trukę, liks gyvi mūsų kultūros istorijoje. Rež. J. Blekaitis ypač gėrėjosi akt. J. Kelečiaus dartinu aktyvumu, lūdėdė dėl akt. K. Gandrimo perankstyvo pasitraukimo pradžioje iš teatrinės veiklos, o pernai vasarą ir iš gyvųjų tarpo.

Šį pavasarį Čikagos lietuvių veiklą vėl vainikuoja grandinė naujų pastatymų. Gegužės 21 d. korp! Neo-Lituanian rūpėsčių jauniosios kartos rež. M. Smilgaitė pastatė V. Krėvės istorinę dramą "Skirgaila", kur šalia veteranų aktorių vaidino ir eilė jaunimo atstovų. Birželio 10 d. statoma A. Skėmos drama "Trys apie traukinį". Veikalą stato LB Kultūros Fondas, vaidina LB dramos studijos auklėtiniai, režisuoja taip pat jauniosios kartos atstovė Z. Numgaudaitė. Šio pastatymo įkvėpėjas bei judintojas yra LB Kultūros Fondo pirm. dramaturgas A. Kairys, kurio gyvenime teatras yra vienas iš pačių svarbiausių rūpėsčių. II jaunimo kongreso proga taip pat paskelbtos dviejų veikalų premjeros: mūsiškio K. Ostrausko ir Lietuvoje gyvenančio K. Sajos. Smagu, kad J. Blekaitis ir kiti pasėta teatrinė veikla Čikagoje, vėliau brandinta Lietuvių Scenos Darbuotojų S-gos, o paskutinių kelių metų laikotarpyje ypač puinama LB Kultūros Fondo ir jos pirm. A. Kairio, — po 20 m. taip su lapojo, jog premjeros seka premjera. O svarbiausia, kad užsilaugintas ir prieauglis, kuris garantuoja ateitį. Tai lūdi ja M. Smilgaitės, Z. Numgaudaitės, D. Juknevičiūtės ir kitų vardai.

BALETAS

Čikagoje veikia viena kita lietuvių baletų studija, kurias lanko daugiausia lietuvių vaikai. Iš jų ypač populiari Jaunuolio Puodžiūno baletų studija. Studijos darbe talkina ir profesionalė balerina Violeta Karosai-

tė. Tiesa, ir J. Puodžiūnas savo laiką buvo profesionalas šokėjas, bet jam nusibodo "žigoniškas" keliaujančių baletininkų gyvenimas — is Kalifornijos persikėlė i Čikagą ir čia per eile metų visas jėgas atidavė savajai baletų studijai. Pradžioje ją lankė per 100 jaunuolių, dabar liko 63. Kaikuriuos, kaip J. Kolytė, jau tolakai pažinę.

Gegužės 20 d. Jaunimo Centro salėje įvyko pavasarinis J. Puodžiūno baletų studijos vakaras. Jaunų tėvų bei svečių prisirinko pilna salė. O ir programai pasirodė neatkistina. Dekoracijos, šviesos bei režisūra sudarė tiesiog profesionalinio spektaklio atmosfera. 63 šokėjos, vis besikeičiamos, atliko G. Gershvyn "Mėlynąją rapsodiją" ir B. Dvariono "Mažąją suita". Atsirinkus numerius atliko V. Karosaitė su J. Puodžiūnu.

RASYTOJO DOVANA

Eilė laišku, pasirodžiusių išeivijos liet. spaudoje, perša mintį, kad mūsų mokyklinis jaunimas skaitytų grožinę literatūrą, parašytą Lietuvoje gyvenančių lietuvių rašytojų. Siūloma net, kad LB švietimo taryba sudarytų oficialių tokių skaitytinų knygų sąrašą. Nieko prieš neturiu, nes ir pas mane bibliotekoje tokių knyguciu užtektinai yra. Sūnūs, jas paskaitė, kol kas neišgauso nei hilaips, nei komjaunuolišais. Tad ši medalia pusė visai nebaisi. Baisi yra antroji: kad mes, piršdami Lietuvoje išleistas knygas mūsų jaunimui, užmirštame savuosius, laisvėje gyvenančius autorius. Ne vieno jų, Vyt. Nemunelio, L. Žitkevičiaus, J. Milnelgos, D. Brazytės-Bindokienės, N. Užabalienės ir kitų geriausių knygų jaunimui tiražai mūsų jaunimui, o tėvus kviešti, kad jie tą knygą savo vaikams būtinai nupirktų. Knyga papuošta gyvomis dail. A. Palubinskienės iliustracijomis.

MIRĖ R. J. VALAITIS

Gegužės 25 d. Čikagoje mirė ilgametis dienraščio "Draugo" reikalų vedėjas, Lietuvoje buvęs vienas iš "Zaibo" spaudos bendrovės, kuri leido "XX amžių", steigėjų bei direktorių, Remigijus Juozas Valaitis. Palko nuliūdusią žmoną, dvi dukras ir penkis sūnus, brolius bei kitus giminės. Vėlionies vardas jau nuo 1924 m. neatskiriamai surištas su lietuvių katalikiška spauda, kuriai atidavė beveik 50 savo gyvenimo metų. 1948 m. buvo pakviestas i dienraščio "Draugo" administracija. Dienraštis tada visai merdėjo. Po kelerių metų (apie 1953) jis pasiekė patį didžiausią tiražą iš visų išeivijos laikraščių ir toje augstumoje išsilaikė iki šių dienų. Tarp jų, kurie taip augstai išskėlė "Draugą" ir "XX Amžių", šviešiomis raidėmis figūruoja ir R. J. Valaičio pavardė. Knygų leidime jis turėjo taip pat didelę įgūdimą. Ir mūsų paskutinis pokalbis su vėlioniu gegužės 20 d. rytą liėtė vieną stambų veikalą, kuris ateinančią savaitę turėjo eiti i presus. R. J. Valaitis pažadėjo dar paskambinti pirmadienio rytą, bet nebeatskambino. Sekmadienį jį ištiko širdies smūgis ir samonės gerai neatgavęs ketvirtadienio rytą iškeliavo amžinybėn.

VISKAS ENCYCLOPEDIA LITUANICA'I

Leidžiant LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJĄ buvo įmanoma šiaip taip verstis vien iš prenumeratos mokesčio: vieno išleisto tomo prenumerata įgalindavo leisti sekantį tomą. Su ENCYCLOPEDIA LITUANICA yra kitaip. Nors ir buvo dėta labai daug pastangų, bet toli gražu nesusidarė tiek prenumeratų, kad būtų užtikrintos bent pačios kukliausios sąlygos jos leidimui. Jau I-ji tomą išleisus, aiškėjo, kad vargu ar įsigysvės LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS praktika. Tačiau dirbame toliau įsiekdami, pereitą kovo mėn. kreipėmės i ENCYCLOPEDIA LITUANICA prenumeratorius prašydami, kad kiekvienas surastų bent vieną naują ENCYCLOPEDIA LITUANICA prenumeratorių. Deja, atsiliepiamas buvo neįtikėtinai mažas.

Visdėlto vilties prarasti nenorime. Dar kartą bandome belstis i visų lietuvių duris tikėdamiesi, kad gal kiti LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS leidyklos leidiniai pagelbės toliau leisti ENCYCLOPEDIA LITUANICA.

Štai, sandėlyje dar turime įvairių LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS leidyklos leidinių, kuriuos norime parduoti už augščiausią pasiūlytą kainą. Skelbiame išpardavimą, kuris truks nuo š.m. gegužės 1 iki birželio 30 d.

Po birželio 30 d. atsakysime i gautus pasiūlymus.

1. LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA, 36 tomai, kaina \$299.00, siūlau \$
2. VINCO KRĖVĖS RASTAI, 6 tomai — kaina \$25.00, siūlau \$
3. B. Kviklys, MŪSŲ LIETUVA, 4 tomai — kaina \$42.00, siūlau \$
4. K. Jurgėla, LIETUVOS SUKILIMAS 1862-64 METAIS, 720 psl. — kaina \$10.00, siūlau \$
5. A. Kučas, AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJA, 639 psl. — kaina \$10.00, siūlau \$
6. B. Raila, DIALOGAS SU LIETUVIAIS 560 psl. — kaina \$7.00, siūlau \$

O vienuolika kitų leidinių: P. Andriūšio raštų I t., J. Balio — Lietuvių dainos Amerikoje, J. Šešplaukio — Nemarioji žemė, L. Dambriūno — Lietuvių kalbos veiksmazodžių aspektai, St. Santvaro — Atidari langai ir Aukos taurė, A. Vaičiūlaičio — Gluosnių daina, A. Rukšos versta Enėjidė, V. Slaito — Eilėraščiai, A. Kutkaus — Dainininko dalia, Lietuvos žemėlapis — kaina \$38.00, siūlau \$

Vardas pavardė _____
Adresas _____

Šią atkarpą prašome išsikirti ir, pasirinkus norimą leidinį bei pažymėjus siūlomą kainą, atsiųsti leidinį: LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA, 395 W. Broadway, P.O. Box 95, So. Boston, Mass. 02127, USA.

Piniųgų iš anksto siųsti nereikia.

LONDON, ONTARIO

KLB LONDONO APYLINKĖS VALDYBA, ryšium su R. Kalantos žygiu Kaune, parengė ant automobilų priklijuojamas juostas su įrašu "Freedom for Soviet-occupied Lithuania". Juostos, 4x16 colių dydžio, tinka klijuoti prie automobilių buferių ar langų. Jos bus labai naudingos daugeliui lietuvių keliaujant po Kanadą ir JAV: i tautinių šokių šventę, jaunimo kongresą, Kanados Lietuvių Dieną Montrealyje ir pan.

Juosta gaunama nemokamai pas apyl. valdybos narius. Tenelieka nė vieno lietuvių automobilio Londono ir kaimyninėse apylinkėse bei šios juostos.

LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESAS kanadiečių tarpe skelbiamas per specialiai lėšoms telkti šokolado pardavinėjimą. Sokolado plytelių viršelyje yra įrašas: "II Lithuanian World Youth Congress—Thank you for your support". Apylinkės valdyba su savo jaunimo narių entuziasmingai lėšoms telkti šokolado pardavinėjimą. Sokolado plytelių viršelyje yra įrašas: "II Lithuanian World Youth Congress—Thank you for your support". Apylinkės valdyba su savo jaunimo narių entuziasmingai lėšoms telkti šokolado pardavinėjimą. Sokolado plytelių viršelyje yra įrašas: "II Lithuanian World Youth Congress—Thank you for your support".

LONDONO APYLINKĖ kviečia duosniai atsiliepti i II Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso finansų komisijos prašymą vienkartinėmis aukomis paremiami kongreso darbus. Aukos, kurioms KLB krašto valdyba tikisi gauti nuo pajamų mokesčio atleidimą, renkamos ant numeruotų

lapų pačiam jaunimui talkinant. Šios aukos neina apylinkės jaunimo kongreso vietinių atstovų kelionės ir su kongresu susijusioms išlaidoms. Jos bus reikalingos kongreso tiesioginėms išlaidoms bei užsienio jaunimo kelionėms finansuoti.

Kongreso finansų komisija specialiai raštai atžymi aukojusius \$100 bei didesnes sumas. Visi — organizacijos, pavieniai ir šeimos — duosniai pasitikime aukas registruojančius jaunimo atstovus. Apyl. valdyba EUGENIJUS BERSĖNAS Strathroy gimnazijos 1972-1973 mokslo metais išrinktas moksleivių sąjungos pirmininku. Tai energingas, gabus jaunuolis, priklausąs Londono Lietuvių Kultūros Klubui "Aušra". Strathroy gimnazijoje lietuviai stipriai atstovaujami Bersėnų, Genčių ir Valaičių atžalyno. P.

METINIS PARAPIJOS SUSIRINKIMAS

Pasidžiaugta įvykdytu nemažu remontu, atliktu vien komiteto narių darbo jėga, tuo sutaupant parapijai nemažą pinigą. Susirinkimas išreiškė padėką klebonui kun. B. Pacevičiui ir parapijos komitetui už sumanų parapijos ekonominių reikalų tvarkymą, o Londono lėšų telkimo skyriui už efektyvią paramą parapijai. Po įprastų pranešimų įvyko diskusijos ir klausimai bei sumanymai. Komiteto ir susirinkimo pirm. Br. Misius ragino išsiaiškinti visus neaiškumus susirinkime, kuris yra tam tikslui kvieistas, kad paskui nereikėtų klausinėti kaimynų, negalinių i klausimus atsakyti. Susirinkimo dalyviams išskėlus, kiek ilgiau sustota ties aukojimo klausimu. Kaikurie

parapijiečiai nejučia pareigos atiduoti parapijai duoklę, kuri proporecingai parapijiečių skaičiui kiekvienam išeina. Jie turi net po kelis namus, vasarnamius ir laivus, o parapijai numeta tik trupinius. Todėl kiti, besisicelę lietuviškos parapijos išlaikymu, turi aukoti keturgubai. Buvo įvairių siūlymų, jų tarpe ir labai griežtų, bet komiteto pirmininkas ragino tą reikalą kol kas palikti aukotojų gerai valiai ir prašė visus parapijiečius nepamiršti, kad kainoms kylant smarkiai didėja ir visos išlaidos. Todėl visi prašomi atitinkamai padidinti ir savo aukas.

Pvz. ligi šiol parapija mokėdavo katalikų gimnazijai \$900 i metus, o dabar turės mokėti \$1322. Panašiai didėja ir visos kitos išlaidos. Koks yra aukos minimumas kiekvienam parapijiečiui, kad parapija galėtų išsilaikyti, suinteresuotieji gali sužinoti iš komiteto pirmininko. Susirinkimui sekretoriaus k-to sekretorė Daniliūnienė. D. E.

Sudbury, Ont.

MOTINOS DIENOS MINĖJIMA, surengtą LB Sudburio apylinkės valdybos ukrainiečių salė, atidarė pirm. J. Bataitis. Sugiedojus Tautos himną, Silvija Martinkutė padėkavo progai pritaikytą jautrų eilėraštį. Tautinių šokių grupė "Ramu-nėlė" pašoko "Pas močiutę augau" motinoms pagerbti. Sustą, Grandinėlė ir Sukčių. Londono lietuvių kvartetas "Rasa" gražiai padainavo dešimtį dainų. Kvartetą sudaro Liučiai ir Vida Petrušaitytės, Remigija Bliskytė ir Irena Jokubaitytė. Jūra Tolvaišaitė padėklamavo motinoms pritaikytą eilėraštį. Tautiniams šokiams akompanavo A. Gatutaitis.

KAS UŽ LIETUVĄ KOVOJA, TAS I LIETUVIŲ FONDA STOJA!

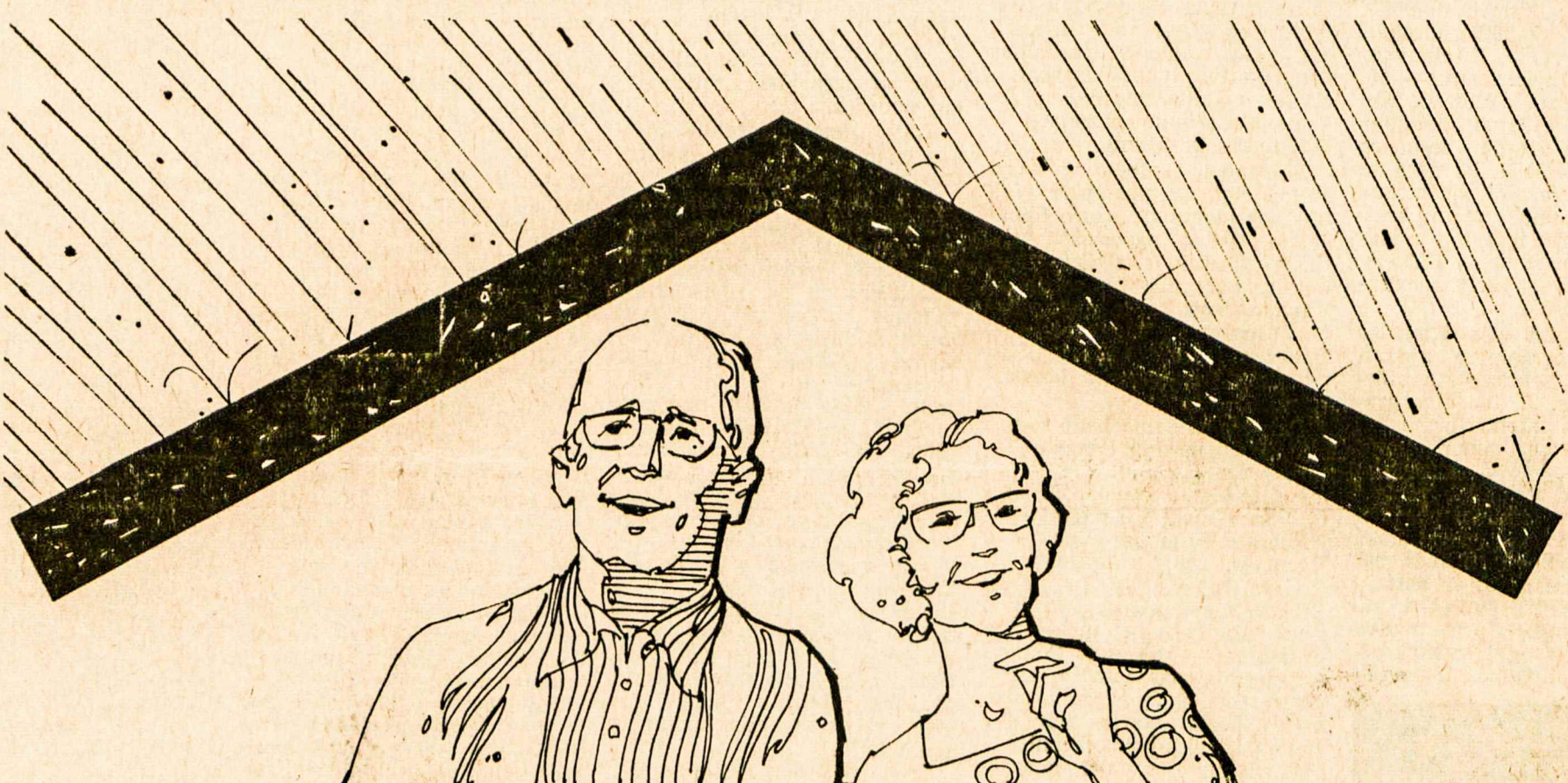
Grojo geras orkestras, veikė lietuviškas bufetas ir loterija. Minėjimas praėjo labai pakilusioj nuotaikoj, dalyvavo daug žmonių. Buvo pora šeimų iš Sault Ste. Marie, pora šeimų iš Toronto ir Hamiltono. Prie parengimo, be valdybos, daug prisidėjo L. Griškonienė, Z. Griškonytė ir K. Jonikas. Pamaldos už motinas buvo atlaikytos antrąjį gegužės sekmadienį. Londono jaunimas prieš pamaldas ir po pamaldų platino lietuviškas knygas ir plokšteles. Londono jaunimo sutiktuvės buvo pas S. E. Tolvaišas, o šaukos išleistuvės, dalyvaujant visai valdybai, klebonui ir Sudburio rinktiniam jaunimui — pas K. E. Šviežikus.

KITOS ŽINIOS. Tumo-Vaižganto šeštadieninė mokykla užbaigė mokslo metus tradicinėmis vaišėmis, kurias paruošė apylinkės valdyba. — Vytautas Krucas, studentas, laimėdai grįžo iš 9000 mylių kelionės po Kanadą, JAV ir Meksiką. — Pranas Visockas susituokė su Josephine Bede. — Pakrikštytas Vincas A. Visockas; kūmais buvo P. Visockas ir J. Visockienė-Bede. — Gedulingos Mišios atgiedotos už a.a. Mykolo Prancūno vėl, užpr. p.p. Adomaičiai; už a.a. Marijos Simonavičienės vėl, užpr. A. Braškys. — I Sudburio įvairių tautybių meno tarybą įeina net trys lietuviai: vicepirmininkė Silvija Martinkutė, jaunimo atstovė Danilūnienė. D. E.

P A D Ė K A
Šių metų balandžio mėn. staiga iš-tiko mane širdies smūgis. Ambulan-su buvau nuvežta i General liginę. Nuoširdžiausiai dėkoju klebonui kun. A. Sabui, kuris aprūpino mane šv. sakramentais ir lankė liginėnė. Ypatinę padėką reiškiu savo dukteriai iš Toronto Daliai Jasiūnaitei, kuri, gavusi iš savo darbovietės atostogų, slaugė mane liginėnė 4 dienas, nuo ankstyvo ryto iki vakaro, o taip pat už gėles ir dovanas; taip pat dukteriai Violetai ir jos vyrui Viliamui Gulutsonams iš Europos, kurie telegramomis ir laiškais teiravosi apie mano sveikatą. Nuoširdus ačiū torontiškiams už gėles, dovanas ir laiškus: mano mamytėi A. Augustaitienei, p.p. Sakaliniams, Girėnams, R. Sakalinui, J. Wright, E. Augustaičių šeimai iš Čikagos, p. Mitalams, G. Sakalinytei iš Otavos. Didelė padėka sudburiešiams už gėles, dovanas, lankymą liginėnė ir namuose, linkėjimus pasveikti: p.p. Lumbiams, Kriaučeliūnams, Baltutienei, Poderienei, G. Poderytei, Semežienei, V. Hensen -Kriaučeliūnaitei, Kraujalainei, Mazačiui, Rukšienei, R. Kusinskaitėi, Prancūnienei, adv. R. Warren ir šeimai, mokyt. Flaherty's ir šeimai, mokyt. Hall, p. Kilby, p. Wandziak, p. Wilson, p. Rossi, p. Roger, p. Simpson, p. Stripoy ir p. Howard.

Visada lieku dėkinga —
Viktorija Jasiūnienė

DĖMESIO PENSININKAI

PADIDINTAS GARANTUOTU PAJAMŲ MINIMUMAS

IKI \$150 MĖNESIUI (PAVIENIAMS PENSININKAMS)
IR IKI \$285 MĖNESIUI (VEDUSIEMS PENSININKAMS)

IR... JEI PRAGYVENIMO IŠLAIDOS KILS... PENSIJOS TAIP PAT

☐ pensijos ir pensijų priedai yra padidinti nuo praėjusio sausio mėnesio, prisitaikant prie pragyvenimo padidėjimo...

☐ ateityje, jei pragyvenimo išlaidos didės, tai ir pensijos bus atitinkamai padidintos kiekvieną balandžio mėnesį...

☐ visi 1.8 milijono pensininkų gaus savo pensijas ir priedus, atitinkamai padidintus, pagal pragyvenimo išlaidas...

☐ 1 milijonas 65 metų amžiaus ir vyresnių (apie 60% visų pensininkų) gaus pakėlimus maksimalinių arba dalinių priedų...

☐ dar kiti 100.000 pensininkų pirmą kartą turės teisę i papildą, nes jiems leista turėti didesnes pajamas...

Tiems, kurie turi teisę i

papildą

Visi gaunantieji pagrindinę senatvės pensiją liepos mėnesį gaus informacinę medžiagą ir papildui gauti formą (Sup-

plement Application Form), kuri padės jiems nustatyti, ar dabar turi teisę gauti papildą.

Jūsų senatvės pensija

Jūsų gegužės mėnesio čekyje pakėlimo dar nebus.

Jūsų birželio mėnesio čekyje bus įrašyta:

atsilikusios sausio-gegužės mėnesių išmokos \$14.40
nauja reguliari mėnesinė išmoka \$82.88

Iš viso tik birželio mėnesį gausite \$97.28

Jūsų senatvės pensija ir

papildas

Gaunantieji maksimalinę sumą — senatvės pensiją ir garantuotų pajamų papildą turės teisę gauti: iki \$150 pasikiras asmuo, net ir vedęs, jei antrąjį pusę nėra

pensininkė; \$285 vedusių pora, kur abu yra pensininkai, t.y. po \$142.50.

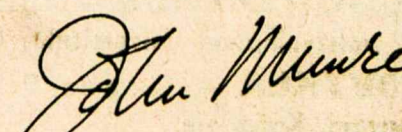
Dabar gaunantieji dalinį papildą taip pat gaus tą patį padidintą priedą, bet ne naująjį anksčiau minėtą maksimumą.

Jūsų gegužės mėnesio čekyje dar nebus pakėlimo.

Jūsų birželio mėnesio čekis bus išrašytas pagal naują nuostatą, įjungiant ir atsilikusių sumą nuo praėjusio sausio.

Reikia daugiau informacijų?

Papildoma informacija bus išsiuntinėta visiem pensininkam birželio vidury. Ji taip pat gaunama Jūsų provincijos sostinės regioninėje įstaigoje (regional Old Security Office).

Minister Health and Welfare Canada
Ministre Santé et Bien-être social Canada

Viktoras Bričkus, Motina su kūdikiu. Tai vienas paskutiniųjų dailininko darbų, atliktų prieš mirtį Meksikoje

DAILININKO BRIČKAUS NETEKUS

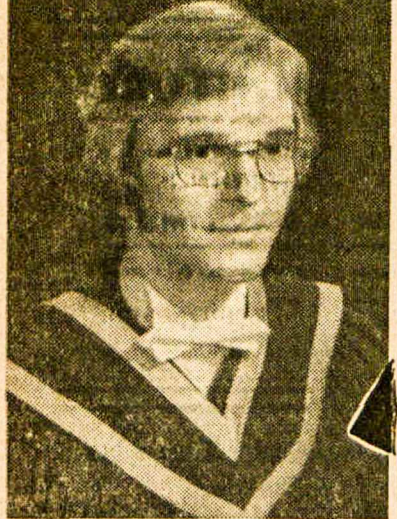
TELESFORAS VALIUS

1971 m. liepos mėnesio vieną šeštadienio vakarą Viktoro ir Claire Bričkų namuose artimiausi jų draugai ir giminės rinkosi atsisveikinimui jiems išvykstant į Meksiką. Viktoras Bričkus, išdirbęs apie dvyliką metų W. A. Porter gimnazijoje, buvo gavęs vienerius metus atostogų pasitobulinti meno teorijoje ir praktikoje.

Daugeliui mūsų tas vakaras buvo paskutinis su Viktoru. S. m. gegužės 10 d. V. Bričkus mirė Meksikoje. Mirties priežastis — skilvio kraujo indų sutrikėjimas (massive hemorrhage of lower intestines). Manoma, kad Kanados sąlygose jo gyvybė būtų galėjusi būti išgelbėta. Velionis palaidotas gegužės 17 d. iš Toronto Priskelimo parapijos bažnyčios Mount Pleasant kapinėse, Shoneker'ių šeimos grupėje. Kun. Placidus Barius, OFM, subtilioje nuotaikoje atliko paskutinį Bažnyčios patarnavimą a. a. Viktorui Bričkui. Sv. Mišias pradėjęs lietuviškai, jis prabilo angliškai, pastebėdamas, kad našlės Klaros buvo pageidauti paskutinį Bažnyčios patarnavimą atlikti Viktoro gimtąja kalba — lietuviškai. Kadangi bažnyčioje dalyvių tarpe vyravo kanadiečiai, lietuvių kalba atlaikytos Mišios sudarė jaukią atmosferą. Pagarba našlei už jos tokį apsisprendimą!

Meksikoje V. Bričkus ruošėsi magistro laipsniui Guadalajaroje universitete, kurio skyrius yra San Miguel de Allende (mieste, kuriame Bričkaiti gyveno). Salia teoretinių studijų, V. Bričkus reikiškė ir kūrybinėje srityje. Viktoro ir Klaros Bričkų Meksikoje sukurtų darbų paroda buvo atidaryta š. m. gegužės 9 d. Instituto Galerijoje (universiteto namuose). Bričkus išstātė 30 darbų — akvarelių bei piešinių. K. Bričkienė—15 akrilikos darbų.

V. Bričkus gimė Lenkimų bažnytkaimy, Kretingos apskr., Lietuvoje, 1924 m. kovo 31 d. 1941 m. baigė Skuodo gimnaziją ir po to dirbo girininkijoje. 1944 m. išvyko į Vokietiją. Po metų apsigyveno Danijoje, Rau-

RIMVYDAS J. ADOMAVIČIUS, matematikos ir elektros inžinierius. Baigė šį pavasarį Queens universitetą Kingston (Mathematics and Engineering with first class honours). National Research Council stipendininkas magistro laipsniui gauti. 1962 m. baigė Toronto Maironio lietuvių šeštadienine mokykla. Lietuvių evangelikų liuteronų Išganytojų parapijos narys. Pakviestas Queens universiteto, šią vasarą dirba elektronikos skyriaus tyrimo laboratorijoje kaip profesorius asistentas

Atsiųsta paminėti

Sveikimo Gairės nr. 6(10), 1972 m. Lietuviškojo ugdymo žurnalas mokyklai ir šeimai, leidžiamas JAV LB švietimo tarybos Čikagoje. Metinė dviejų numerių prenumerata — \$2, atskiras nr. — \$1. Prenumeratas siųsti JAV LB švietimo tarybos išd. St. Rudžiui, 415 Plum St., Michigan City, Indiana 46361, USA.

Ateitis, 1971 m. nr. 9 ir nr. 10, 1972 m. nr. 1. Lietuvių katalikiško jaunimo žurnalas. Su š.m. 1 nr. paskaitė redakcijos sudėtis. "Ateitį" dabar redaguoja kun. Jonas Staškevičius, 941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont., Canada. Redakcijos kolektyvas: Rūta Cepaitytė, Algis Cepas, Leonas Dambriūnas, Dainora Juozapavičiūtė, Gabija Juozapavičiūtė, ses. Dalia Keblinkaitė, Vincas Kolyčius, Almis Kuolas, Danguolė Stončiūtė, Onilė Vaitkutė. Administratorius — Juozas Polikaitis, 7235 So. Sacramento Ave., Chicago, Ill. 60629, USA.

Lituanus No. 4, winter 1971. Treč-

Nuo staigmenos į staigmeną

Naująją išeivijos poezijos antologiją pasitinkant

VYTAUTAS A. JONYNAS

Nors žinojom leidinį pasiordysiant (apie tai buvo dažnokai užsimenama "Draugo" skiltyse), retai kuri išeivijos knyga taip nustebino savo išvaizda skaitytoją, kaip K. Bradūno redaguotas "Lietuvių poezijos" III tomas. Žinoma, ne visus. Negau-nantieji leidinių iš tėvynės galėjo to ir nepastebėti. Mačiusiems ar turintiems Vilniuje išleista "Lietuvių poezijos" dvitomių tačiau buvo staigmena, kad trečiojo tomo leidėjai jam parinko visai tuos pačius trinityčius. Tą patį dviejų spalvų — smaragdinį ir baltą — aplanką, tą patį viršelį, formatą, tipografiją, kad bent lentynėlėje stovėtų šalia to, ką svetimieji stengiasi plašioti, išskirti. Pirmą kartą išeivijos leidybos istorijoje mėginta taikyti Marshall McLuhan dėsni "Medium is a message". Galėjo juk knyga pasipuosti kur kas prabangesniu drabužiu, sušlamėti šilkais. Leidėjai betgi norėjo jau pačia išore, simboliškai pabrėžti išeivijų kūrybos priklausymą tai pačiai genčiai. Siekta neišsiskirti, nes tik tituliname puslapy po romėniškojo skaitmens III mažas prierasas paaiškina: "išeivijoje 1945—1971". Šiaip net vidinė struktūra ta pati: autorių kūryba grupuojama chronologi-

ne tvarka, apie kiekvieną spausdinamą smulkesniu šriftu biografinių žinių, nurodanti bibliografiniai šaltiniai. Tai techniškai dalykai, bet jais išsakoma idėja, kuria visi tikim: ateis diena, kai visa, kas lietuvių sukurtą visose žemėse ir žemynuose, susilies vienan sraunian Nemunėlin. Redaktorius žodyje tai išsakoma šitaip:

Reikėjo mūsų kultūros istorijai tokios knygos dar ir dėlto, kad svetimieji tėvynėje ilg šiol neleidžia nei skaitytojui, nei literatūros tyrinėtojui - kritikai suvokti išeivijos poezijos visumos, jos egzistencijos, nerodant literatūros nagrinėjimo veiklauso ir istorinės raidos analogijose. "Lietuvių poezija išeivijoj" yra tam tikra prasme protesto nota prieš svetur sukurtos lyrikos ignoravimą. Tenka tačiau pasidžiaugti, kad stengiamasi su-prasti tenyksišką padėtį. Biografinėse žinėlose suminimi gausūs atvejai, kai net mirusių poetų kūriniai nepateko į Lietuvių leidybinius rąstus, bet, kaip pabrėžiama redaktorius žodyje, "tai padaryta tenai svetimųjų atklydėlių įsakui". Užnot kaltinus brolius, kurių rankos surištos, stengiamasi kruopščiai surinkti vienas daiktas medžiaga, kuri, aplinkybėmis pasikeitus, galėtų parsirasti namolio. Juo labiau, kad toji medžiaga, net ir laisvame pasaulyje gyvenančiam, nevisada prieinama. Išsklaidyta periodikos puslapiuose, užsimetu-siose knygelėse.

Redaktorius K. Bradūnas nepabūgo to milžiniško darbo ir vien savo apimtimi (pusseptintą šimto puslapių, 80-ties autorių kūryba) leidinys tikrai imponuojantis. Tiesa, turime J. Aisčio — A. Vaičiulio redaguotą "Lietuvių poezijos antologiją", bet jina pasirodė prieš 20 su viršum metų (1951). Jos tešinių galima būtų laikyti V. Kazakevičiaus paruoštą skaitytelių knygą "Gražų tu mano, brangi tėvyne", bet ji siaura, orientuota tėvynės gamtos grožio išaugstinimo linkme ir nežiina kaip plačiai pasklidusi. Žodžiu, išeivijos poezijos visumos vaizdą pateikiantio leidinio jau senokai pasigedome.

Redaktorius ryzto dėka "Lietuvių poezija išeivijoj" ne tik užpildė šią spragą, bet ir pateikia skaitytojui naują staigmeną — jautriai ir kūrybingai parašytą įvadą, kuriuo užsirekomenduoja visuomenei jauna kritikė Viktorija Skrupskelytė. Po K. Keblio, pradžiuginusio savo studija to paties K. Bradūno redaguotam leidinyje "Lietuvių literatūra svetur", tai vėl nauja jaunosios kartos pajėga, tvirtai įžengusi išeivijos kultūros baran.

Kai pirmąsyk pasirodė spaudoj pranešimai apie ruošiamą leidinį, galima buvo suabejoti jo prasmingumu, juo labiau, kad pradžioje buvo pasiūta, jei ne klystu, sulasyti tik jauniausios, polinkininkinės lyrikos pavyzdžius. Tas uždavins sėkmingai įvykdytas, bet "Lietuvių poezijos" III tomas realizuoja taip pat ir kitus uždavinius. Visų pirma jis pateikia eilės vyresniosios kartos poetų (Vaitkaus, Baltru-

dali šio numerio užpildė Justino Marcinkevičiaus poetinės dramų "Mindaugas" į anglų kalbą išversta ištrauka. Žurnalo adresas: Lituanus, P.O. Box 9318, Chicago, Ill. 60690, USA.

Eglutė, 1972 m. balandis. N. Pr. Marijos seserų leidžiamas žurnalas vaikams, Immaculate Conception Convent, Putnam, Conn. 06260, USA.

Lietuvių Dienos nr. 3 ir nr. 4, kovas ir balandis. Ilustruotas žurnalas lietuvių ir anglų kalbomis, leidžiamas A. F. Skirius, 4364 Sunset Blvd., Hollywood, Calif. 90029, USA.

rikiniuose ar žurnalo puslapiuose nepastebėti. Paprastai tai būna mažieji broliai, kurie, kaip sporto komandos atsarginiai, būna žinomi labiau iš pavardžių. Šioj antologijoj jų posmai "skamba". Nebūtina tie patys visiems. Kiekvienas skaitytojas atras savuosius. Vienas išvėlgs naujas dimensijas Augustaitė-Vaičiūnienė, kitas Jasman-tė, trečias Švabaitės ar Alb. Baranausko eilėse. Ir jei tokio po-veikio esama, ne kas kitas yra "kaltas", bet leidinio redaktorių, su didele meile lietuviškam žodžiui rinkęs savo audiniui ny-tis.

Netenka slėpti, kad skaitytojas aptiks taip pat eilių, kurios nuvils. Vienos pasirodys jam kaip šalti stalaktitai, kitos (ypač kaikiurių švelniosios lyties atstovių lyrikų) jį erzins begaliniu maivymusi. Tokie dalykai neišvengiami. Antologija aprėpia 80-ties autorių kūrybą, sukurta 25-erių metų laikotarpyje. Rasis pagunda priekaištiui, kad atranka galėjusi būti griežtesnė. Než-mirškim tačiau, kad iš kitos pu-sės gali apsigirsti balsu, kad redaktorių buvęs šališkas, kad praleidęs X, Y ir Z. Kam jau kam, bet K. Bradūni šios grės-mės buvo žinomos, ir jis pasirinko vidurio kelią. Dokumentinis veikalo pobūdis leido jam būti liberaliu, pagausinant dalyvių skaičių iki kraštutinės ribos. Antologija tikrai margaspalvė. Estetiniai - literatūriniai kriterijai vertę jį tačiau atmeti epigoninė kūrybą. Jis atvirai prisipažįsta:

Antologijon nepateko vienas kitas ir rinkinius išleides, bet jais neprašokęs savo kelio pirmtakui, ir nieko naujesnio mūsų poezijos raidon neatnešęs.

Kas į antologiją žiūri Gogolio Pliuskino akimis, tas gali pri-skaičiuoti iki 30-ties pavardžių tokių "nuskriaustųjų". Jei palygini Bradūno rinktinę su Aisčio-Vaičiulio antologija, randi vos trejetą pavardžių. Net ir per-žvelgus pavardes tų, kurių kūry-bos pavyzdžių įrašyta periodiko-j, kažkokios diskriminacijos netenka pastebėti. Galbūt absoliutus objektyvumas iš viso neįmanomas. Vidslėto matyti, kad K. Bradūno jo siekia.

Tą patį rūpestį aptinkam ir V. Skrupskelytės įvade pavadintam "Egzodo poezijos šuoliai". "Suolių" gal ir neaptinkam, bet studija parašyta rimtai, su gera rai-dos nuovoka, visumos pagava. Autorė gerai perteikia ryšius, jungiančius atokiau stovinčių lyrikų kūrybą, ir jos pateiktus po-ry charakteristikos įtaigos. Tik retom progom jai pasitaiko mes-ti tvirtinimą, dėl kurio galbūt vė-liau teks jaustis neįaukiami. Pvz. pavadininkas Danguolės Sadūnai-tės "lietuviškiausia" iš jaunųjų — Mackaus metų poetų. Než-mirština tačiau, kad įvadinio straipsnio formatas verčia ra-santį kartais rizikuoti tokiais "trumpais sujungimais". Bet sa-vo visuma jos studija brandi ir džiuginanti.

"Lietuvių poezijos" III tomo pasirodymas yra reikšmingas įvykis išeivijoj kultūriniam gy-venime, ir jos redaktoriui bei įvado autoriui skaitytojas bus dėkingas. Nežmirštinas taipgi bū-rys jaunos kartos žmonių, kurių pavardės neminimos, bet kurių finansinės paramos dėka šį kny-gą išvydo šviesa. Tai "Ateities" Literatūros Fondas, išsirutinęs paramą iš Lietuvių Fondo. Da-bar eilė plačiai visuomenei įro-dyti savo ištikimybę lietuviška-jai kultūrai, įsigyjant leidinį. Ar sulauksime šios staigmenos?

Lietuvių poezija III išeivijoje 1945-1971. Redagavo Kazys Bradūnas. Čikaga, Ateitis, 1971 (Literatūros serija nr. 5), 671 psl. Kaina \$13.

ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ
YONGE MEMORIALS LTD.
2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955
Meistriskas darbas, puikius lietuviški projektai

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

ČIKAGIETĖ SOL. DALIA KUČE-NIENĖ, šokių šventės ir jaunimo kongreso reikalais lankydama P. Amerikos lietuvių, turėjo operų ari-jų ir dainų koncertus Bogotos, Buenos Aires, Sao Paulo, Montevideo ir Caracas miestuose. Jos koncertą Argentinios sostinėje Buenos Aires su-rengė laikraštis "Laikas" Aušros Vartų parapijos salėje. Viešnia iš Čikagos koncertą pradėjo Mocarto "Aleliuja", Bellini ir Mocarto operų arijomis. Lietuviškajai programos daliai atstovavo J. Dambrausko instrumentuotos M. Petrausko ope-ras "Eglė žalių karalienė" Egles ari-ja, J. Gruodžio "Svajonėlė", Br. Budriūno "Išdykęs rudenėlis", M. Petrausko "Tykiai Nemunėlis teka", Vl. Jakubėno "Gėlės iš šieno" ir po-ra virš programos atliktų dainų. So-listei akompanavo jaunosios kartos pianistas Hugo Hector Cruse Čitkus, kuris taip pat yra ir pradedantis kū-rybinį kelią kompozitorius. Koncer-tas jis papildė trim savo kūrinių — "Paskutinė skalė", "Valkestės ro-mansas" ir "Variacijos Pranciškai meilės tema". Sol. D. Kučėnienė dvi jo kompozicijas išsivėžė Čikagon per-duoti kongreso jaunųjų menininkų pasirodymą organizuojančiam komi-tetui.

TRAGISKŲJŲ BIRZELIO IVY-KIŲ metinėms skirtą religinį kon-certą birželio 18 d., 7. v. v., Čikagos Marquette Parke, Šv. Marijos Gimi-mo parapijos bažnyčioje, rengia bu-vusio operos sol. Vlodo Baltrušaičio vadovaujamas parapijos choras, tal-kon pasikvietęs žymųjį vargonininką Zenoną Nomeiką. Koncerto progra-moje — italų klasiko L. Cherubini "Requiem".

AUSTRALIJOS LB KRAŠTO VALDYBA a. a. Pulgio Andriusio at-minimui planavo su visuomenės fi-nansine talka išleisti naujomis lido-mis jo knygas. Dabargi ši sumanyma nutarta pakeisti P. Andriusio mono-grafija, kurią redaguoti pakviestas buvęs ilgametis "Mūsų Pastogės" sa-vaitraščio red. Vincas Kazokas. Mono-grafija bus kolektyvinis būrio bendradarbių darbas.

DETROITO LIETUVIŲ NAMU-SE gegužės 6—14 d. d. dail. Jurgio Juodžio tapybos darbų parodą surengė JAV Lietuvių Fondo vietinis va-jaus komitetas, vadovaujamas pirm. inž. Vyta. Kutkaus. Perkantinius dail. J. Juodžio kūrinius buvo duodama 10% nuolaida. Atidarymo dieną dail. J. Juodis pardavė \$5.000 vertės pus-tutinį savo darbų.

ATEITININKŲ SURENGTAME tradiciniame pavasario koncerte Filadelfijoje programą atliko JAV gi-mės baritonas Kazys Yakutis, San Francisco, Seattle, Niujorko operų solistas, ir pianistė Aldona Kepalaitė. Koncertą Gruodžio, Jakubėno, Vana-gaierio dainomis, Wagnerio "Tann-hauser", Mocarto "Figaro vestuvių" arijomis pradėjo sol. K. Yakutis. Pirmą kartą jį išgirdusiems Filadelfijos lietuviams didžiausią įspūdį pa-darė Lietuvos nemačiosio dainininko puiki lietuviškų dainų interpretaci-ja. Už gausius plojimus jis atsilygi-no trim papildomom lietuvių kompo-zitorių dainom. Solistui akompana-vusi A. Kepalaitė atliko tris Čiurlio-nio preludus, Mocarto sonatą ir ke-turių dail. Sopeno sonatą.

KORPORACIJOS "NEO - LITUA-NIA" iniciatyva Čikagos Jaunimo Centre buvo suvaldinta V. Krėvės istorinė drama "Skirgaila", režisuota Marijos Smilgaitės. Pagrindinius vaidmenis atliko Juozas Raudonis, Dalia Juknevičiūtė, Alfars Brinka, talkinami jaunųjų aktorius — R. Cin-kos, L. Regio, A. Barausko, A. Na-rio, V. Juodgudžio, E. Juodvalkytės, D. Grybausko, V. Bilaišytės, I. Ble-kytės, V. Lauraičio, K. Smith, K. Zy-manto. Spektaklio scenovaidžiavimas, aktorių drabužiais, muzika, apsvieti-mu taip pat rūpinosi jaunimas. Tai buvo sveikintinas išeivijos jaunimo seerinis oandymas, kurį su Lietuvos jaunimu simboliškai sujungė po spektaklio kun. J. Borevičius, SJ, pranešta žinia apie kauniečio Romo Kalantos gyvybės auką ant lietuvių tautos laisvės aukuro.

FILADELFIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ surengė debiutinę jaunuosios dail. Kristinos Kutkutės 60 tapybos darbų parodą, kurios atida-ryme žodį tarė skulptorius Petras Vaškys, buvęs jos mokytojas. Dail. K. Kutkutė, anksčiau studijavusi Filadelfijos meno koloijoje, šiemet baigė Pensilvanijos dailiojo meno akademiją. Jos kūrybai yra būdingos šviesos spalvos, juodos ir baltos spalvos kontrastai. Bene idomiausias šios parodos paveikslas "Sfinksas", nes jaunąją dailininkę vilioja sfinkso mistika, atspindinti ir kituose jos darbuose.

INSTITUTE OF ENVIRONMEN-TAL SCIENCES XVIII metiniame kongrese Niujorke Delaware univer-siteto prof. dr. Vytautas Klemas va-dovavo tolimajai ekologinij aplinkos sekima nagrinėjusiai sesijai ir skai-tė paskaitą "Pakrantių aplinkos to-limasis sekimas". Jūrų taršai sekti bus naudojami laivai, lėktuvai ir sa-telitai erdvėse.

NIUJORKE ĮSTEIGTA teatro stu-dija, vadovaujama Kauno dramos te-atro buvusio aktoriaus K. Vasiliaus-ko, jau pradėjo darbą Kultūros Ži-dinyje. Šį rudinį numatoma pirma-jai teatro premijai buvo pasirinkti Stasio Santvaro "Žvejai".

OKUPUOTOJ LIETUVYJ VILNIAUS AKTORIŲ NAMUOSE buvo surengti du poezijos ir liau-dies dainų vakarai. Salomėjos Nė-ries eilėraščių deklamav Vilniaus dramos teatro aktorai Monika Mi-ronaitė ir Laimonas Norieika, lietu-vių liaudies dainas dainavo akloji dainininkė Beatričė Grincevičiūtė, ly-rinis sopranas.

DAIL. DOMICELEI TARABIL-DIENEI amžiaus šešiasdešimtmečio proga pagerbtuves surengė Lietuvos Dailininkų Sąjungos grafikos sekci-ja. Sukautvininkė sveikino sąjungos valdybos pirm. J. Kuzminskis, grafi-kos sekcijos biuro pirm. V. Valius, Rašytojų Sąjungos, redakcijų ir lei-dyklų atstovai. D. Tarabildienė, 1937 m. baigusi skulptūros studijas Kau-no meno mokykloje, Paryžiuje stu-dijavo grafiką, tapybą ir tobulinosi skulptūroje. Paryžiaus tarptautinė-jė parodoje ji yra laimėjusi aukso medalį už knygų iliustracijas ir gar-bės prizą už etnografinės lėlos.

VILNIAUS ZONOS SAVIVEIKLI-NIŲ kino filmų festivalio medalius ir diplomus laimėjo: vilniečių D. Buklio ir A. Baryso filmai "Žemė — žmonių planeta", "Atius, citius, for-tius", vilniečio V. Kažkauskio — "Vilniaus verbos", lentvariečių žmo-nos ir vyro D. A. Janučių — "Pasa-ka apie Žilviną".

LITERATŪROS VAKARU ir kon-certu Vilniaus respublikinės biblio-tekos konferencij salėje gegužės 15 d. buvo paminėtas rašytojo Jono Avyžiaus amžiaus penkiasdešimtme-tis. Sukautvininko gyvenimo ir kū-rybos kelią nusvietė filologijos moks-lų kandidatas K. Ambrasas. L. Dir-žinskaitė įteikė vilniešės augščiau-siosios tarybos prezidiumo raštą, su-teikiantį J. Avyžiulį Lietuvos nuspiel-niusio kultūros veikėjo garbės var-dą. J. Avyžiaus plunksnai priklauso 1948 m. išleista pirmoji knyga — apysakų ir apybraižų rinkinys "Pir-mosios vagoš", romanai — "Į stiklo kalną", "Kaimas kryžkelėje", "So-dybų tuštėjimo metas". Apie dabar-tinius sukaufvininko planus Domas Šniukas "Tiesos" skaitytojam rašo: "Jono Avyžiaus darbo stalias šian-dien toli nuo miesto triukšmo — pa-čioje Labanoro girioje, Prūdiškių kaime. Čia ramybė sudrumsčia tik paukščio giesmė ir skrajas pavasa-rio vėjas. O metas, kuris puslapis po puslapio atgimsta rašytojo atminties, asmeninės patirties ir fantazijos pa-galba, priešinai — audringas. Tai "Sodybų tuštėjimo meto" herojų po-kario dienos..." Atrodo, J. Avyžiaus rašo minėto romano tęsinį.

JONO MEKO poezijos spektaklį "Erdvės vidury", režisuota R. Zma-jausko ir asistentas A. Cepaitytė, pa-statė Vilniaus universiteto teatrinė studija. Spektakliui panaudoję J. Me-ko poezijos rinktiniai posmai ir jo atvirėliaiškis motinai.

PASKAITAS VILNIUJE Lietuvos muzikos mokyklų pedagogams ir bendrojo lavinimo mokyklų muzikos dėstytojams skatė olandas kompo-zitorius, dirigentas ir chorų vado-vas prof. Pierre van Hauwe. Jų tema — vaikų estetinio auklėjimo proble-mos. Prof. P. van Hauwe nuomone, vaikus nuo mažens reikia sudomin-ti muzika, perduodant žinias tokia forma, kuri jiems būtų tarsi links-mas žaidimas. Svečias iš Olandijos pademonstravo eilę specialiai vai-kam sukurtų ir lengvai įvaldomų muzikos instrumentų, kuriuos vė-liau jis padovanojo M. K. Čiurlionio vidurinei meno mokyklai.

"MELODIJA" RYGJOJE netrukus išleis kompozitorių Viktoro ir Gied-rius Kuprevičių, tėvo ir sūnaus, ste-reofoninę plokštelę "Kauno varpai". Plokštės išraš — muzėjas bokšto varpų muzika. Kauniečiai Viktorą ir Giedrį Kuprevičius dabar vadina Kauno varpininkais, tęsiančiais ne-priklausomybės metais pradėtą var-pų muzikos tradiciją. Anuometinis Vytauto Didžiojo muzėjus dabar yra paverstas istoriniu muzėjumi.

SMUKININKAS RAIMONDAS KATILIUS Vilniaus filharmonijos salėje turėjo J. S. Bacho, N. Paga-ninio, E. Izai, L. van Beethoveno, F. Bajoro ir J. Somerio kūrinių re-citalį. R. Katilius yra baigęs M. K. Čiurlionio meno mokyklą, tobulinasi Maskvos konservatorijoje pas prof. I. Bezrodną, ruošiasi tarptautiniam konkursui Montrealyje. Tarptauti-niuose smuikininkų konkursuose jis jau du kartus yra išsikovojęs lau-reato vardą.

VILNIAUS DAILĖS SALONE skulptorius Vytautas Šerys surengė 29 monotipijų parodą. Monotipija yra atspaudas popieriuje ant šviežio mo-lio plokštės sukurto ir alejiniais da-žais nuspalvinto piešinio. Dail. V. Šerio monotipijom yra būdingas poetiškumas, gyvenimo grožis, atsinau-jananti gamta, subtilus spalvų pajau-timas.

KOMPOZ. V. BARKAUSKO "Mo-nologą obojui", dedikuotą obojinin-kui J. Rimui ir nuo 1970 m. dažnai grotą koncertuose bei televizijos programose, išleido R. Vokietijos muzikinių kūrinių leidykla "Edition Peters".

V. Kst.

UNITED TRUST REALTOR

BLOOR—RUNNYMEDE, \$3.900 įmokėti, atskiras mūrinis 8 kambarių (du augštai) namas. Garažas ir įvažiavimas. Dvi virtuvės, alyva-vandeniu šildomas. Arti visko.

JANE — BLOOR, \$28.900 prašoma kaina. 5-kių kambarių mūrinis vienaauštis (bungalow), įvažiavimas ir vieta garažui. Priedo dve verandos, viena šildoma, kita ne. Tuojau galima užimti.

SWANSEA, \$6.900 įmokėti, 7 kambarių atskiras mūrinis namas, garažas ir įvažiavimas. Dvi virtuvės ir dvi prausyklos. Vandenių alyva šildomas. Priedo vienas kambarys rūšyje. Arti visko.

BABY POINT, 10 kambarių dvibutis, du garažai, privatus įvažiavimas. Vandenių alyva šildomas. Prašo \$10.000 įmokėti. Arti susisiekimo ir krautuvų. Truputį apleistas.

Parūpiname lengvomis sąlygomis mortgičius

B. SAKALAS. Tel. 762-8255

BLOOR — JANE, 6 butų pastatas, 4 butai po du miegamuosius ir du butai po vieną. Vandenių alyva šildomas. Apie \$12.000 metinių pajamų. Viena skola. Prašo bent \$30.000 įmokėti.

WESTON, naujesnės statybos, atskiras, mūrinis 8 kambarių namas. Dvi prausyklos, pilnai įrengtas rūšys. Privatus įvažiavimas ir garažas. Gražus, didelis kiemas.

ISLINGTON, 5 kambarių mūrinis vienaauštis (bungalow) su privačiu įvažiavimu ir garažu. Vandenių alyva šildomas. Įrengtas rūšys. Arti Bloor požeminio. Prašo \$32.900.

ETOBICOKE, \$10.000 įmokėti, naujesnės statybos, 3-jų miegamųjų, vieno augšto plytinis namas su dvigubu garažu ir privačiu įvažiavimu. Kilimai, pilnai įrengtas rūšys.

SPORTAS

SPORTAS LIETUVOJE

Boksas pirmenybės vyksta Sov. Sąjungoje. Laimėtojai vyks į Münchene olimpiadą. Rygos pirmenybėse dalyvavo 11 lietuvių. Keturi jų tapo nugalėtojais — A. Baltrimavičius, R. Misiūnas, J. Juocevičius ir V. Bingelis. Jie visi pateko į baigines varžybas. Pažymėtina, kad į baigmes taip pat pateko Leningradui atstovavęs Vladas Kisielius.

Lengvosios atletikos pirmenybėse Rusijoje Z. Jankūnaitis metais įties nusikriejo už 54,68 m. ribos.

I Lietuvą atvyks Danijos rankininkai, kurie čia turės keletą draugiškų rungtynių su Lietuvos rankininkais. Pirmą kartą lietuviai su danais susitiko 1966 m.

Tarptautinės daugiadienės dviračių lenktynės prasidėjo Vilniuje. Šiose lenktynėse dalyvauja daug lietuvių.

STALO TENISO VARŽYBOS

Gegužės 27 d. Toronto, Table Tennis Centre, įvyko S. Amerikos baltiečių stalo teniso pirmenybės. Komandinės vyrų varžybose lietuviai laimėjo 5:2 prieš latvius. Komandinės moterų varžybose 3:0 laimėta prieš latves. Vyrų komandai atstovavo P. Klevinas, E. Vaičekas ir J. Nešukaitis, moterų — V. Nešukaitytė ir B. Plučaitė. Individualiose varžybose vyrų klasėje Paulius Klevinas sunkioje kovoje prieš E. Vaičeką pirmąjį setą laimėjo 11:5, antrąjį — 11:9, trečiąjį — 11:9. Moterų dviejeto laimėtojos V. ir F. Nešukaitytės baigėse įvykė V. Adminis ir B. Plučaitė. Mišraus dviejeto laimėtojai liko Violeta Nešukaitytė ir J. Nešukaitis. Pirmenybės surengė SAL FASS stalo teniso komitetas. Sig. K.

VYČIO ŽINIOS

Lietuvių žinios proga Montrealo Tauras rengia jaunių ir vyrų krepšinio rungtynes Montrealyje. Ta proga Tauras pakvietė Vyčio jaunių (16 m.) komandą draugiškoms rungtynėms.

Golfo uždarose pirmenybėse ar-

čiausiai prie skylės sviedinuką vienu smūgiu primetė P. Stauskas. Dviem smūgiais arčiausiai skylės primetė V. Balsys (B).

Tarpusavio turnyre jau sužaista nemažai rungtynių. Pirmąją V. Balsys (I.) su 12 tšk. Toliau seka P. Stauskas 9 ir R. Kymantas 9, V. Balsys (B) 8 ir J. Balsys 7. Sekančios Vyčio golfo atviros pirmenybės — birželio 18 d. 1 val. Georgetown aikštyne. A. S.

AUŠROS ŽINIOS

Audros Aušros golfo turnyras — birželio 11 d., 11 v., Pine Tree golfo aikštyne (Bathurst ir Shepperd gatvių kampas) Ten bus, tarp kitų taurių, ir dr. Sigito Kazlausko komandinė taurė su išlygtais smūgiais. Kvietimai ir svečiai. Čia bus galima tęsti "Round Robin" turnyrą, kurį jam priklauso.

HAMILTONO KOVAS

R. Seniūnas visų Hamiltono gimnazijų lengv. atletikos pirmenybėse, jaunių grupėje ligi 15 metų, šokime i augstį pasiekė naują miesto rekordą, iššokdamas 5' 9". Jis užėmė I v. ir vyresniųjų grupėje. Taipgi neblogai pasirodė zininėse varžybose (tarp 9 gimnazijų) A. Grajauskas, užimdamas II v. šokime į tolį, triušolį ir 4 x 100 estafetę. L. Kareckaitė laimėjo II v. rutulio stūmimo ir 4x100 estafetę.

Australijos lietuvių krepšinio rinktinė liepos 16 d. žais draugiškas rungtynes su Kovo rinktine.

J. Kazemėkui už sp. klubui \$20 auką v-ba nuoširdžiai dėkoja. A.G.

MIETROS

prieš
MONTREAL OLYMPIC

FUTBOLAS
VARSITY STADIJONE

Sekmadienį, birželio 11 d.,
2 valandą po pietų

Bilietai:
pensininkams ir vaikams — \$1.00
Visiems kitiems — \$2.00, \$2.50
Rezerv. vietos West side — \$3.00
Bilietų kasa atidaryta nuo 12 v.

JAUNUOLIS, SUJAUDINĖS VISUS

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Kaip tai įvyko?

Neviešais keliais atėjusios informacijos sako, kad Romas muzikinio teatro sodelyje, prieš apsipildamas benzinu, pasakė kalbą ten esantiems žmonėms, kurioje išreiškė protestą prieš sovietinę priespaudą. Klausantieji tos kalbos netikėjo Romo užmoju, bet kai pamatė jį jau degantį, ėmė šaukti. Romas smarkiai apdegė, bet dar buvo gyvas. Labai kentėdamas, prašė aplink stovinčius jį pribaižti. Atvažiavusi pirmosios pagalbos mašina nugalbėjo jį ligoninėn, kur mirė po 12 ar 14 valandų. Tai buvo pirmadienis. Pašarvotas buvo tėvų namuose. Ketvirtadienį, laidotuvių dieną, susirinko minia žmonių, ypač daug jaunimo. Milicija, matyt, bijodama demonstracijos, uždarė Kalantų namus, išnešė Romo lavoną pro užpakalines duris, paėmė tėvus ir išvežė į kapines, kur tyliai palaidojo. Pajutusi minia apgaule ėmė siausti, demonstruoti ir protestuoti. Tai truko net keletą dienų. Kauno vykdomojo komiteto pirm. V. Mikučiauskas kalbėjo per televiziją, kvietė išlaikyti tvarką bei rimti ir pasmerkė viešosios tvarkos "pažeidėjus". O sovietinė spauda rašė: "Kelias dienas jie bandė trikdyti miestą rimti, pažeidinėjo viešąją tvarką. Kompetentingi organai ėmėsi priemonių tvarkai užtikrinti. Milicijai padėjo draugoviniai, darbininkai, studentai" ("Laisvė" V. 27). Kad Kauno demonstrantai galvėse šaukė "Laisvė Lietuvai", sovietinė spauda nutyli, bet apie tai praneša užsienio spaudos agentūros, paprastai linkusios liaupsinti sovietų laimėjimus.

Sovietiniai aiškinimai

Susidūrė labai nemaloni situacija sovietiniams propagandistams. Jie ėmė nertis iš kailio ir nevykusiai įrodinėti Romo Kalantos išprotėjimą. Savo teoriją paremti jie cituoja komunistinės valdžios sudarytos komisijos nuomonę (tokios komisijos Sov. Sąjungoje tėra politiniai valdžios garsiakalbiai) ir Romo motinos pareiškima. Neoficialios žinios betgi sako, kad tas pareiškimas išgautas sovietiniu keliu, t.y. grasinant. Motina Elena, "Silvos" fabriko darbininkė, pareiškusi, kad jos šeimoje "nėra vietos religiniams prietarams", kad Romas buvęs uždaras, lankęsis pas gydytojus, buvęs komjaunuoliu, o jo tėvas — komunistas. Pasak motinos, šeimoje buvo 4 sūnūs. Du vyresnieji buvę, jauniausias esąs 14, Romas — 19 metų. Vyriausias sūnus dėstęs Politechnikos ins-

Protestas ambasadoriui

Viso laisvojo pasaulio spauda skelbia Romo Kalantos žygį kaip desperatišką protestą prieš sovietinę priespaudą. Sovietinei versijai niekas netiki, išskyrus Maskvos garsiakalbius — komunistų spaudą. Daug kur jau įvyko plačios demonstracijos, kitur ruošiamasi. Vienas gana originalių protesto balsų yra Venecuelos lietuvių. Jie paskelbė didžiausiam krašto dienraštyje "El Universal" gegužės 25 d. stambiom raidėm raštą, adresuotą Sov. Sąjungos ambasadoriui Venecueloje Viktorui Litkačevui. Jame L. Bendruomenės pirm. Vl. Venckus reiškia solidarumą su R. Kalantos žygiu, protestuoja prieš sovietinę okupaciją ir reikalauja Lietuvai grąžinti laisvę. Šį raštą savo autoritetu patvirtino tarptautinis komitetas demokratijai ginti CI PDEM, kuriam atstovauja pirm. F. M. Suarez.

Kaip S. Kudirkos, taip ir R. Kalantos atveju pasaulio spauda ir lietuvių išeivija parodė di-

PRANESAMA APIE NAUJĄ GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ

sutraukiančią hemorojus

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga irodžiusi galia suitraukti hemorojus ir pataisyti sugadintus audinius.

Pagarsėjęs tyrimų institutas atrado nepaprastą gydomąją medžiagą, sugebantią suitraukti hemorojus be skausmo. Ji per kelias minutes sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą.

Visais tyrimo atvejais švelnėjant skausmams, įvykdavo hemorijų susitraukimas.

Tačiau visų svarbiausia — rezultatai būdavo toki nuostabūs, kad šis pagerėjimas tęsdavosi daugelį mėnesių.

To buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užgyti pažeistoms celėms ir sužadina naujų audinių augimą.

Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei lazdelės formose "Preparation H" vardu. Prašykite visose vaistinėse. Piginai bus grąžinti, jei nebūsite patenkinti.

Skautų veikla

SĄSKRYDIS KLEVELANDE

Gerai suorganizuotas, tvarkingai pravaistas, turinčias ir įdomus savo programa JAV ir Kanados vyr. skautų ir sk. vyčių sąskrydis Klevelande gegužės 27-28-29 d. d. sutraukė apie 90 skautiško jaunimo (Klevelando 30, Čikagos 26, Toronto 17, Atlanto rajono vietovių ir kitų 12). Per pustrėčios dienas tarp amžiu pritaikytų žaidimų, pramogavimo ir sporto turėta visa eilė paskaitų bei rimties valandelių su gyvomis diskusijomis. Prelegentais buvo: A. Miškinienė, A. Zaprackas, kun. J. Staškus, G. Sužiedėlienė, A. Balaitienė. Veiklos problemų bei uždavinių simpoziumuose dalyvavo pranešėjais ir veteranai, ir patys jauniausieji. Lietuviškojo žodžio grožį, žuvusių ir žūstančių už savo tėvynę pagarbą ir meilę klausytojai pajuto ir išgveno, kai B. Pukelevičiūtė, specialiai iš Čikagos atvykusi, deklamavo savąją "Raudą" ir skaitė ištrauką iš premijauto romano "Aštuoni lapai". Įspūdingos buvo tos nakties šv. Mišios po atviru dangumi su degančiomis žvakutėmis dalyvių rankose. Tarpe eilės kitų vadovų-vių suvažiavime dalyvavo Seserijos VS v. L. Milukienė, v. s. V. Senbergas, v. s. O. Senbergienė, v. s. P. Karalius, s. B. Rėkus, v. s. Č. Senkevičius, s. L. Kalinauskas, s. V. Aleknie. Sąskrydį suorganizavo skautų vyčių ir vyr. skautių skyrių vedėjai s. dr. R. Povilaitis ir s. Bačkaitienė. Jam vadovavo Klevelando sk. vyčiai ir vyr. skautės, globėjo tuntai.

● Iškilminga Mindaugo dr-vės sueiga birželio 3 d. baigta žiemos sezono veikla. Prisikėlimo muzikos studijoje, išdekoruotoje skautų darbais, išsiričiavo dr-vės lapiniai, sakalai ir žirgai. Po pranešimų, skilčių šūkių, maldos, vėliavos įnešimo, įstatų pakartojimo ir įsakymų sekė žodis, kurį davė A. Baltakys, A. Morūnas, E. Putrimas ir T. Valickis. "Rambyno" tunt. s. P. Butėnas pasveikino draugovę ir įžodį davusius. Draugovės globėjas v. s. Č. Senkevičius įteikė dovanas sezono varžybų laimėtojams — "Lapinių" skilčiai, surinkusiai daugiausia taškų, ir už namų darbų R. Smolskui, V. Goteitui, G. Senkevičiui, A. Stulginskiui, S. Žuiliui V. Asevičiui, M. Sarūniui, A. Kalinauskui ir A. Senkevičiui. Pažangiausiui 1972 m. skautui, surinkusiu daugiausia taškų, paskelbtas A. Kalinauskas. Sueiga baigta Tautos himnu. Po jos sekė mamių paruoštos valės. Draugovė vadovauja s. v. v. sl. G. Kalinauskas, adj. s. v. sl. A. Seškus, "Lapinių" skilt. G. Jankaitis, "Sakalų" — R. Narbutas, "Žirgų" — s. v. sl. V. Mačiulis. Dr-vė dėkoja Tėvams pranciškonomis ir mamytėms už vaišes.

● Birželio 4 d. Mindaugo dr-vės įkylavo Credit Valley parke. Dėvyni dr-vės skautai į iškylą vietą važiovo dviračiais, atlikdami 24 mylių kelionę ir įsigydami dviraatininko specialybę. Dr-vės vadovybė dėkoja s. L. Kalinauskui ir K. Asevičiui už transportą ir talką. Sekanti dr-vės iškyla bus birželio 24-25 d. Romuvoje.

● Birželio 3-4 d. Toronte lankėsi s. S. Gedgaudienė iš Klevelando ir čia turėjo dvi sueigas su akademikaus skautais-tėmis.

● I II PLJ Kongresą atstovais išrinkti t. n. J. Čeponkai ir s. v. v. sl. G. Kalinauskas.

● Birželio 3-4 d. Romuvoje talkino 25 asmenys. Laukiama visų vėl didžiojo talkoj birželio 17 d.

● Kas iš vilkiuku norėtų dalyvauti iškylėje į Ward Island ir varžybose su kanadiečiais šį šeštadienį, birželio 10, tepaskambina s. J. Damburui tel. 536-1433. Abiejų vilkiukų draugovių iškyla bus šį sekmadienį, birželio 11. Visi renkasi 12.30 v. prie Lietuvių Namų. Č. S.

Thunder Bay, Ont.

(Atkelta iš 4-to psl.)

MIRUSIEJI: a. a. Jonas Kačys 76 m.; kilęs nuo Joniškėlio. Dirbo miškuose kaip "strip foreman"; a. a. Pranas Spukas, 74 m.; gyveno vienas, su lietuviškos nebranduogės a. a. Antanas Stankevičius, 23 m.; liko tėvas Antanas Stankevičius, motina (vokiečių kilmės), trys seserys ir trys broliai. Visi jie labai liūdi mirusio Antano. Jiems reikiama nuoširdžiausia užuojauta.

LIGONIAL. Serga Vincas Jakubauskas, didelis mūsų talkininkas lietuviškoje veikloje. McKellar ligoninėje gydysi p. Banienė iš Atikankan, Ont. Sunegalavo Albinas Andriusis. Jį uoliai slaugo žmona Margarita. Visiems linkime greitai pasveikti. Tikimės, kad jie netrukus grįš į mūsų tarpą ir vėl darbuosis lietuviškoje veikloje. E. J.

ČESNAKAS - geras vaistas

Česnakas (garlic) yra natūralus kraujotakos vaistas — padeda jam laisviau tekėti, apsaugo nuo nevaldomo, nuo puvimo bakterijų bei fos unaičina. "ADAMS GARLIC PEARLES" turi savybę reikalingas česnakas atlyti, kuri medicina šiuo metu yra nepažįstama. Per išitus šimtmečius milijonai žmonių varžėsi česnakų kaip vaisto, tikėdami jo gydymo bei stiprinamojo galia. Stenkis būti stiprus ir sveikas. Dar šliandien nusipirkite "ADAMS GARLIC PEARLES" dėžutę vaistinėje. Jausitės geriau, stipriau ir mažiau slogų turėsi šios česnakų kapsulės netur nei klovo, nei skonio.

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys

Telefonai: LE. 6-2738 • LE. 6-2664 • 1611 Bloor St. W.

WAUBAUSHENE — GEORGIAN BAY, komercinis žemės sklypas, arti vandens, pačiame miestelyje, galima statyti vasarnamį. Puiki vieta. Prašo \$4.000.

DURIE — BLOOR, 6 kambarių atskiras namas, kvadratinis planas, naujas šildymas, dvi prausyklos, garažas, didelis kiemas, apie \$5.000 įmokėti.

HIGH PARK AVE. — BLOOR, apie \$5.000 įmokėti, puikus 6 kambarių atskiras namas, graži moderni virtuvė, prausyklos pirmanė ir antrame augšte, vandenių alyva šildomas, kilimai ir kt.

KINGSWAY — PRINCE EDWARD, puikus 6 kambarių atskiras namas, kvadratinis planas, graži moderni virtuvė, šalia pristatytas garažas su privačiu įvažiavimu, arti susisiekimo, skubus pardavimas, gražus kiemas, įmokėti apie \$8.000.

ORIGINALUS TRIBUTIS, maždaug 10 metų senumo; dideli gražūs butai su balkonais, \$7.200 nuomos, \$10.000 įmokėti, skubus pardavimas.

SWANSEA, puikus liuksusinis vos keletos metų senumo dvibutis, užbaigtas rūšys, garažai prie namo, \$15.000-20.000 įmokėti. Didelis pasirinkimas vienaauščių (bungalow)

Al. Garbenis, arba Pr. Kerberis,
namų tel. HU 9-1543 namų tel. LE 5-1584

Pardavusiems bei pirkusiems per mus
SPECIALUS PATARNAVIMAS

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAI TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

MOKA	IMA
5½% už depozitus	
6% už šėrus (numatoma)	
6% už taupymo s-tas	8% už asm. paskolas
6¼% už 1 m. term. dep.	
6½% už 2 m. term. dep.	8¼% už mortgičius

Kapitalas virš penkių milijonų dolerių

ASMENINES PASKOLAS duodame iki \$5.000 ir MORTGIČIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBE apdrausta santaupų dirdyje, bet nedaugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mygtis atveju apdraustos iki \$5.000.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienis. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. Telefonas LE 2-8723

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER

Ontario ir Toronto Real Estate Board narys

WESTON RD., \$1,500 įmokėti, plytinis namas, 6 kambarių, šoninis įvažiavimas, garažas, naujai išdekoruotas, 13 metų atviros mortgičius. Prašoma kaina \$19,900.

BLOOR — OSSINGTON, \$10,000 įmokėti, pirmą kartą parduodamas, atskiras, plytinis namas, 10 šviešių kambarių, privažiavimas, šildomas alyva, 1 mortgičius.

DOVERCOURT — BLOOR, \$7,000 įmokėti, plytų, 14 kambarių tributas (triplex), šiltu vandenių šildomas, dvigubas garažas, vienas mortgičius.

INDIAN RD. — BLOOR, \$7,000 įmokėti, plytinis, dviejų augštų namas, 2 virtuvės, 2 prausyklos, privatus įvažiavimas, garažas, poilsio kambarys.

YONGE — BROOKDALE, \$6,000 įmokėti, vienaauštis (bungalow), 5 kambariai ir 2 užbaigti kambariai rūšyje, nauja šildymo krosnis, šoninis įvažiavimas.

1082 BLOOR ST. W., TORONTO 4,
Telefonai: 534-8459; 233-5996

Turime krautuvų, namų vasarviečių, viešbučių, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. — — — Prašome tik kreiptis pas mus.

VYT. MORKIS, A. BLIUBŽIUS

P. T. SERVICE CENTRE (Buvo — A. P. Garage)

5320 DUNDAS ST. W., ISLINGTON (priešais Canadian Tire)

Kviečiame visus klientus aplankyti mūsų naują garažą ir gazolino stotį. Gazolinas, atliekai, padangos, baterijos ir visi automobilių remontai. Darbas atliekamas kuo sąžiningiausiai. Garantuoti naujos dalys, geras patarnavimas, nuosavas vilkikas ir t. t.

Savininkai: Antanas Paškevičius ir Juozas Tamošiūnas, oficialiai pripažinti mechanikai
Telefonas 239-6601. DARBO VALANDOS — nuo 7 v.r. iki 8 v.v.

DANISH CUSTOM FURNITURE

BALDŲ PROJEKTUOTOJAI IR GAMINTOJAI IŠ BURMOS MEDŽIO (TEAK FURNISHINGS)

Baldai tiesiog iš įmonės A. JENSEN & SON LIMITED

25 Le Page Court, Downsview, Ontario. — Keele ir Finch

Tel. 636-9811. Atidaryta nuo 9 val. ryto — 6 val. vakaro, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v. r. iki 9 v. v.

Firchuk Textiles Ltd. Siuntiniai į Europą

Pagrindinė įstaiga: 658 Queen St. W., Toronto 3, Ont. Tel. EM 4-5036

Hamiltono skyrius: 293 Ottawa St. N., Hamilton, Ont. Tel. 549-2005

Čia gausite tekstilės gaminius pigiausiomis kainomis; didelis pasirinkimas skarelių, megztinių ir kitų dalykų, kuriuos gavę giminėms ir draugai Europoje tikrai džiaugsis.

LITHO-ART SPAUSTUVĖ

771 College St., Toronto 4, Ont.

Telefonas: 5333-4363

LIETUVIAI SAVININKAI

Įvairių spaudos darbai: leidiniai, programos, visi verslo bei reklaminiai spaudiniai

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

Kasos valandos:	MOKA:
Pirmad.10-3	už term. indėlius 2 metams.....6½%
Antr.10-3	už term. indėlius 1 metams.....6¼%
Trečiad. uždaryta	už taupomąsias s-tas (savings).....6%
Ketvirtad.10-7	už depozitus-čekius s-tas.....5½%
Penktad.10-8	
Šeštad.9-12	DUODA PASKOLAS:
Sekmad.9.30-1	asmenines — iki \$10.000 8½%
	nekiln. turto — iki \$50.000 8¼%

Nemokamas visų narių gyvybės draudimas pagal santaupų dydį iki \$2.000

ir asmeninių paskolų — iki \$10.000. Parduodame American Express kelionių čekius ir International Money Order — pinigines perlaidas.

Priimame mokėjimus už nekiln. turtą, telefoną, elektrą, vandenį ir dujas.

Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams

PROGRESS REAL ESTATE LTD. REALTOR

1072 Bloor St. W. Tel. 534-9286

<

SKAITYTOJAI PASISAKO

TORONTISKEI "DAINAI"

Didžiai Gerbiamos ir Brangios Dainietės! Tamtos ir vėl, kaip tos darbščiosios bitutės, suėmusios į šalpos avilį, ištiesė mums, senokams, pagalbos ranką, kad Prisiškiešio šventė mums būtų linksmesnė — be medžiaginės paramos, suteiktų paguodą, kuri taip labai reikalinga gyvenant svetimame krašte po svetimu stogu ir iš kitų malonės laukiant kasdieninės duonutės. Negeistoje senatvėje, kai kiekvieną dar ir liga kamuoja, tai ne tik šalpa, bet ir paguodos žodis teikia stiprybės grumtis su gyvenimo dienu liūčiu. Visų šioje prieglaudėje gyvenančių lietuvių vardu reiškiu nuoširdžiausią padėką.

Pastebėjote išmokėjimo lapel sumas už vainiką ir gėles. Palaidoti tautietį be vainiko nuo lietuvių būty didžiausia gėda prieš vokiečius. Seselei Erikai nupirkome gėlių jos aukštinio jubilėjaus (kaip vienuolės) proga. Ji kaip tik aptarnauja tą skyrių, kur mes, lietuviai, gyvename. Reikia pripažinti, ji iš visų seselių geriausia. Kitomis ir vokiečiai skundžiasi. Taip pat reikia pripažinti, kad dabartinė seselė viršininkė irgi yra gera — kaip nuoširdi motinėle.

Su pagarba, dėkingumu ir geriausiais linkėjimais —

Teresė Dabauskaitė

MOTERŲ TEISĖS

Perkaikius Gundos Adomaitis straipsnį "Moterys teises turime išskirti" ("T2" 19 nr., pasidare neaišku, apie kokias teises autorė kalba ir ką mes dar turėtume išskirti? Rodos, kas jau kas, tik ne mes S. Amerikos kontinente gyvenamos dėl to galėtume skųstis. Jei šiandien moterų matome mažiau nei vyrų tam tikrose profesinėse srityse, tai turbūt dėlto, kad moterų pačios ir jos nesiveržia ar neturi tam kvalifikacijų. Autorė susirūpino, kad Ispanijoje, Portugalijoje moterų neturi tu pačių teisių kaip vyrai. Tai tiesa. Bet jeigu jos jaučiasi dėl to nelaimingos ar nuskriaustos, tai tegul jos pačios dėl tų teisių kovoja. Juk jos nėra už geležinės uždangos! Ar neturim svarbesnių savų reikalų? Nekartą teko skaityti vieną kitą anų kraštų moterų straipsnį, kuriuose pajaukiamos amerikietės moterų dėl jų vyriškumo, dėl jų reikalavimų teisių bei veržimosi net į tas sritis, kurios daugiau būdingesnės vyriškajai prigimčiai. Kartais moteris ir be ypatingo reikalo palieka savo vaikus svetimųjų priežiūrai ir net gatvei, nes jau liuksusas brangesnis už savosios šeimos saugumą. Čia man prisimena vienos ispanės žodžiai: "juo vyres vyriškesnis, juo jis patrauklesnis; juo moteris moteriškesnė, juo ji žavesnė".

Nesinori tikėti, kad kultūringas vyras galėtų drausti savo žmonai dalyvauti k. moterų draugijoje, eiti į kultūrinius rengimus ar priklausyti kokiam nors organizacijai. Pasakymas "eini daugiau pletky prisirinkti" nėra teisingas. Ten pletkams vietos nėra. Greičiausiai tai buvo tik kompa vadinamam "šaukeriui". Teko išgirsti ne iš vieno vyriškio, kad moteris kaip tik iš tokių "šaukerių" atsisėda "žinių", o juose jos gana uoliai ir dažnai dalyvauja.

Aš bent tegaliu Dievui dėkoti, kad jis mane sutvėrė moterimi, o ne vyru. Būdamas moteris, aš nesijaučiu nei prispausta, nei nužeminta, nei beteisė. Man tik galia tų moterų, kurios beįsikišamos lygių teisių su vyrais taip toli nuėjo, kad prarado savo moteriškumą. Ir jei šiandien vyrai joms rodo mažiau pagarbos, reikia pripažinti, kad jos iš dalies to ir užsitarnavo. Galia, kad dėl ekstremiškų nukentėjusių kitos nieko bendro su anų norais neturintys.

Kai skaitau tokius ir panašius straipsnius, tai nesuvaldau pašiųpini minčių, kurios verčia klausti: ko jūs daugiau norite? Dirbate tuos pačius darbus kaip ir vyrai, gaunate tas pačias algas bei turite tas pačias teises ir net daugiau privilegijų! Rūkote ir geriate kartu su jais, nešiojate kelnės, einate kur išmanote, norite gimdote, norite nei! Na, ir tikrai, ko daugiau trūksta? Turbūt kai kurios moteris tik tada bus laimingos, kai galės įeiti į savo prigimtį pakeisti, tai bent matyti savo vyrus vaikais begindančius bei namų ruošos darbus atliekančius.

Išvies atžala

SVEČIŲ DRAUDA

"T2" gegužės 18 d. Toronto kronikos žinios įdėjo trumpą žinutę, liečiančią visus atvykusius svečius ir gimines iš Lietuvos. Esą juos galima apdrausti Hospital Medical Care (700 Bay St. Toronto) draudos b-vėje. 1971 m. lapkričio 18 d. ir aš apdraudžiau iš Vokietijos atvykusią uošvę, sumokėdamas už 3 mėnesius \$38. Prateisau š. m. vasario 18 d. vėl 3 mėnesiams. Deja, kai teko b-vėi apmokėti gydytojo sąskaita, Hospital Medical Care atsisakė. Ji taip pat atsisakė be jokio paaiškinimo vėl prateisti nuo š. m. gegužės 18 d. tolimesniems 3 mėnesiams ligos ir ligoninės draudimo, nors aš apmokėjau gydytojo sąskaitą. Net į skambinimus b-vei iš Hamiltono ir Toronto negavau jokio paaiškinimo, kodėl HMC atsisakė prateisti draudą ir grąžino mano čekį.

Tad lietuviams siūlyčiau geriau "Blue Cross". K. Baronas

Lietuviška baldų dirbtuvė Torontė

P. Lubys. Tel. WA 2-7981, 261-0537
Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA.

St. Catharines, Ont.

TAUTYBIŲ FESTIVALIS buvo platus savo programa, kuri truko visą savaitę. Lietuviai dalyvauja visur, kur tik pajėgia, bet labiau išryškėja gausesnės tautybių grupės, kaip ukrainiečiai, vokiečiai ir lenkai. Pastarieji yra ypač gausūs ir prasigynę Buffalo mieste. Iš čia jie veikia kitas vietas, turi savo didelius pastatus, lengvas sąlygas rinktis ir veikti. Grimsby miestelyje neseniai atidarė dar vieną milijoninį savo centą. Įrengtų miestelių vitrinų tarpe lietuvių buvo viena geriausių rankdarbių, audinių. Festivalio atidarymo iškilmėse bei pietuose dalyvavo, palyginti, nemažas skaičius ir lietuvių.

ZINIA APIE RIAUŠES Lietuvoje ir jauno lietuvių šilumą pasiaukojimą sukrėtė visa meista. Lietuviai vėl atsidūrė įvykių centre. Apie lygį dalybą planuoja panaudoti šią staciją dar didesniais Lietuvos tragedijos išryškinimui ir tarisai su kitomis tautybėmis sibirinių tremimų minėjimą paversti didele demonstracija.

PETICIJOS parašų rinkėjai, matyt, yra susidarę vaizdas, kad St. Catharines yra ne šimtai, bet tūkstančiai lietuvių. Katarietėi betgi ne nusimena ir jau artėja beveik pusės darbo. Daug dirba ir jaunimas. Nustatytoji suma \$800 jaunimo kongresui irgi proporcingai trigubai. Reikia beveik \$1000 savo jaunimo kelionei į kongresą. Dejuoja žmonės, bet duoda, nes mato, kad pasaulinis jaunimo susibūrimas Čikagoje yra svarbus reikalas.

DANUTĖ DAINORAITĖ įstojo į Čikagos Pedagoginį Lituanistikos Institutą ir mokosi korespondenciniu būdu. Atrodo, ji pasirodė būti lietuviškos mokyklos mokytoja. A. J. Dainorų šeima yra lietuvių ir katalikybės tvirtovė.

PRALISTA. Aną sykį rašant apie tautybių festivalio spaudos priėmimą buvo pralista Nijolė Gverdytė, nes korespondentas nežinojo, jog Nijolė, šalia kitų visuomeninių pareigų, dabar yra ir viena "Nemuno" ansamblio tautinių šokių mokytojų. Tautietis Pukštys paaugojo "Nemuniui" \$100. Taip pat niekas šiam korespondentui apie tai nepapranešė. Būna ir daugiau panašių įvykių. Užnot darius pergeitais išvadais, naudingiau būtų informuoti tuos, kurie lietuviškai spaudai stengiasi padėti.

DAUG KAS PASIPIKINTO "NL" savitraštyje paskelbtu nepagrįstu užspuolimu katalikų religijos ir kunigų bei piršimu "tautinės bažnyčios", t. y. lietuviškos sekto. Šis rašinys gali būti geru mastu dar pasitaikančių mūsų kultūrinio lygio. Tai buvo smūgis ypač tiems lietuviams, kurie tą laikraštį remia lėšomis ir rašiniais nuo pirmos jo įsisteigimo dienos Kanadoje. Tikimės, kad tai tik apgailėtinas išsišokimas spaudos laisvės vardu laikraščiu laikinai netekus tvirtų rąstų ir nuklydus nuo tradicinio kelio.

Kor.

OTTAWA, ONT.

DR. V. KUDIRKOS ŠEŠTADIENINĖ MOKYKLA baigė mokslo metų gegužės 13 d. Po paskutinių pamokų, susirinkus tėvams, apyl. v. b. atstovams ir tiems, kuriems rūpi mūsų mokykla, įvyko užbaigiamasis aktas. Kuklias iškilmes surengė mokyklos vedėja Alė Paškevičienė. Ji padarė mokyklos darbų apžvalgą. Turėta 16 mokinių dviejose klasėse; dirbta klasėje su 2-3 skyriais. Jaunesniųjų skyriaus mokiniai gavo gražiai įremtus pažymėjimus. Šiem buvo panaudota Toronto vartojamų formų apipavidalinimas, kuris yra įspūdingas ir patrauklus, o vidaus tekstas pritaikytas vietos reikalavimams. Prieš įteikiant pažymėjimus, buvo atliktas trumpas mokinių pasirodymas: padainuota ir padeklamuota. Pažymėjimus kiekvienam įteikė apylinkės valdybos pirm. kun. dr. V. Skilandžiūnas. Šiais mokslo metais mokykloje buvo surengtas skaitymo konkursas, mokykla pavadinta Dr. Vinco Kudirkos vardu ir įrašyta į Lietuvos Fondo narius. Mokslo metų užbaigimo proga išleistas vienkartinis pirmąjį kartą laikraštėlis 24 psl. apimties "Trupinėliai". Mokyklos tėvų k-to pirm. Balsas padėjo mokytojams už darbą, įteikdamas kiekvienai po kuklią dovanėlę. Naujieji mokslo metai prasidės rudenį, rugsėjo 9 d., toje pat vietoje.

MOTINOS DIENA turėjom gegužės 14 d. Ją surengė Dr. V. Kudirkos mokyklos tėvų k-tas, talinant apylinkės valdybai. 13 v. Assumption parapijos bažnyčioje buvo pamaldos, kurias laikė ir įautrų pamokslą pasakė apylinkės pirm. kun. dr. V. Skilandžiūnas. Po pamaldų tos parapijos salėje buvo sueiga. Programą atliko mūsų visa mokykla. Vyresniųjų buvo atliktas literatūrinis montažėlis. Baigus programą, apylinkės valdybos pirmininkas pranešė, kad mūsų apylinkėi atstovauti "Heritage Ontario" kongrese sutiko p.p. Dany ir Prischepionka, o būsiančiame jaunimo kongrese Čikagoje—R. Ramūnaitė. Apylinkės v-ba gavo jaunimo kongreso reikalams aukų lapų ir pakvietė jaunimą parinkti aukų, juo labiau, kad kvota šiai apylinkėi tikrai nemaža. Po to įvyko sunėstinės valės-kavutė. Programai paruošti ir jai praversti tėvų nuoširdi talka labai vertinga. Tautiniam šokiams paruošti talkino Zosė Balsevičienė (parūpino muziką), Elena Valiulienė ir Danguolė Zalatorūtė, vaišėmis — Albina Simanskienė ir kitos ponios.

A. A. VINCAS PETRAVICIUS, 51 m., mirė gegužės 19 d. Artimųjų giminų čia neturėjo; paliko dvi seseres Lietuvoje ir brolių Australijoje. Pamaldos įvyko Assumption parapijos bažnyčioje; palaidotas Notre Dame kapinėse gegužės 22 d. Iš lietuvių laidotuvių dalyvavo labai nedaug; nežinota apie įvykį. A. V.

NORITE SUSIPAZINTI SU "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ"??
ATSIUSKITE SAVO ADRESĄ — GAUSITE KELETA NUMERIŲ NEMOKAMAI

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1 psl.)

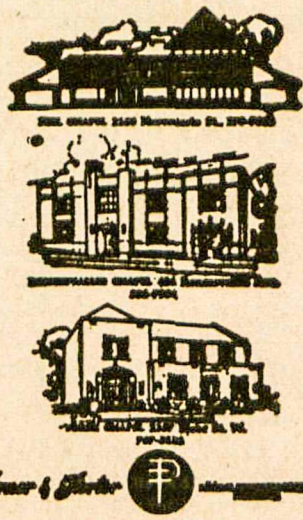
padidinti atlyginimai ir pagerinti darbo sąlygas. Unijų vadai šiuos kaltinimus paneigė, bet kiekvienas kanadietis mato, kad pašto paslaugos lėėja ir kad didesnis atlyginimų pakėlimo paštininkai nėra nusipelnę. Tuo tarpu jų argancija kasdien didėja. Unijos netgi buvo atsivežusios vieną amerikietį ekspertą, kuris joms patarė nesileisti į jokias kalbas dėl dabartinių valdžios pasiūlymų ir tuojau pat skelbti streiką.

Federacinės vyriausybės įvesta sveikatos drauda kasmet pareikalauja vis didesnių sumų. Viena priežastis — kaikiurių pacientų vykdomas draudimas piktnaudojimas. Ontario Gydytojų Draugijos buvusi pirmininkė dr. B. Stephenson aptiko neįtikėtiną faktą, kad viena hamiltonietė, nesutikdama su nustatyta diagnoze, apylankė net 45 specialistus. Ties jos vizitai Ontario provincijos administruojamai sveikatos draudai atsiejo \$75.000. Tokių atvejų mažesnis sumomis, be abejonės, yra tūkstančiai. Dėl šios priežasties torontietis gydytojas S. Gordon "Star" dienraštyje pasiūlė įvesti tam tikrą mokesčių iš paties paciento kišenės, kuris į atgrasytų nuo bereikalingo lankymosi pas gydytojus. Dabargi pacientas gali bėgioti nuo gydytojo pas gydytoją, kol jam nusiobsta, ir viską padengia drauda.

Kanada atšaukė iš komunistinės Kinijos savo pirmąjį ambasadorių R. Collins ir jo vieton paskyrė buvusį Kanados komisarą Pakistaną Ch. J. Small. Jis yra misijonieriaus sūnus, gimęs Kinijoje 1919 m. ir ten vaikystėje išmokęs kiniečių mandarinų tarmę. Buvęs ambasadorius R. Collins Otavon grįžta tęsti anksčiau turėtų užsienio reikalų ministerio pasekretoriaus pareigų.

Kanados CBC valstybinė televizija šiemet buvo pasišovusi už \$2 milijonus paruošti 26 vienos valandos vaidinimus pagal Mazo de la Roche romanus "Whiteoaks of Jalna", bet įgyvendino tik pusę sumanymo. Tuose romanuose vaizduojama viena britų kilmės šeima Kanadoje, taip perkrauta veikėjais, kad televizijos žiūrovai nestengė jų atskirti. CBC netgi buvo priversta paskelbti spaudoje šios giminės schemą, kuri ne daug tepadėjo. Humoristai ėmė siūlyti atitinkamą aktorijų numeraciją, kad žiūrovai, matydami aktorius numerai, be galvos laužymo žinotų ju atliekamą vaidmenį. Vaidinimo serijai taipgi pakenkė perdidelis britiškumas, daugiau primenantis Britaniją nei Kanadą. Planuotas šios serijos pardavimas užsienio televizijai nepateisino CBC vilčių, nes ją užpuko tik britų televizija. CBC buvo priversta vaidinimų seriją nutraukti pusiauakelyje — su 13-tuoju epizodu. Išlaidas, žinoma, padengs Kanados mokesčių mokytojai, beveik \$200 milijonų kasmet remiantys CBC bendrovę, nesugebantią varžytis netgi su privačiomis JAV televizijos bendrovėmis, kurios išsilaiko nuosavą kapitalą ir dargi duoda nebologą pelną. Amerikiečių programos paruošiamos su žymiai mažesniu techniniu personalu, o Kanadoje jos perkraunamos neįtikėtinai ilgais pavarčių sąrašais. Tas techninis personalas jau kelis mėnesius skelbia dalinius streikus, reikalaujamas augštesnio atlyginimo ir trukdydamas programas.

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave.,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Linkėjimai

— Stebiuosi, kodėl žmonės visuomet sako: "gero apetito", bet niekad — "gero troškulio".
— Todėl, kad toks linkėjimas visiškai nereikalingas.

Vinys

— Tu kali vinis lyg žaibas.
— Tuo nori pasakyti, kad aš greitai dirbu?
— Ne. Tu dar ne kartą nepataikei į tą pačią vietą.

ŠYPSĖNOS

Antkapio užrašas

Edwaltono bažnyčios šventoriuje, Anglijoje, yra paminklas su tokiu užrašu: "Čia ilsisi ponias Freland. Ji gerė gera alų, stiprų punčą, vyną ir sulaukė 99 metų".

Vilniuje

Į turistinę kelionę išlydėjo Alius Lionę. Interesas jos platus — gauti lenkiškus batus!

Madingi motyvai

Neišėik, neišėik iš alinės, Nepaliki bokalų pilnų. Kol kišenėje — dvi trirublinės, Kol neištrėnkė nieks po velnių.

Mane tėvelis mokino arti — Aš nusispjoviau ant tų laukų. Mochutė siūlė pienelį gerti — Mieste kas dieną šnapsą laku.

Sūpuojamas tylių bangų Laivelis plaukė be irklų, O tu, sėdėdama greta, Svietei kelius cigarete.

Mane brigadoj barė, Lineliu rauti varė. Visus gerai aplojau, Lūpytes maliavoju.

A. Skyrelis

(Iš sovietinės spaudos)

3828 BLOOR ST. W., ISLINGTON:

(PRIE 6-POINTS, ARTI KIPLING AVE.)

Frank Barauskas

REALTOR

231-6226

Frank Barauskas

Insurance Agency Limited

231-2661

Gerardas Balčiūnas

Advokatas (barrister, solicitor)

233-9632

AUTOMASINŲ PAGRINDINIS PATIKRINIMAS ir SUTAI-SYMAS, GREITAS ir SAŽININGAS PATARNAVIMAS.

Bloor Autorite Garage

296 BROCK AVE.

Sav. FRANK PETIT

(tarp Dundas ir College)
Tel. 531-1305

A & B TAILORS

Sav. A. B. BERESNEVIČIUS

343 Roncesvalles Ave.,

Tel. 531-1432

VYRIŠKŲ IR JAUNIMO

MODERNIŲ DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

CLEAR-VISION

Tel. 532-7733

TV-HI-FI

Taisom ir parduodam prielnamom kainom televizijos priimtuvus — paprastus ir spalvotus, keičiam senus — į naujus

1613 DUNDAS Street West

DUFFERIN RADIO AND TV

SALES AND SERVICE

Taisom televizijos, HI-FI ir radijo aparatus. Parduodamos lempos ir baterijos. • Pritrys specialistas su ilga praktika.

1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

OKULISTAS

S. BROGOWSKI, O.D.

412 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.) Kabineto telefonas LE 1-4251. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų. Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

OKULISTAS

L. LUNSKY, R.O.

M. LUNSKY, O.D., M.S.C.

470 COLLEGE ST. TORONTO

Tel. 921-3924

Darbo valandos 9.30 v.r.—6 v.v. Dėl priėmimo skambinti telefonu

OKULISTES

Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.

Wiktorija BUKOWSKA, R.O.

274 RONCESVALLES AVE.

(prie Geoffrey St.)

TEL. LE. 2-5493

Darbo valandos: kasdien 10 v

ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 6 v.v

MEDUS -

reikalingas sveikatai

Natūralus, nepasterizuotas Induose ar koriuose. Iš bityno: 30 Dewson St., Toronto 4, Ont.

Eagles Nest

Telefonas 534-0563

PLUMBING and HEATING

J. LISAUSKAS,

VALDŽIOS PRIPAZINTAS PLOMBERIS,

ATLEKA ĮVARIUS VAMZDŲ IR APSILYMO DARBUS.

Darbas sąžiningas ir nebrangus.

148 Westminster Ave., Toronto

Metro Lic. PH. 136. Tel. LE 2-5191

INSURANCE

DUDA

769-4612

2231 Bloor Street W.

BALIO MASKELIŪNO

DRAUDOS ĮSTAIGA

Tel. 251-4864 Namų tel. 277-0814

2483 LAKESHORE BLVD. W., TORONTO 14, ONT.

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA — LUNA NARYS

Ilgametė patirtis — įvairių draudos b-vių atstovybė

A. ČIZIKAS ALFA RADIO & TV

• Parduodam ir taisom televizijos ir radijo aparatus •

• Statom ir taisom antenas •

• Didelis pasirinkimas lietuviškų plokštelių •

672 Landsdowne Ave. • Tel. 531-6165

ĮVAIRIUS SIUNTINIUS IR DOVANAS

į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą

paprastu ir oro paštu.

Dovanos be maito: Motociklai, skalb. mašinos, televizijos priimtuvai, šaldytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavėjai gali pirkti prekių specialiose krautuvėse. Norint pasiųsti automobilį, prašome pirmą pasiteirauti, nes automobilį skaičius yra ribotas.

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 1934 svarų gryno svorio. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių. Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Firmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

LIEUVIŲ ĮSTAIGA Baltic Exporting Co. TORONTO 3, ONTARIO

Telefonas LE 1-3098 Savininkai A. ir S. KALOZA

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisyimas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos

DUNDAS AUTO BODY

MAX KANE AUTO BODY

Darbas sąžiningas ir garantuotas

Lietuvius aptarnauja Jonas Jurėnas

430 BATHURST ST.

Tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

BALTIC MOVERS

VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS

PADEKIME MŪSŲ JAUNIMUI- REMKIME PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESĄ!

TORONTO

Sv. Jono Kr. par. žinios

— Parapijos išsikėlimui į naują vietą atžymėti bus išleistas prof. dr. Antano Maccinios naujausias veikalas "Krikščionis pasaulyje". Rankraštis jau gautas. Tariamasi su spaustuve "Ziburiai" dėl knygos spausdinimo.

— Anapilio statybai aukojo: po \$200: dr. A. Barkauskas ir K. Lembertas; po \$50: A. Dobilas ir p. Juodikienė.

— Sekmadieniais pamaldos Springhurst, Gerojo Ganytojo stovyklavietėje, 11 v. r.

— Birželio 5 d. lietuvių kapinėse palaidota a.a. Pranciška Kazlauskienė. Vėlinės artimiesiems gili užuojauta.

— Šį trečiadienį, birželio 7, par. salėje įvyksta kat. moterų draugijos rengiamas pobūvis. Jo pajamos skiriamos jaunimo kongresui parremti.

— Pamaldos: šį sekmadienį 10 v. už a.a. Antaną Butkų, 11 v. už a.a. Antaną Buvelskį.

Lietuvių evangelikų liuteronų išganytojo parapijos žinios

— Penktadienį, 6.30 v. v., konfirmamų pamoka.

— Sekmadienį, 9.30 v. r., pamaldos: birželio 12, pirmadienį, 7.30 v. v., bažnyčioje bus įteikiami Raudono Kryžiaus pažymėjimai tiems, kurie išlaikė egzaminus.

— S.m. konfirmacija įvyks birželio 18 d. Pamaldos prasidės 12.30 v. p. p.

— Parapijos iškyla įvyks Humber Trail parke birželio 25. Pamaldų pradžia — 11 v. r. Parkas yra King Side Rd., 3 mylios į rytus nuo Nobleton, tarp 27 ir 400 kelių. Ta proga Moterų Draugija rengia loteriją, kuriai dar vis reikia fantų. Malonėkite atnešti fantus į bažnyčią ir perduoti p.p. Dauginiencį, Delkuvienę arba I. Sturmienei.

— Kadangi "Svečio" spausdinimas buvo perkeltas iš Vokietijos į S. Ameriką, sekantis numeris išeis pavėluotai.

— Kun. A. Žilinskas, kaip evangelikų liuteronų atstovas, dalyvavo "Heritage Ontario" kongreso pamaldose.

VIENTELE KANADOS VALDZIOS REGISTRUOTA NATURALIAUS GYDYMOSIŲ SVEIKATOS KLINIKA. Įvairūs natūralūs gydymo būdai — masažai, gydymieji judesiai, elektronika, įvairūs spinduliai, garai. B. NAUJALIS, R.M. N.P. R.N.A. Natūralaus gydymo specialistas, 460. Roncesvalles Ave., Toronto 154, Ont. Tel. LE 3-8008.

FOTOGRAFIJAS įvairioms progoms. Skambinti B. Tarvydai tel. 767-4737.

MORTIGICIAI dėl pirkimo, pardavimo ar investavimo į naujus mortigicinius paskolų skambinti p. Barauskui, Realtor 231-6226 Toronto.

ATLIEKU VISUS NAMŲ REMONTŲ medžio darbus, taip pat darau ir naujus įrengimus. Pas mane galite gauti vartotų 2x4", durų, faneros. Tel. 533-5116. KAZYS CIBAS.

DVIEJŲ MIEGAMŲJŲ VASARNAMIS su visais patogumais, sklypas 101 x 250 ant ežero kranto. Prašo \$8,500 grynais.

Nebaigtas statyti vasarnamis trijų miegamųjų, sklypas 105 x 220 ant ežero kranto. Prašo \$13,900.

968 kv. pėdų vasarnamis trijų miegamųjų su visais patogumais, sklypas 101 x 250 ant ežero kranto. Prašo \$19,900.

Minėtieji vasarnamiai yra prie Loon Lake apie 5 mylios nuo Gravenhurst miestelio. Labai gražūs, miškingos vietos, žuvinijai ežerai, rami vieta, nuolaidūs priėjimai prie vandens. St. Dargis, 231-6226, 231-2661, Frank Barauskas, Realtor.

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS ir virtuvės materialai. Skambinti po 6 v. v. tel. 536-1043.

JIESKOMAS PARDAVEJAS, turintis nuosavą automobilį ir sutinkantis dirbti už komisiją. Skambinti tel. 278-2757.

JONAS BANYLIS atlieka visus statybos remontus, naujus pristatymus, išvalymus rūšių, kiemų ir perkraustymo darbus. Skambinti po 5 v. p. p. tel. 535-4329.

SPRINGHURSTE, ant ežero kranto, išnuomojamas mažas vasarnamis. Tel. LE 1-5982.

ATLIEKU VISUS NAMŲ DAŽYMO darbus — išorėje ir viduje. Skubus pataravimas, pigesnė kaina. Skambinti po 5 v. v. tel. 535-2581 (klausti Joe).

LIETUVIŠKA MAISTO GAMINIŲ KRAUTUVĖ

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 5-1258

Išvairios savo pastate rūkytos dešros ir mėsos, lietuviški sūriai, poršukai, rūkyti unguriai, importuoti maisto gaminiai, bulvinės dešros ir kt. UŽSAKYMAI PRIIMAMI IR TELEFONU. NEMOKAMAS PRISTATYMAS

Prisikėlimo par. žinios

— Birželio 1 d. mirė a.a. Pranciška Kazlauskienė. Palaidota birželio 5 d. Nuosirdžiai užjaučiame dukras Nataliją Adomavičienę, Ireną Varanienę, Elena Gipiencę, sūnus Zigimą ir Stasį, jų šeimas ir visus artimuosius.

— Mišios: trečiadienį, 8 v. — už a.a. J. Oleką, užpr. L. Olekos; 9 v. — už a.a. A. Gutauską, užpr. C. Gutauskienę; ketvirtadienį, 8 v. — už a.a. V. Bagdoną, užpr. S. Juozapavičią, K. Budrevičių, J. Šileikio, E. Lio-rencienę, A. S. Draugelių ir V. L. Sendžikų; 8.20 v. — už a.a. V. Ramoną, užpr. T. Užbalienę; penktadienį, 8.30 v. — už a.a. A. Buvelskį, užpr. p.p. Mockienę ir Švelnienę; šeštadienį, Bloženę; 9 v. — už a.a. A. Dausą, vėlinės 5 metų mirties sukak- užpr. p.p. Dausienės ir Empakerienės ties proga; šį sekmadienį, 8 v. — už a.a. Pr. Mačiulaitį, užpr. bičiulių vėlinės laidotuvių proga; 9 v. — už a.a. 8 v. — už a.a. Pr. Valaitį, užpr. M. J. Smolskį, užpr. K. L. Kat. Mot. Dr. Jos Prisik. par. skyrius; 10 v. — už a.a. M. Stukienę, užpr. A. Stukio; 11.15 v. — už a.a. J. Martinaitį, užpr. Carling Breweries bendradarbių.

— Mišios 12.15 v. sekmadieniais vasaros metu netaikomos.

— Birželinės pamaldos — kasdien po 8 v. Mišią, o šeštadieniais — po 9 v. Mišią.

— Prie parapijos veikias spaudos kioskas uždarytas vasaros atostogoms. Parapijos biblioteka veiks šį ir kitą sekmadienį, o po to uždarys vasaros atostogoms.

— Sibirinių trėmimų minėjimas šios parapijos bažnyčioje — birželio 18, sekmadienį. Specialios pamaldos — po 11.15 v. Mišią.

— JAV-se nuo seno užsilikusi \$50,000 skola paskutinėmis gegužės mėn. dienomis pilnai gražinta. Nuosirdūs ačiū visiems, kurie prisidėjo aukomis ir paskolomis.

— Stovyklavietės tvarkymo darbus reikia kalbos, ypač dažytojų ir statybių. Birželio 3 d. J. Janušas, A. Baltrušaitis, J. Bakšys, A. Arlauskas, V. Bendorius, R. Juknevičius, P. Skrupskas, K. Poškie, V. Tesecas ir Tėv. Tadas. Ypatina padėka statybių už gražiai atliktą darbą, taip pat elektrikai ir šeimėninkai p. Poškiei su dukromis už skaniai paruoštą maistą. Birželio 10 d. organizuojama didelė darbo išvyka. Kas galėtų prisidėti, labai prašome pranešti par. raštinei.

— Parapijos jaunimo stovykla bus nuo liepos 8-22. Registracija pradedama jau dabar. Mokestis vienam vaikui už savaitę \$30, už 2 sav. \$50; dviem vaikams iš tos pačios šeimos \$50 už 1 sav. ir \$85 už 2 savaites; trim ar daugiau iš vienos šeimos už vieną sav. \$60, už dvi sav. \$95.

— Susituokė: John Renė Bormans ir Gabrielė Emily Scheimat-Zemaitė. Raymond John Vinslovas ir Anna Andruch.

Vasarnamiams sklypai

tik 89 mylios nuo Toronto \$200 įmokėti

1/3 akro. Pilna kaina — tik \$2,300

Turėtis malonumų prie Georgian Bay pakrantę prieinamomis kainomis. Brošiūrų teiraukitės tel. 223-6222; vakarais ir savaitgaliais 223-9966 Toronto

ELEKTROS RANGOVAS

Fleet Electric Co. Ltd.

Atlieku visus elektros įrengimo darbus Toronto

923-7194. Sav. A. Čeponis

ATLIEKU GRINDŲ ATNAUJINIMO

(sanding) poliravimo ir blizginimo darbus. Skambinti Alfonsui LE 6-2805.

BARONESSA Beauty Salon

Savininkė Alė Kerberienė

2265 BLOOR St. W., kampas Bloor-Durie gatvių

Telefonas 762-4252

Išvairūs stiliaus sušukavimai, pusemetiniai, dažymas, perukai ir t.t. Prieinamos kainos.

LIETUVIŠKA MAISTO GAMINIŲ KRAUTUVĖ

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 5-1258

Išvairios savo pastate rūkytos dešros ir mėsos, lietuviški sūriai, poršukai, rūkyti unguriai, importuoti maisto gaminiai, bulvinės dešros ir kt. UŽSAKYMAI PRIIMAMI IR TELEFONU. NEMOKAMAS PRISTATYMAS

Baugiesieji Toronto šeštadieninės mokyklos 10 skyrių pabaigtuvių iškilmėse

Nuotr. S. Dabkaus

Etninių grupių kongresas

"Heritage Ontario" įvyko birželio 2-4 dienomis Skyline viešbutyje. Dalyvavo daugiau kaip 1000 asmenų. Svarstyta kultūros, švietimo, kalbų, komunikacijos, žmogaus teisių, valdžios problemos. Pagrindinis darbas vyko sekcijose, paskirstytose į grupes. Visumos posėdžiuose kalbas pasakė kairurie Ontario ministrai ir žymesnieji veikėjai. Premjeras W. Davis kalbą pasakė banketo metu. Paskutiniam visumos posėdyje priimta visa eilė rekomendacijų provincinei vyriausybei. Angliškoji spauda perteikė skaitytam daugiau neigiamo pobūdžio kongreso aspektus. Šio kongreso aprašymas "TZ" pasirodys kiek vėliau.

"Heritage Ontario" kongrese Toronto iš lietuvių dalyvavo: inž. E. Čuplinskas, kun. J. Staškus, p. Masonis, dr. M. Ramūnienė, G. Breichmanienė, A. Puteris, J. Karpis, S. Martinkutė, inž. J. Danyš, Alg. Puteris, A. Šetikas, kun. A. Žilinskas (ekumeninėse pamaldose), R. Sakalaitė, kun. Pr. Gaida ir kt. Kaip Ontario valdžios tarnautojos dirbo — I. Kaveckaitė-Szalowski, L. Svėgždaitė.

Apie religijos persekiojimą Lietuvoje plačiai rašo žurnalas "Religion in Communist Dominated Areas" 1972 m. 1-3 nr. Ten atspausdinta kun. J. Zdebskio kalba sovietiniame teisme ir platokas komentaras. Kalba išversta į anglų kalbą kun. F. A. Rugles, bet atspausdinta K. L. K. Centro rūpesčiu, kaip ir anksčiau kun. A. Šeškevičiaus kalba. Taip pat ten rašoma ir apie Lietuvos katalikų memorandumą J. Tautoms. Tos informacijos buvo paruoštos KLK Centro. Savaitraščio adresas: 67 Bond St., Toronto 205, Ont. Tel. 362-6822. Būtų gera, jei lietuvių parašytų padėkos laiškus redakcijai.

Broliš Jeronimas Petrauskis, pranciškonas, gyvenęs Kipro salos sostinėje Nikosijoje, lankėsi Jeruzalėje ir savo bičiuliams atsiuntė devocionalijų.

A + A

Marijai Skaržinskienei

mirus, A. KRIAUCIŪNIENĖ, J. SKARDI ir V. SKARŽINSKĄ su šeimomis bei visus artimuosius nuosirdžiai užjaučiame —

S. V. Paulioniai

MOKYTOJŲ SAVAITĖ

VI-oji JAV ir Kanados liuanistinių mokyklų mokytojų studijų savaitė įvyks rugpjūčio 6 — 13 d. d. Dalnavoje. Bus turtinga programa, bet kartu bus pakankamai laiko ir poilsui. Programoje bus nagrinėjami šie klausimai: tautinis auklėjimas, mokomosios medžiagos moderninimas, lietuviškai nemokančių mokymams, skaitytba, lietuvių literatūros dėstymas, lietuvių jaunulio asmenybės ugdymas bei kelias į lietuvių be.

Planuojami tautinių šokių kursai. Taip pat bus skiriama nemažai dėmesio ir lietuviškai dainai.

Ypač atkreipiamas dėmesys jaunųjų mokytojų ir jų, kurie ruošiasi dirbti šeštadieninėje mokykloje. Liuanistikoje pasitobulinti jiems bus

N. Pradėtosios Marijos vie-

nuolijos vyriausia vadovė išrinkta sesuo Margarita Bareikaitė, dirbusi Toronte ir Montrealyje. Jos pavaduotoja paskirta sesuo Felicija Rogalskytė, vyr. sekretore — sesuo Ignė Marijošytė, ekonomė — sesuo Augusta Seireikytė, patarėjomis — ses. Paulė Savickaitė, ses. Bernadeta Matukaitė, ses. Eugenija Luksiūtė. Iki šiol Toronte sekmingai dirbusi sesuo Ignė, gavusi naujas pareigas, į Torontą negrįš. Jos vieton bus paskirta nauja vienuolyno ir Lietuvių V a i k ų N a m ū vyresnioji.

"Sovietinio imperializmo priminimas aptemdė viršūnių pasitarimą Maskvoje" — tokia antrašė "The Toronto Daily Star" paskelbė E. L. Čuplinsko laišką gegužės 30 d. laidoje. Jame sakoma, kad JAV prez. R. Niksono vizitas Maskvoje atkreipė pasaulio dėmesį į kolonijinę Rusijos imperiją, persekiojančią religiją ir mažumas. Lietuvis Romas Kalanta savo susidėginimu aptemdė viršūnių pasitarimus, o jaunimo demonstracijos priminė rusų priespaudą. Tokio pat turinio E. L. Čuplinsko laiškas įdėjo ir "The Toronto Sun", pridėdamas pastabą, esą vakariečiai mato tik tai, ką jie nori matyti.

Neringa — nauja stovyklavietė, įrengta Nekaltai Pradėtosios Marijos seserų ir jų rėmėjų Vermonto kalnuose, maždaug 350 mylių nuo Toronto. Šia vasara bus sekančios stovyklos: III-IV kartos lietuviams (anglų kalba apie Lietuvą) birželio 30 — liepos 8; vien lietuviams — liepos 9-29; vien berniukams 7-14 m. amžiaus — liepos 30 — rugpjūčio 12. Norintieji daugiau informacijų prašomi kreiptis: 57 Sylvan Ave., Toronto 173, Ont. Tel. 534-5773.

Sv. Juozapo Ilgoninėje gydo si Br. Steponaitis, A. Bacevičius, p. Satkevičienė, p. Kerbelienės motina.

Iš okupuotos Baltijos kraštu Kanadon imigruoja labai mažai asmenų, nes okupacinė valdžia išsiversta į anglų kalbą kun. F. A. Rugles, bet atspausdinta K. L. K. Centro rūpesčiu, kaip ir anksčiau kun. A. Šeškevičiaus kalba. Taip pat ten rašoma ir apie Lietuvos katalikų memorandumą J. Tautoms. Tos informacijos buvo paruoštos KLK Centro. Savaitraščio adresas: 67 Bond St., Toronto 205, Ont. Tel. 362-6822. Būtų gera, jei lietuvių parašytų padėkos laiškus redakcijai.

Broliš Jeronimas Petrauskis, pranciškonas, gyvenęs Kipro salos sostinėje Nikosijoje, lankėsi Jeruzalėje ir savo bičiuliams atsiuntė devocionalijų.

A + A

Marijai Skaržinskienei

mirus, A. KRIAUCIŪNIENĖ, J. SKARDI ir V. SKARŽINSKĄ su šeimomis bei visus artimuosius nuosirdžiai užjaučiame —

S. V. Paulioniai

MOKYTOJŲ SAVAITĖ

VI-oji JAV ir Kanados liuanistinių mokyklų mokytojų studijų savaitė įvyks rugpjūčio 6 — 13 d. d. Dalnavoje. Bus turtinga programa, bet kartu bus pakankamai laiko ir poilsui. Programoje bus nagrinėjami šie klausimai: tautinis auklėjimas, mokomosios medžiagos moderninimas, lietuviškai nemokančių mokymams, skaitytba, lietuvių literatūros dėstymas, lietuvių jaunulio asmenybės ugdymas bei kelias į lietuvių be.

Planuojami tautinių šokių kursai. Taip pat bus skiriama nemažai dėmesio ir lietuviškai dainai.

Ypač atkreipiamas dėmesys jaunųjų mokytojų ir jų, kurie ruošiasi dirbti šeštadieninėje mokykloje. Liuanistikoje pasitobulinti jiems bus

paruošta speciali programa, kuriai vadovaus atskirų sričių žinovai. I studijų savaitę bus priimta tiek asmenų, kiek galima lengvai sutalpinti stovyklavietės patalpose. Todėl prašome iki liepos 20 d. užsiregistruoti šiuo adresu: Jonas Kazlauskas, 266331 Briardale Ave., Cleveland, Ohio, 44132, USA.

Registruojantis reikia nurodyti asmenų skaičių ir amžių. Pirmasis suaugęs šeimos narys moka \$40, kiti — po \$20; studentai — po \$20, mokyklinio amžiaus vaikai — po \$15, priešmokyklinio amžiaus — po \$10. Asmenys, atvykę dienai ar savaitgaliai, moka po \$10 už dieną.

Stovyklai vadovaus: Pr. Joga, R. Birgelytė, J. Kazlauskas ir A. Valčiūnas.

Toronto tautybių savaitė

International Caravan įvyks birželio 24 — liepos 1 d. Vilniaus paviljonas bus įrengtas naujuose Lietuvių Namuose. KLB Toronto apylinkės valdybos rūpestu ten rengiama lietuvių tautodailės paroda. Prašome Toronto lietuvių pagalbos. Mums reikia tinkamų eksponatų — gintaro, medžio drožinių, audinių ir t.t. Eksponatai bus idėti užrakinamose, stiklinėse spintelėse. Norintys prisidėti prie parodos darbu arba eksponatais prašomi skambinti po 6 v. v. Aldonai Kairytėi 763-2739 arba Rimai Lasienėi 766-6209. Vilniaus paviljone reikės jaunimo, kuris galėtų budėti tautodailės parodoje. Suinteresuoti p r a š o m i skambinti taip pat čia nurodytais telefonais.

"Gintaro" organizuojamoje ekskursijoje į tautinių šokių šventę Čikagoje autobusų dar yra vietu. Prašome registruotis — K. Rusinas 533-2511.

Lietuvių Namų narių susirinkimas įvyko birželio 4 d. didžiojo salėje, kuri iš dalies jau atremontuota. Susirinkimui pirmininkavo J. Karpis, sekretoriavo inž. P. Kvedaras. Dalyvavo virš 150 asmenų. Jie išlauskė valdybos ir revizijos komisijos pranešimų bei apyskaitų ir viską patvirtino. Priartėjus valdybos rinkimams, E. Jurkuvienė ir J. Grimas pasitraukė kaip baigę savo kadenciją, o D. Renkauskas ir St. Grigaliūnas atsisakė dėl asmeninių priežasčių. Naujo valdybos išrinkti: K. Asevičius, V. Stanaitis, O. Delkus, Br. Saulėnas. Iš senosios valdybos išėjo J. Karpis, V. Petraitis, P. Kvedaras. Revizijos komisija palikta senoji: dr. M. Anyšas, V. Kazlauskas, A. Jucys. Iš nutarimų pažymėtinas senųjų ir naujųjų narių statusas. Naujieji L. Namų nariai, įmokėję \$25 įnašą, turi kasmet mokėti \$3 papildomo mokesčio. Naujieji nariai, įmokėję \$100, nemoka papildomo mokesčio. Senieji nariai, įmokėję \$25 įnašą, neprašydami mokėti papildomo mokesčio. Jaunimas iki 21 m. amžiaus įmoka \$1 ir tampa nariais. Po 21 metų turi mokėti pilną įnašą. L. Namų remonto pirmoji dalis jau baigta, po to bus einama prie antrosios. Tam reikaliu telkiamos lėšos. Laukiama ir paskolu. Skolinantiems virš 2000 bus mokama 6% palūkanų.

Natūralaus maisto krautuvė atidarė Izidorius ir Anelė Gataveckai priešais Lietuvių Namus, 1558 Bloor St. V. Oficialiai ji pavadinta "Utopia — Organic Natural Foods". Joje galima gauti lietuviškų sūrių, medaus, visokios rūšies duonos, įvairių sunku, vitaminų, knyžu sveikatos klausimais ir daug kitokių gaminių. Krautuvėje gaudami ir "Tėviškės Žiburiai".

Lietuvių Fronto Bičiuliai įrinko valdybą: pirm. Vyta. Aušrotas, sekr. Adolfas Bajorinas, išd. Juozas Jasinevičius. Iš kanadiečių ir LFB centro valdyba įeina dr. Č. Kuras iš Windsor, Ont. Šia vasara studijinė LFB stovykla įvyks Springhurst Gerojo Ganytojo stovyklavietėje.

Al. Dūda, dirbęs Noral Insurance Agency Incorp., praneša, kad tai naujas bendrovės vardas, kuriuo ji yra įregistruota. Šiuo metu bendrovė plečia veiklą ypač nuosavybiu draudimo gaisru. Taip pat ji tvarko ir kitų rūšių draudus.

P A D E K A

Nuosirdžiausia padėką reikiu už surengimą sutikusių man, atsisakiusi gyventi į šį kraštą. Ypatina padėką rengėjoms ir visiems giminiams, taip pat visiems atsilankiusiems ir mane apdovanojusiems. Paviliuku visuomet dėkinga —

Aldona Agurkytė

MONTREALQUE

Baltiečių demonstracija

Kai kauniečiai protestuoja, montrealiečiai negali tylėti. Tragiškų birželio įvykių paminėjimas rengiamas pastarųjų Kau-nio įvykių ženkle. Bendra estų, latvių ir lietuvių demonstracija prasidės birželio 14, trečiadienį, 7 v. vakaro. Dominion aikštėje valniko padėjimu prie paminklo žuvusiems už laisvę. Po to bus eitynės pagrindinėmis miesto gatvėmis iki Sov. Sąjungos konsulat, kur bus išreikštas solidarumas prieš sovietinę okupaciją kovojančioms estų, latvių ir lietuvių tautomis. Eitynės lydės policija.

KLB Montrealeio apylinkės valdyba ragina visus lietuvius dalyvauti demonstracijoje ir pasirūpinti atitinkamais plakatais. Moterys ir mergaitės kviečiamos pasipuošti tautiniais drabužiais.

RENGEJAI

Aušros Vartų par. žinios

— Sveikiname: Stasį ir Emiliją Vilimus, švenčiančius savo 25 vedybinių gyvenimo sukaktį; Simaną Petrą Pukterį, sukūrusį naują šeimos židinį su Sofija F. Szuszkowski.

— Rengiasi tuoktis Margarita M. Buzaitė su Valteriu F. Pliopliu. Abu mūsų parapijiečiai.

— KLB Montrealeio apylinkės valdyba nutarė išskirti kanadiečių spaudoje religijos ir laisvės persekiojimą Lietuvoje, ypač paskutiniuosius įvykius Kaune ir lietuvių protestus. Tokiems nutarimams įvykdyti reikia

lėšų. Todėl valdyba kreipiasi į visus tautiečius ir prašo aukų. Yra atidaryta nauja sąskaita "Lite" specialiai šiam reikalui.

— J. ir M. Lekniekai paaugojo \$20. Užpraėjusį sekmadienį surinkta tvarkyti P. Adamonis. Programa \$209.15.

Ateitininkų moksleivių stovykla "Baltijoj" prasidės liepos 16 d. Stovyklos globėjas ir kapelionas — Aušros Vartų parapijos klebonas kun. L. Zaremba. Komendanto pareigom pakviestas Raimundas Vilčinskas iš Otavos. Ūkinius reikalus sutiko mai paruošti talkins: J. Adomoniene, J. Blauzdžiūnienė ir B. Lukoševičienė. Kitų vadovų pavarės bus paskelbtos vėliau. Registracijos reikalų skambinti J. Adomonienei tel. 256-5335.

Jaunųjų "Lito" narių ekskursija įvyks birželio 28 d. į Frontier Town, JAV, apie 135 mylios nuo Montrealeio. Dalyvių amžius 6 — 16 metų. Išvyksta 7.30 v. r. Grįžtama į tas pat vietas 6.30 v. v. Autobusus, įėjimą į Frontier Town ir pietus apmokės "Litas", smulkias išlaidas — patys dalyviai. Anketos dalyvių registracijai jau išsiuntinėtoms kartu su paskutiniu "Lito" biuleteniu. Registruotis iki birželio 15 d.

XVIII Lietuvių Dienos leidinyje bus ir skelbimų skyrius. Kreiptis: LD Komitetas, 1465 rue de Seve. Montreal 205, P.Q.

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBE • GYVYBE

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA TEL. 727-3120

6695 — 35th Avenue, Montreal 409 Namy 376-3781

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

"LITAS" ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET

MONTREAL 205, QUE., TEL. 766-5827